

เอกสารประกอบการประชุม

สมัชชาคุณธรรมจังหวัดเชียงราย

“เชียงรายเมืองแห่งคุณธรรม นำพาประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข”

วันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

ณ อาคารเจียงแสน ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ GMS เชียงราย
อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

จัดโดย

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) กระทรวงวัฒนธรรม ร่วมกับจังหวัดเชียงราย

และองค์กรภาคีเครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงราย

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
๖๔/๑๖-๑๗ อาคารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐
โทรศัพท์ ๐๒ ๖๔๔ ๔๔๐๐ ต่อ ๕๐๐-๕๐๓ โทรสาร ๐๒ ๖๔๔ ๔๔๐๑-๒
E-mail : moralassembly@moralcenter.or.th

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย
อาคารศาลากลางจังหวัดเชียงราย ชั้น ๑ ถนนแม่ฟ้าหลวง
ตำบลริมกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ๕๗๑๐๐
โทรศัพท์ ๐๕๓ ๑๕๐ ๑๖๔ โทรสาร ๐๕๓ ๑๕๐ ๑๗๐

Line Group
จังหวัดเชียงราย

Facebook
ตลาดนัดคุณธรรมเชียงราย

สารบัญ

	หน้า
กรอบคิดและรูปแบบการจัดสมัยชาคุณธรรมจังหวัดเชียงราย	๑
กำหนดการสมัยชาคุณธรรมจังหวัดเชียงราย	๕
คู่มือการส่งเสริมและขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมเชียงราย	๘
(ร่าง) แนวทางการส่งเสริมและขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงราย	๒๙
- เครือข่ายด้านศาสนา	๔๕
- เครือข่ายชุมชนคุณธรรม	๔๙
- เครือข่ายเกษตรคุณธรรม	๕๑
- เครือข่ายเด็กและเยาวชนคุณธรรม	๕๓
- เครือข่ายท้องถิ่นคุณธรรม	๕๕
- เครือข่ายศิลปินพื้นบ้านคุณธรรม	๕๗
- เครือข่ายสถานศึกษาคุณธรรม	๖๐
- เครือข่ายส่วนราชการคุณธรรม	๖๓
- เครือข่ายอำเภอคุณธรรม	๖๕
- เครือข่ายสาธารณสุขคุณธรรม	๖๗
- เครือข่ายสื่อคุณธรรม	๗๐
- เครือข่ายประชาสังคมคุณธรรม	๗๒
- เครือข่ายธุรกิจคุณธรรม	๗๕
รายงานสถานการณ์คุณธรรมจังหวัดเชียงราย	๗๘
ประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือขับเคลื่อนจังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดคุณธรรม	๙๐
รายชื่อหน่วยงานภาคี ๑๓ เครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงราย	๙๒

กรอบคิดและรูปแบบการจัดสมัชชาคุณธรรมจังหวัดเชียงราย

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

หลักการและเหตุผล

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) เพื่อให้หน่วยงาน องค์กรทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการปลูกฝัง ส่งเสริมคุณธรรม สร้างค่านิยมและจิตสำนึกที่ดีโดยใช้กระบวนการ “ระเบิดจากข้างใน” นำไปสู่สังคมคุณธรรมที่เกื้อกูลและแบ่งปัน อันส่งผลให้ประเทศชาติ และประชาชนมีความมั่นคง สงบสุขด้วยมิติทางศาสนา มั่งคั่ง เข้มแข็งด้วยวิถีวัฒนธรรมไทย และยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ที่เน้นการวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย โดยเฉพาะสถาบันที่สำคัญ เช่น ครอบครัว การศึกษา ศาสนา เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สื่อ และกลุ่มวิชาชีพต่างๆ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ

สมัชชาคุณธรรม ถือเป็นกระบวนการและเครื่องมือหนึ่งที่สนับสนุนการเชื่อมโยงองค์กร เครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วน โดยเป็นเวทีกลางในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมคุณธรรมเพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กำหนดทิศทาง และพัฒนานโยบายด้านคุณธรรม สนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ในระดับจังหวัด ภูมิภาค และระดับชาติรวมถึงการสร้างกระแสแรงจูงใจ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรม และขยายผลการขับเคลื่อนงานตามประกาศเจตนารมณ์จากงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติตามบริบทของแต่ละองค์กรและพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) ประกอบกับผลการจัดสมัชชาคุณธรรมทั้ง ๔ ภูมิภาคปีที่ผ่านมา มีข้อเสนอที่สำคัญต่อการจัดงานว่า **การขับเคลื่อนคุณธรรมในสังคมไทยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายและทำอย่างต่อเนื่อง** โดยมุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญต่อการส่งเสริมคุณธรรม ใช้หลักการระเบิดจากข้างใน มีการประกาศเรื่องคุณธรรมเป็นวาระจังหวัดในทุกจังหวัด

เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนงานส่งเสริมคุณธรรมในระดับพื้นที่จังหวัด ภูมิภาค เกิดการบูรณาการความร่วมมือตามบริบทของแต่ละองค์กรอย่างเป็นรูปธรรม เกิดการนำประกาศเจตนารมณ์ไปขยายผลในองค์กรและพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พร้อมขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติฯ สู่การปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือการพัฒนาองค์กรให้เกิดความยั่งยืนด้วยมิติคุณธรรม

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินงานพื้นที่ปฏิบัติการเชิงคุณธรรมใน ๔ จังหวัดนำร่อง ครอบคลุมทุกภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ จังหวัดเชียงราย, ภาคกลาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ภาคตะวันออกฉียงเหนือ จังหวัดอุดรธานี และ ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อส่งเสริมพัฒนาให้เกิดจังหวัดคุณธรรมต้นแบบโดยใช้หลากหลายวิธีการ ทั้งการประสานเชื่อมโยงองค์กรคุณธรรมผ่านการประชุมและเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับต่างๆ การส่งเสริมกิจกรรมกระบวนการพัฒนาคุณธรรมในพื้นที่ การถอดบทเรียนกรณีศึกษาในพื้นที่ต้นแบบ โดยมีเป้าหมายการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมใน ปีที่ ๑ ได้แก่

๑. จังหวัดและหน่วยงานทุกภาคส่วนเข้าใจแนวทางและร่วมขับเคลื่อน
๒. เกิดการรวมตัวขององค์กรเครือข่ายทางสังคมในจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม

๓. มีการสำรวจสถานการณ์และต้นทุนคุณธรรมในพื้นที่จังหวัด
๔. บุคลากร/แกนนำเครือข่าย/องค์กร ที่เข้าร่วมกระบวนการได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นวิทยากรส่งเสริมคุณธรรม
๕. เกิดประเด็นคุณธรรมร่วม ของแต่ละเครือข่ายและภาพรวมจังหวัดที่จะเคลื่อนให้เกิดผลร่วมกัน
๖. มีการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะเคลื่อนคุณธรรมในเวทีสมัชชาคุณธรรมจังหวัด /กลุ่มจังหวัด
๗. มีการกระตุ้น ติดตาม ขยายผลการขับเคลื่อนตามประกาศเจตนารมณ์ และแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมที่กำหนดของทุกเครือข่ายทางสังคม ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

การจัดสมัชชาคุณธรรมจังหวัดเชียงราย จึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะก่อให้เกิดการรวมตัวแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ชื่นชม ยกย่อง และแสดงพลัง “ประกาศเจตนารมณ์” การขับเคลื่อนคุณธรรมร่วมกัน ของผู้แทนหน่วยงาน องค์กรเครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วนในจังหวัดเชียงราย และขยายผลสู่การปฏิบัติในวงกว้างต่อไป

วัตถุประสงค์การจัดงาน

๑. เพื่อเป็นเวทีกลางของหน่วยงาน องค์กร เครือข่ายทุกภาคส่วนในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การขับเคลื่อน และพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในระดับองค์กรและพื้นที่จังหวัด
๒. เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายและสนับสนุนกระบวนการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ -๒๕๖๔) และแผนยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องด้านคุณธรรมสู่การปฏิบัติและนำเสนอผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์กรเครือข่าย
๓. เพื่อบูรณาการการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมของภาคีสมัชชาคุณธรรม
๔. เพื่อค้นหา ยกย่อง บุคคล องค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมในพื้นที่ และถอดบทเรียนแนวคิดจากประสบการณ์ สู่ความสำเร็จเผยแพร่ขยายผลในวงกว้าง

ชื่องาน

งานสมัชชาคุณธรรมจังหวัดเชียงราย ภายใต้แนวคิด “เชียงรายเมืองแห่งคุณธรรม นำพาประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข”

วันและสถานที่จัดงาน

กำหนดจัดงานฯ ๑ วัน ในวันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ อาคารเจียงแสน ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ GMS เชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ขั้นตอนการขับเคลื่อนสมัชชาคุณธรรม

๑. สร้างความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กร เครือข่ายทางสังคมภายในจังหวัดหารือและกำหนดแนวทางการร่วมมือการขับเคลื่อนคุณธรรม
๒. ประชุมสร้างความเข้าใจ วางแผน ออกแบบรูปแบบงาน และเตรียมการจัดงานสมัชชาคุณธรรมร่วมกับภาคีเครือข่ายในจังหวัดเชียงราย

๓. ดำเนินการค้นหา คัดเลือกบุคคล/องค์กร ต้นแบบด้านคุณธรรมในพื้นที่เพื่อประกาศเกียรติคุณและจัดแสดงผลการดำเนินงาน ในงานสมัชชาคุณธรรมจังหวัดเชียงราย
๔. จัดเวทีสมัชชาคุณธรรมจังหวัดเชียงราย
๕. ส่งเสริม สนับสนุนกระบวนการขับเคลื่อนประเด็นคุณธรรมตามมติ/ประกาศเจตนารมณ์ของสมัชชาคุณธรรมสู่การปฏิบัติในระดับองค์กร จังหวัด ขยายผลยังภูมิภาคอย่างต่อเนื่องในปีต่อไป
๖. วิเคราะห์ผลการดำเนินการขับเคลื่อนงานส่งเสริมคุณธรรมตามประกาศเจตนารมณ์เพื่อเป็นข้อมูลนำเข้ากระบวนการสมัชชาคุณธรรมจังหวัดเชียงราย
๗. การติดตาม ประเมินผล และถอดบทเรียนกรณีศึกษาที่เป็นต้นแบบด้านคุณธรรม สังเคราะห์ข้อมูลนำสู่เวทีสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๑

เป้าหมายการจัดงาน

๑. เกิดการเชื่อมโยงองค์กร เครือข่ายคุณธรรม และบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานเชิงนโยบาย หน่วยงานสนับสนุน หน่วยปฏิบัติการทั้งในส่วนกลางและหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดผ่านกระบวนการสมัชชาคุณธรรม
๒. หน่วยงาน องค์กร ภาคส่วนต่างๆ สามารถขับเคลื่อนคุณธรรมที่สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๓. ใช้ “กระบวนการสมัชชาคุณธรรม” เป็นเวทีกลางในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ประสบการณ์ กรณีศึกษา ด้านการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน องค์กร ภาคีเครือข่ายสมัชชาคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อย่างกว้างขวางและสร้างการมีส่วนร่วมร่วมจากทุกภาคส่วน
๔. มีองค์กรเข้าร่วมประกาศเจตนารมณ์ และร่วมลงนามความร่วมมือการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมและนำกรอบแนวทางการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม (จังหวัดคุณธรรมนำร่อง) ขององค์กรภาคี เครือข่ายที่เป็นรูปธรรม
๕. นำเสนอผลการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้รับทราบ และนำผลการดำเนินงาน กรณีศึกษา องค์ความรู้ ข้อมูลแนวทางการขับเคลื่อนคุณธรรมจากการจัดสมัชชาคุณธรรมจังหวัดเชียงรายไปขยายผล/ผลักดันเป็นนโยบายสาธารณะด้านคุณธรรม

รูปแบบภาพรวมการจัดกิจกรรม

๑. **ด้านวิชาการ** การปาฐกถาพิเศษ การอภิปราย เสวนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดงาน ได้แก่
  - ๑) การรายงานสถานการณ์และต้นทุนคุณธรรมของจังหวัดเชียงราย
  - ๒) การนำเสนอ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ และแนวทางการขับเคลื่อนคุณธรรม (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา รับผิดชอบ และคุณธรรมอื่นๆ) ขององค์กรเครือข่ายภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย และนำเสนอผลการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัดเชียงราย
  - ๓) การประกาศเจตนารมณ์การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมของผู้แทนหน่วยงาน องค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วน และส่งมอบข้อเสนอต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔) การลงนามความร่วมมือ (MOU) ในการขับเคลื่อนคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนที่สนใจและพร้อมจะดำเนินการ (ถ้าพร้อม)

๒. ด้านนิทรรศการ การแสดงผลงานเชิงรูปธรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงราย และกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ในรูปแบบ“ตลาดนัดคุณธรรม” โดยจัดเป็นส่วนต่างๆ ดังนี้

๑) แสดงนิทรรศการกลางยุทธศาสตร์ชาติ ที่เกี่ยวข้องด้านการส่งเสริมคุณธรรม ข้อมูลสถานการณ์คุณธรรมของสังคมไทย และนิทรรศการการส่งเสริมและพัฒนา ชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม

๒) องค์กรความรู้การส่งเสริมคุณธรรม ขององค์กรภาคีเครือข่ายทางสังคม ๑๓ เครือข่าย ในจังหวัดเชียงราย

๓) ลานกิจกรรม/เวทีการนำเสนอศิลปวัฒนธรรม การแสดงที่สร้างสรรค์และเกี่ยวข้องด้านคุณธรรมลานกิจกรรม รวมถึงบูธของหน่วยงานที่มาร่วมจำหน่ายสิ่งของ/ผลิตภัณฑ์พื้นบ้านหรืออื่นๆ

ทั้งนี้ นิทรรศการที่เกี่ยวข้องด้านคุณธรรม มีรูปแบบเป็นนิทรรศการที่มีชีวิต นำเสนอเนื้อหาและผลการเปลี่ยนแปลงเชิงรูปธรรมที่โดดเด่นจากการส่งเสริมคุณธรรม วิถีวัฒนธรรมอันดีงามในมิติต่างๆ

กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมงาน ครอบคลุมทุกภาคส่วนในจังหวัด (จำนวน ๔๐๐ คน)

ผู้แทนหน่วยงาน องค์กรภาครัฐ ธุรกิจเอกชน ศาสนา สื่อมวลชน การศึกษา ประชาสังคม ชุมชน เด็กเยาวชนและประชาชนทั่วไป ประกอบด้วย

- ผู้บริหาร/ตัวแทนหน่วยงาน องค์กรภาคีเครือข่ายทางสังคม ๑๓ เครือข่าย
- บุคลากร เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในองค์กร
- เครือข่าย /สมาชิกองค์กรเครือข่าย
- ประชาชนผู้รับประโยชน์ในพื้นที่ของแต่ละองค์กรเครือข่าย

งบประมาณดำเนินการ

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับจังหวัดเชียงราย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย องค์กรภาคีเครือข่ายร่วมจัด และผู้สนับสนุนการจัดงาน

สถานที่ติดต่อ (ฝ่ายเลขานุการร่วม)

๑. ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) เลขที่ ๖๙/๑๖-๑๗ อาคารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐ โทรศัพท์ ๐๒ ๖๔๔ ๙๙๐๐ โทรสาร ๐๒ ๖๔๔ ๔๙๐๑ - ๒ เว็บไซต์ www.moralcenter.or.th

๒. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย อาคารศาลากลางจังหวัดเชียงราย ชั้น ๑ ถนนแม่ฟ้าหลวง ตำบลริมกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ๕๗๑๐๐ โทรศัพท์ ๐๕๓ ๑๕๐ ๑๖๙

(ร่าง) กำหนดการสมัชชาคุณธรรมจังหวัดเชียงราย
 “เชียงรายเมืองแห่งคุณธรรม นำพาประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข”

วันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

ณ อาคารเจียงแสน ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ GMS เชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
 จัดโดย ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย
 สำนักงานจังหวัดเชียงราย และองค์กรภาคีเครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงราย

วัน / เวลา	กิจกรรม
๐๘.๐๐ - ๐๘.๐๐ น.	<ul style="list-style-type: none"> - ลงทะเบียน และรับเอกสาร - ชมบูธนิทรรศการของภาคีเครือข่าย - การแสดงชุดร่มฟ้าบาร์มี โดยโรงเรียนชุมชนบ้านศรีดอนชัย - การแสดงตีกลองสะบัดชัย โดยศูนย์การเรียนรู้เยาวชนรักษ์ศิลป์ล้านนา
๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐ น.	<ul style="list-style-type: none"> - ประธานในพิธีจุดธูป เทียนบูชาพระรัตนตรัย และถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร - ประธานกล่าวเปิดงานและปาฐกถาพิเศษ โดย นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ ประธานกรรมการศูนย์คุณธรรม อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
๐๘.๓๐-๑๐.๐๐ น.	<p>การประกาศเจตนารมณ์ร่วมพลังขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดเชียงราย นำโดย *นายประจัญ ปรัชญ์สกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย และผู้บริหาร/ผู้แทนหน่วยงานทุกภาคส่วน</p>
๑๐.๐๐ - ๑๐.๒๐ น.	<p>กล่าวสัมโมทนียกถา โดย พระเมธีวชิโรดม อธิการบดีมหาวิทยาลัยพุทธเศรษฐศาสตร์</p>
๑๐.๒๐ - ๑๑.๐๐ น.	<p>บรรยายพิเศษ “การสร้างระบบนิเวศน์ เพื่อการพัฒนาคุณธรรม” โดย รองศาสตราจารย์ นายแพทย์สุรียเดช ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)</p>
๑๑.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	<p>ทิศทางการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม จังหวัดเชียงราย</p> <ul style="list-style-type: none"> - นำเสนอสถานการณ์คุณธรรมจังหวัดเชียงราย โดย ดร.ภัททิรา วิภาภิญโญ, ผศ.ดร.พลวัฒน์ ประพัฒน์ทอง และ ดร.ภรณ์ แก้วบรม มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง - ๑๓ เครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงราย ร่วมอภิปรายแนวทางการขับเคลื่อนจังหวัดเชียงรายสู่การเป็นจังหวัดคุณธรรม ดำเนินรายการโดย นายยงจิรายุ อุปเสน ผู้จัดการสำนักส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

วัน / เวลา	กิจกรรม
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน (ชมนิทรรศการ)
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	<p>การบรรเลงดนตรีพื้นเมืองวันวาน โดยชมรมดนตรีพื้นเมืองวันวานเชียงราย</p> <p>การแสดงฟ้อนขันดอก โดยเยาวชนจากชุมชนคุณธรรมวัดท่าข้ามศรีดอนชัย</p> <p>การแสดงเต้นบาสโลบ โดยนักเรียนผู้สูงอายุบ้านใหม่เจริญมิตร</p>
๑๓.๐๐ – ๑๕.๓๐ น.	<p>เวทีเสวนา “ต้นแบบการขับเคลื่อนคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงราย”</p> <p>โดย</p> <ul style="list-style-type: none"> - พระครูปิยวรรณพิพัฒน์ ปิยวณโณ ประธานเครือข่ายโรงเรียนผู้สูงอายุจังหวัดเชียงราย - พระครูสุจิตนวรรคคุณ ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมวัดท่าข้ามศรีดอนชัย - นายศุภเดช ไพรเวทย์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนชุมชนบ้านศรีดอนชัย - นายเจ็ด เมืองแก้ว เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ศูนย์คุณภาพ โรงพยาบาลแม่สรวย - นายวีรศักดิ์ กิตะพานิชย์ ประธานกรรมการบริษัท ไร่รื่นรมย์ ฟาร์มเกษตรอินทรีย์ - นายทัศนัย สุธาพจน์ นายอำเภอเชียงของ <p>ดำเนินรายการโดย นายประมวล บุญมา</p> <p>หัวหน้ากลุ่มงานสมัชชาคุณธรรมและความร่วมมืออนานาชาติ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)</p>
๑๕.๓๐ – ๑๖.๓๐	<p>สรุปผลการจัดงานและปิดงานสมัชชาคุณธรรมจังหวัดเชียงราย</p> <p>โดยนางจิตรา สิทธนานุวัฒน์ วัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย</p> <p>และผู้แทนศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)</p>

หมายเหตุ : * ชื่อบุคคล / หน่วยงานที่ระบุ อยู่ระหว่างการประสานซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

การแสดงนิทรรศการ “ตลาดนัดคุณธรรม”

ณ อาคารเจียงแสน ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานา GMS เชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

.....
การแสดงผลงานเชิงรูปธรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงราย
ในรูปแบบ “ตลาดนัดคุณธรรม” โดยจัดเป็นส่วนต่างๆ ดังนี้

๑) แสดงนิทรรศการกลาง สื่อองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องด้านการส่งเสริมคุณธรรม ข้อมูลสถานการณ์คุณธรรม
ของสังคมไทย นิทรรศการการส่งเสริมและพัฒนา ชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม และนิทรรศการของศูนย์
คุณธรรม (องค์การมหาชน)

๒) องค์ความรู้การส่งเสริมคุณธรรม ขององค์กรภาคีเครือข่ายทางสังคม ๑๓ เครือข่าย ในจังหวัดเชียงราย

- (๑) เครือข่ายศาสนา
- (๒) เครือข่ายชุมชนคุณธรรม
- (๓) เครือข่ายเกษตรคุณธรรม
- (๔) เครือข่ายเด็กและเยาวชนคุณธรรม
- (๕) เครือข่ายท้องถิ่นคุณธรรม
- (๖) เครือข่ายศิลปินพื้นบ้าน
- (๗) เครือข่ายสถานศึกษาคุณธรรม
- (๘) เครือข่ายส่วนราชการคุณธรรม
- (๙) เครือข่ายอำเภอคุณธรรม
- (๑๐) เครือข่ายสาธารณสุขคุณธรรม
- (๑๑) เครือข่ายสื่อคุณธรรม
- (๑๒) เครือข่ายประชาสังคมคุณธรรม
- (๑๓) เครือข่ายธุรกิจคุณธรรม

หมายเหตุ : นิทรรศการที่เกี่ยวข้องด้านคุณธรรม มีรูปแบบเป็นนิทรรศการที่มีชีวิต นำเสนอเนื้อหาและผลการ
เปลี่ยนแปลงเชิงรูปธรรมที่โดดเด่นจากการส่งเสริมคุณธรรม วิถีวัฒนธรรมอันดีงามในมิติต่างๆ

คู่มือการส่งเสริมและขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม

จังหวัดเชียงราย

บทนำ

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม ด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อขับเคลื่อนสู่สังคมคุณธรรม ได้ร่วมกับภาคีเครือข่ายส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมที่เหมาะสมกับบริบทต่างๆ และขับเคลื่อนสมาชิกคุณธรรมมาต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ศูนย์คุณธรรม ได้ริเริ่มการพัฒนาคุณธรรมเชิงพื้นที่ หรือเรียกกันสั้นๆว่า “จังหวัดคุณธรรม” ขึ้น เพื่อสร้างต้นแบบและสร้างพลังพลเมืองในมิติของความคิด ให้ภาคีทุกภาคส่วนในพื้นที่เป็นหลักในการขับเคลื่อน ไปสู่ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งความคิด ความงาม และความสุกที่มีอยู่ในแต่ละพื้นที่ จากจุดเล็กๆขยายวงกว้างออกไปเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัด ใช้การรวมพลังแบบกัลยาณมิตร ช่วยเหลือเกื้อกูล เพิ่มพลังให้กันและกัน มุ่งหวังให้ก่อเกิดเป็นประเด็นวาระร่วมระดับจังหวัด มีภาคส่วนต่างๆ ออกมาขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรมความดีแบบเต็มพื้นที่ ไม่ต่างคนต่างทำ

ในระยะเริ่มต้น ได้มีจังหวัดที่ได้เสนอตัวเอง เข้าร่วมพัฒนาเป็นจังหวัดส่งเสริมคุณธรรมนำร่อง ในภูมิภาคต่างๆ ประกอบด้วย

ภาคเหนือ : จังหวัดพิจิตร

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดบุรีรัมย์ (ต่อมาขยายไปสู่จังหวัดศรีสะเกษ และร้อยเอ็ด)

ภาคกลาง : จังหวัดราชบุรี

ภาคใต้ : จังหวัดพัทลุง

การขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาคุณธรรมเชิงพื้นที่ในระดับจังหวัด ศูนย์คุณธรรมร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ได้เชื่อมโยงกับพลังทางวิชาการในท้องถิ่น เพื่อประเมินสถานการณ์คุณธรรม หรือต้นทุนคุณธรรม และประสานพลังนโยบายกับผู้ว่าราชการจังหวัด และประสานเชื่อมโยงกับเครือข่ายต่างๆ ทางสังคม เกิดเป็นการรวมพลังที่สร้างการเปลี่ยนแปลงเรื่อยๆ จนเป็นที่ยอมรับให้เป็นรูปแบบจังหวัดคุณธรรมที่เป็นการขับเคลื่อนสามพลัง คือ เครือข่ายปฏิบัติ เครือข่ายทางนโยบาย และเครือข่ายทางวิชาการ และได้นำไปสู่การเสนอเป็นหลักเกณฑ์สำคัญ ในการพัฒนาจังหวัดคุณธรรม ตามแนวทางคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ในปี ๒๕๖๐

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ รองศาสตราจารย์นายแพทย์สุรียเดว ตรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างระบบนิเวศน์ทางสังคมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรม จึงได้นำแนวคิดจังหวัดคุณธรรมมาขับเคลื่อนอีกครั้ง โดยเน้นนำหลักวิชาการมารองรับ และการจัดระบบกลไกเครือข่ายปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดโมเดลระบบนิเวศน์ทางสังคมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเชิงบวก และตอบโจทย์คุณภาพของจังหวัดคุณธรรม ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ศูนย์คุณธรรม จึงได้ร่วมมือกับจังหวัด ๔ จังหวัด เพื่อมุ่งมั่นพัฒนาให้เป็นจังหวัดคุณธรรมเชิงคุณภาพ โดยใช้กระบวนการทางวิชาการรองรับ ประกอบด้วย

ภาคเหนือ : จังหวัดเชียงราย

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดอุดรธานี

ภาคกลาง : จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาคใต้ : จังหวัดสุราษฎร์ธานี

แนวคิดสำคัญในการส่งเสริมและขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมเชิงพื้นที่ (จังหวัดคุณธรรม)

“คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เป็นปัจจัยสำคัญของความมั่นคงผาสุกของประเทศชาติ และประชาชน สังคมประเทศใดผู้นำและประชาชนมีคุณธรรม จริยธรรม การปกครองมีธรรมาภิบาล สังคมประเทศนั้นจะเข้มแข็งมั่นคง ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ในทางตรงกันข้าม หากสังคมประเทศใด ขาดเสียซึ่งคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล สังคมประเทศนั้นย่อมอ่อนแอ แตกแยก และอาจถึงขั้นล่มสลายได้”

ทำไมต้องส่งเสริมและขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม

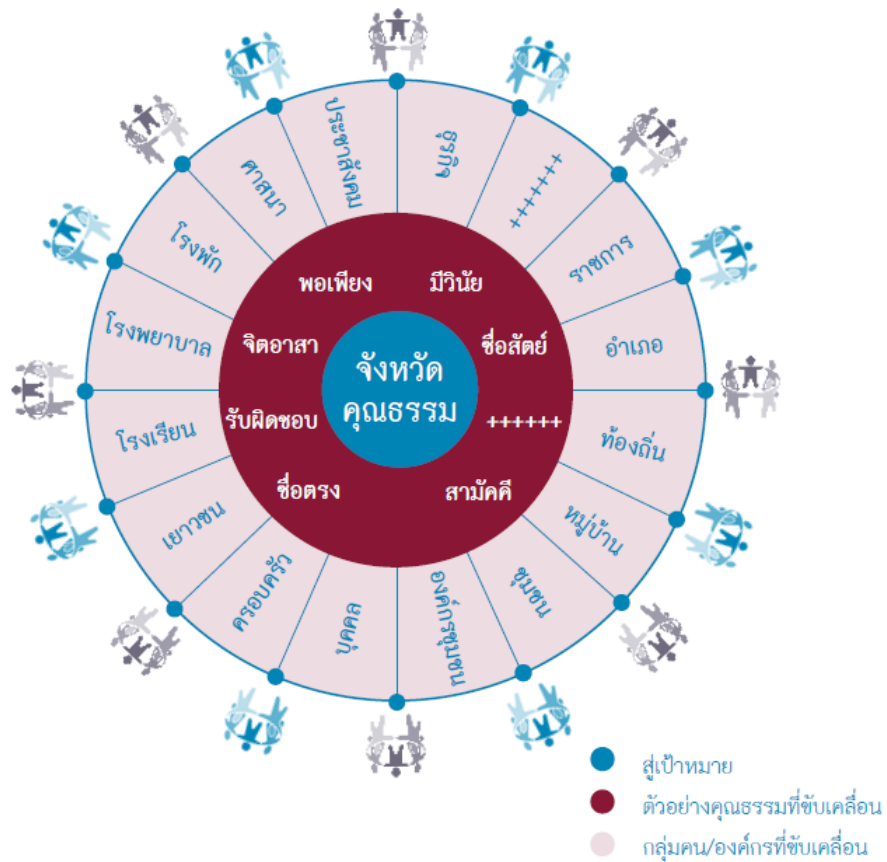
บทเรียนที่ศูนย์คุณธรรมได้เรียนรู้จากการขับเคลื่อนงานพัฒนาคุณธรรมร่วมกับเครือข่ายทางสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน อย่างต่อเนื่อง คือ การพัฒนาคุณธรรมความดี ที่เหมาะกับสังคมไทย(ตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)) ให้เกิดประสิทธิผลจริง นั้นนอกจากการพัฒนาองค์ความรู้นวัตกรรม การส่งเสริมการรวมพลังเครือข่ายทางสังคม การจัดสมัชชาคุณธรรม และการสื่อสารรณรงค์แล้ว จำเป็นต้อง **สร้างรูปธรรมความสำเร็จของสังคมคุณธรรมในระดับพื้นที่ให้เกิดผลเชิงประจักษ์** เป็นรูปแบบที่ชัดเจน สามารถนำไปขยายผลได้ โดยที่คณะกรรมการศูนย์คุณธรรมเห็นชอบในแผนการส่งเสริม “จังหวัดคุณธรรม”

จังหวัดคุณธรรมเป็นอย่างไร

“สร้างบ้าน แปงเมือง”

จังหวัดคุณธรรม คือ จังหวัดที่ประชาชน องค์กร หน่วยงาน เครือข่ายทางสังคมที่ทำงานส่งเสริมคุณธรรมความดีต่าง ๆ ที่มีอยู่ มีความตื่นตัว กระตือรือร้น ที่จะพัฒนาการทำงานด้านคุณธรรมของตนให้ดีขึ้นมากขึ้น เปรียบเสมือนการ “สร้างบ้าน” แต่ละหลังให้เข้มแข็งเป็นชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม ขยายสู่อำเภอคุณธรรม พร้อมกับการเชื่อมโยงประสานพลังกับองค์กรเครือข่ายทางสังคมอื่น ๆ เพิ่มขึ้น เช่น เครือข่ายโรงเรียนคุณธรรม ชุมชนคุณธรรม โรงพยาบาลคุณธรรม วัดและองค์กรทางศาสนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สื่อมวลชน เป็นต้น และมีกระบวนการยกระดับการทำงานระหว่างเครือข่ายมาสู่ความร่วมมือที่มีเป้าหมายทางยุทธศาสตร์เพื่อการเปลี่ยนแปลงร่วมกัน คือ การขับเคลื่อน “จังหวัดคุณธรรม” ตามบริบทที่เหมาะสมกับจังหวัดของตนเอง เปรียบเสมือนการ “แปงเมือง” ให้มั่นคงยั่งยืน

ขับเคลื่อนคุณธรรมจากความเข้มแข็งภายใน

แนวคิดการพัฒนาจังหวัดคุณธรรม ในฐานะเป็นจังหวัดคุณธรรมนำร่อง เป็นการพัฒนาต้นแบบ (Prototype) ด้วยรูปแบบการเพิ่มคนดี องค์กรดี ชุมชนดี เครือข่ายดี ให้กับบ้านเมือง ที่เรียบง่าย ไม่ต้องอบรมชี้แจงมาก เน้น ททท (ทำทันที) ด้วยความร่วมมือร่วมใจของคนในสังคม โดยผสมผสานกับกระบวนการทำแผนของส่วนราชการ แนวคิดนี้ ไม่ได้มุ่งทำให้เป็นจังหวัดที่ไม่มีปัญหาเรื่องคุณธรรม ซึ่งถ้าหากทำได้ดียิ่งๆขึ้นไป ปัญหาทางด้านสังคม ที่เกิดจากฐานคุณธรรม ความดี ก็จะลดลง และเพิ่มในด้านคนดี องค์กรดี ชุมชนดีมากขึ้นได้ด้วย

เป้าหมายการส่งเสริมและขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมคืออะไร

เพื่อสร้างสังคมคุณธรรมที่ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ในพื้นที่ หลักคุณธรรมความดีอยู่ในวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน วิถีปฏิบัติของชุมชน และการบริหารจัดการขององค์กรอย่างมั่นคง มีมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลเพิ่มขึ้น ดีขึ้น

ความสำเร็จ ๓ ระดับ ในการส่งเสริมและขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม

๑. กลุ่ม องค์กรเครือข่ายทางสังคมในจังหวัด เกิดการตระหนักและเข้าใจในเจตนารมณ์และจุดมุ่งหมายการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดคุณธรรม เกิดการพัฒนาแกนนำ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม หรือโครงการคุณธรรม ซึ่งกันและกัน มีการกำหนดเป้าหมายและข้อตกลงที่เป็นเจตนารมณ์ร่วมที่ชัดเจน ทำให้เกิดการรวมพลัง ทั้งจากภาคนโยบาย ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม ทำให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลที่สำคัญอยู่เสมอ

๒. เกิดการยอมรับในระดับนโยบาย มีการประกาศวาระจังหวัด เป็นนโยบายการพัฒนาของจังหวัด และผลักดันสู่ยุทธศาสตร์จังหวัด สามารถค้นพบรูปธรรมองค์กรดี คนดี ชุมชนดี เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ สามารถจะเป็นต้นแบบที่ดีเพื่อการขยายผลในอนาคต และมีเวทีเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อเนื่อง

๓. ประชาชนจะมีความสุขมากขึ้น เนื่องจากมีส่วนร่วมในการทำความดี ได้รับรู้ ถึงสิ่งที่เป็นคุณธรรม ความดีงาม ที่แต่ละภาคส่วน ได้ทำ และปัญหาทางสังคมที่เคยมี ลดลง เป็นผลกระทบที่ตามมา อีกทั้งยังสามารถพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เป็นต้นแบบที่ดี เพื่อการขยายผลและเชื่อมโยงเครือข่ายในจังหวัด

อย่างไรเรียกว่ามีคุณธรรม

การส่งเสริมจังหวัดคุณธรรมเป็นการสร้างความเข้มแข็งของพลเมืองในมิติของความดีซึ่งต้องคู่กับการสร้างความสามารถ และความสุข ที่ยั่งยืน สืบทอดถึงลูกหลานในอนาคต

คุณธรรม จึงหมายถึง สภาพความดี ที่ประชาชนพึงมีและพึงปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน ทั้งบุคคล ครอบครัว เช่น ความซื่อตรง ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ ความพอเพียง จิตอาสา รับผิดชอบ ชั่วดี ละอายชั่ว กลัวบาป ฯลฯ และการบริหารองค์กรที่ดี มีธรรมาภิบาล เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติประชาชน

จังหวัดคุณธรรม ไม่ใช่จังหวัดที่มีคุณธรรมความดีสมบูรณ์แล้ว แต่เป็นจังหวัดที่มีกระบวนการและกลไกที่ช่วยลดความไม่ดี ลดสิ่งที่ทำให้ตนเองและคนอื่นเดือดร้อน และเพิ่มความดีให้มากยิ่งขึ้นอย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน

หลักการส่งเสริมและขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมมีอะไรบ้าง

จังหวัดคุณธรรม เป็นแนวคิดการขับเคลื่อนคุณธรรมโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง (Area Based) เป็นการบูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเห็นพ้องต้องกัน (Consensus) ในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมอย่างเป็นขบวน โดยมีเป้าหมายไปสู่สังคมที่ใช้หลักคุณธรรมในการพัฒนาเป็นฐาน ซึ่งศูนย์คุณธรรม ขอเสนอบทเรียนในการส่งเสริมเพื่อขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ไว้เป็นหลักการ ดังนี้

➤ ระเบิดจากภายใน เกิดจากความต้องการของคนในพื้นที่ (สมัครใจ)

เป็นความต้องการการเปลี่ยนแปลง และเห็นพ้องต้องกันของคนในจังหวัด เห็นปัญหาตระหนักในคุณค่า และมีเป้าหมายการพัฒนา “สังคมคุณธรรม” ร่วมกัน เป็นไปตามความสมัครใจ ความเห็นพ้องต้องกัน และความพร้อมของคนที่เกี่ยวข้อง เพราะเป็นที่ปรากฏทางวิชาการ

โดยทั่วไปว่าหากการพัฒนาใด ๆ ไม่เกิดจากความต้องการของคนในพื้นที่การพัฒนานั้นจะไม่น่ายั่งยืน เช่นเดียวกับการพัฒนาเรื่องคุณธรรม หากคนในองค์กรไม่ต้องการ ความสำเร็จที่ยั่งยืนย่อมไม่เกิด

➤ **บริหารจัดการบนฐานคุณธรรม** (เคารพและให้เกียรติกัน)

การขับเคลื่อนงานให้มีความสำคัญกับคุณธรรมความดี ทั้งในเชิงกระบวนการทำงาน และบุคคล มากกว่าการใช้อำนาจ ตำแหน่ง การสั่งการ หรือการบังคับ โดยบูรณาการระบบ กลไกต่างๆ เข้ามาสนับสนุนการดำเนินงาน การไม่ใช้ฐานอำนาจเพราะคุณธรรมเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นภายในใจ ไม่สามารถสั่งได้โดยอำนาจภายนอก ถึงแม้จะสั่งก็จะได้ผลเพียงรูปแบบภายนอกไม่สามารถทำให้เกิดความยั่งยืนได้ ดังนั้นจึงต้องใช้หลักให้ความดี “ระเบิดจากภายใน” คิดเองทำเองด้วย สมาชิกกลุ่ม หรือองค์กรภาคีเครือข่ายเอง

*การขับเคลื่อนเรื่องคุณธรรมผู้บริหารจึงต้องบริหารด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่อาศัยเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม พิจารณาว่าเรื่องใดควรใช้ ห่วง “เหตุ-ผล” ใช้คุณธรรมให้สมาชิกองค์กรเรียนรู้คุณธรรมโดยการคิดเอง ทำเองระเบิดจากภายใน หากเรื่องที่เป็นเรื่องสำคัญกระทบต่อความอยู่รอด หรือเป็นหลักทางกฎหมาย ความเป็นธรรมขององค์กร ผู้นำควรใช้ห่วง “ภูมิคุ้มกัน” คือสั่งการให้ชัดเจน เน้นฐานความรู้ ไม่ควรปล่อยให้ระเบิดจากภายใน จะไม่ทันการกับการแก้ไขปัญหา เมื่อผู้บริหารสร้างสมดุลระหว่าง การระเบิดจากภายใน สร้างคุณธรรมและสั่งการใช้อำนาจในการวางภูมิคุ้มกันได้ ห่วงพอประมาณจะเกิดขึ้นในองค์กร

➤ **รวมคนเข้า ไม่กันออก** (มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน)

เพราะความหลากหลายแตกต่างคือความงดงาม ดังนั้นสิ่งสำคัญคือ การยอมรับ การให้คุณค่า และเคารพซึ่งกันและกัน ทุกองค์กรเครือข่ายยังคงดำเนินกิจกรรมเพื่อเป้าหมายของตนได้ แต่ทุกภาคส่วนมีเป้าหมายและเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาร่วมกันในการขับเคลื่อน “จังหวัดคุณธรรม” ไม่กีดกันผู้อื่น หรือผูกขาดการทำความดี แต่ควรเชื่อมโยงอย่างเป็นขบวนการ การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ต้องการการส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกันในทุกรูปแบบ ทุกภาคส่วน ทั้งเล็กและใหญ่ เพื่อหนุนเสริมกันจนเป็นพลังที่เข้มแข็ง

มีคำกล่าวว่าคุณไม่ตีรวมตัวกันง่าย คนตีรวมตัวกันยาก หากลองสังเกตดูอาจเป็นเพราะคนไม่ดีไม่กังวลว่าใครไม่ดีกว่าใครกว่าใครเป็นข้อรังเกียจในการรวมตัวกัน แต่คนดีมักมีความรู้สึกที่ไม่

อยากรวมกลุ่มกับคนไม่ดี ดังนั้นในการรวมพลังภาคีเครือข่ายครั้งนี้จึงเน้นการรวมพลังส่วนดี ส่วนที่ไม่ดีให้เป็นเรื่องของบุคคล กลุ่ม องค์กรไปแก้ไขเอง ไม่ตั้งข้อรังเกียจในการจับมือร่วมกันทำงานในส่วนที่ดีที่เห็นพ้องร่วมกันของ สมาชิกและภาคีเครือข่าย แม้แต่คนที่คิดดี เราก็จะให้กำลังใจจนกว่าเขาจะทำได้ โดยทางปฏิบัติให้เน้นการชื่นชมให้กำลังใจคนทำดี (ถึงแม้ว่าเขายังเพิ่งเริ่มทำ) ดีกว่าการกีดกันไม่ให้รวมกลุ่มทำความดี ค่อยขยายผลความดี

สร้างบรรยากาศ “มุทิตาจิต” ชื่นชมความดี

➤ เรียนรู้และพัฒนาต่อเนื่อง (เริ่มทำที่ตนเอง เรียนรู้ ปรับปรุงแก้ไข)

การทำงานเริ่มจากคิดเป็นระบบ ทำจากความเป็นจริง ทำอย่างประณีต ต่อเนื่อง เรียนรู้ ร่วมกันท่ามกลางการปฏิบัติ ปรับปรุงพัฒนาอยู่เสมอ ทำงานตามบริบทของจังหวัดตนเอง เรียนรู้ จากผู้อื่นได้ แต่ไม่ลอกเลียน และครอบงำผู้อื่น

การพัฒนาคุณธรรมนั้นจะช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับ ต้นทุนคุณธรรมเดิมที่มี ทั้งภายในและ ภายนอก ไม่อาจเร่งรัดให้เกิดความสำเร็จโดยไว หากเร่งรัด โดยเฉพาะจากผู้บริหารองค์กร หรือ ผู้บริหารเครือข่าย ก็อาจเกิดการพัฒนาปลอมๆ คือมีผลงานส่งให้ผู้บริหารดูแต่ไม่ได้เกิดการ เปลี่ยนแปลงอย่างจริงจัง นอกจากนี้คุณธรรม เป็นเรื่องที่อยู่ในจิตใจ ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงต้องคอย สังเกตและติดตามอย่างจริงจังจึงจะค่อย ๆ เห็นความสำเร็จที่ละน้อย ยิ่งประณีตก็จะยิ่งเห็น ความสำเร็จที่ปรากฏมาให้เห็นง่ายขึ้น

ผู้นำควรเร่งรัดให้มีการดำเนินการ ททท ทำทันที แต่ ไม่เน้นว่าผลงาน ต้องเกิดทันที ค่อยดูและความดีเล็กๆ ให้เกิดการขยายตัว

➤ ชื่นชมยกย่อง

ยกย่อง เชิดชู ให้คุณค่ากับการทำความดีทุกรูปแบบ และยกความสำเร็จ ให้เป็นเรื่อง ร่วม การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมไม่จำกัดรูปแบบในการขับเคลื่อน ไม่จำเป็นต้องรับการ ถ่ายทอดแนวทางการดำเนินงานใด ๆ ทั้งสิ้น ไม่เลือกเฉพาะศาสนาใดศาสนาหนึ่ง หรือชาติพันธุ์ใด ชาติพันธุ์หนึ่ง หากกลุ่มหรือภาคีเครือข่ายยังสามารถขับเคลื่อน “สังคมคุณธรรม” ไปได้ ยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแต่ละปีเป็นเพียงทางเลือกให้กับผู้เริ่มต้นที่ยังไม่รู้ว่าแสงหาความรู้ จากที่ใด เท่านั้น แต่กระนั้น ก็ควรจะมีการส่งเสริมยกย่องการทำความดีทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การทำความดี เป็นภาพลักษณ์ที่สังคมนั้นๆ ยอมรับ ในอนาคต

กลยุทธ์ในการส่งเสริมและขับเคลื่อน “จังหวัดคุณธรรม”

“**ย้ำ**” : การย้ำรากฐานความสำคัญในหลักคุณธรรมความดี ให้ดำรงอยู่ในวิถีชีวิต วิถีปฏิบัติของชุมชน องค์กรให้เข้มข้น แข็งขันมากยิ่งขึ้น เช่น หลักการให้ ความเอื้ออาทร ซื่อสัตย์ จิตอาสา กตัญญูทุกเวที การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

“**โยง**” : การเชื่อมโยงกลุ่มคน ขยายวงองค์กรที่ทำความดีให้เกิดการรวมพลัง “**สร้างบ้าน แปลงเมือง**” สร้างเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงร่วมกัน คือ สังคมคุณธรรม อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ลดความทุกข์ เพิ่มความสุขให้มากขึ้น

“**ยก**” : การส่งเสริมยกย่องความดี คนดี องค์กรที่ทำความดี ให้มีที่ยืนในสังคม

“**ขยาย**” : การขยายผลความรู้ จากการทำความดีความงามไปสู่สังคม กลุ่มคนต่างๆ รวมถึงเยาวชนรุ่นใหม่ ให้มีการผลิตซ้ำความดีอย่างต่อเนื่อง

รูปแบบการส่งเสริมและขับเคลื่อน “จังหวัดคุณธรรม”

การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม สามารถจะแยกแยะให้เห็นเป็นรูปแบบหลักๆ ได้ ๓ รูปแบบ ดังนี้

๑. รูปแบบจากการขับเคลื่อนจากเครือข่ายที่หลากหลาย ขับเคลื่อนจากรูปร่างกลางสู่บน ด้วยพลังของเครือข่าย ในจังหวัด และสามารถประสานภาคส่วนนโยบายจากภายนอก เข้าไปหนุนเสริมได้ เช่น กรณีจังหวัดพิจิตร โดยมีเครื่องมือหลัก คือ การให้แต่ละเครือข่ายทางสังคมในจังหวัดเสนอ **ความดีที่ยากทำ และปัญหาที่ยากแก้** และมีการสร้างพื้นที่กลาง เพื่อการเรียนรู้ การยกย่อง ให้กำลังใจ และรางวัล ลักษณะการขับเคลื่อนด้วยเครือข่าย อาจไม่เต็มพื้นที่ แต่เกิดการครอบคลุมทุกกลุ่มที่หลากหลาย เช่น กรณีจังหวัดเชียงราย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดอุดรธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดร้อยเอ็ด

๒. รูปแบบการสร้างการมีส่วนร่วม แบบเต็มพื้นที่ เน้นการสร้างกระบวนการพัฒนาเครื่องมือกลางที่สามารถใช้ร่วมกันทั้งจังหวัด โดยผ่านกลไกระดับหมู่บ้าน ตำบล ด้วยการออกแบบเครื่องมือกลางร่วมกัน และประกาศใช้ทั้งจังหวัด เช่น กรณีจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ประกาศใช้ธรรมนูญสันติสุขหมู่บ้านพร้อมกัน ทั้ง ๒,๔๓๖ หมู่บ้าน

๓. รูปแบบผสมผสาน เป็นการบูรณาการจากสองแบบข้างต้น โดยข้อกลางที่สำคัญคือ นายอำเภอ เป็นรูปแบบเปิดอิสระ ให้แต่ละกลุ่มเป้าหมาย ได้มีทางเลือกที่หลากหลาย ในการดำเนินการ เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง แต่มีความผสมผสานไปกับการนำนโยบายไปดำเนินการผ่านฝ่ายปกครอง มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องกับคุณธรรมหลักของจังหวัดที่ได้กำหนดร่วมกัน เช่น จังหวัดราชบุรี จังหวัดพัทลุง

องค์ประกอบสำคัญของการเป็น “จังหวัดคุณธรรม”

๑. มีคุณธรรมหลัก ร่วมกัน ของจังหวัด เช่น พอเพียง วินัย มีน้ำใจ รับผิดชอบ จิตอาสา ซึ่งจะต้องเป็นเป้าหมายร่วม ที่ต้องสะท้อนได้จากพฤติกรรมของคนในจังหวัด อย่างเป็นอัตลักษณ์

๒. ตอบโจทย์ประเด็น ปัญหาร่วมที่สำคัญของจังหวัด คุณธรรมหลักที่กำหนดร่วมกันนั้น ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของปัญหาทางสังคมของจังหวัด เช่น ปัญหาหนี้สินเกษตรกร ปัญหาท้องก่อนวัยอันควร ปัญหาการเสพติดในบริโภคนิยม ปัญหาการขาดจิตสำนึกส่วนรวม เป็นต้น

๓. มีการขับเคลื่อน “เครือข่ายคุณธรรม” ซึ่งมาจากภาคส่วนต่างๆ เช่น ภาคชุมชนท้องถิ่น เครือข่ายสถานศึกษา เครือข่ายภาคธุรกิจ เครือข่ายสื่อมวลชน เครือข่ายองค์กรทางศาสนา เครือข่ายภาครัฐ เป็นต้น

๔. มีการขับเคลื่อนการเป็น “หน่วยงานคุณธรรม” ของหน่วยงานระดับจังหวัด ที่เป็นแรงผลักดัน และหนุนเสริม โดยมีบทบาทในการสนับสนุน ชื่นชม เชียร์ และช่วยเหลือ ตามความเหมาะสมของแต่ละเครือข่าย ที่ต้องการสนับสนุน โดยที่ภาครัฐจะต้องไม่ไปดำเนินการแทน

๕. มีการขับเคลื่อน เชื่อมสู่ระดับฐานราก ในเชิงโครงสร้าง เกิดเป็นองค์กรคุณธรรมจากจุดเล็กๆ เชื่อมโยงเป็นชุมชนคุณธรรม ตำบลคุณธรรม อำเภอคุณธรรม ในจังหวัดนั้น พลังการเปลี่ยน ต้องทำไปอย่างสอดรับ เป็นระบบ

กระบวนการส่งเสริมและขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมอย่างไร

กระบวนการส่งเสริมขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมนั้น หากจะทำให้บรรลุความสำเร็จ ตามเป้าหมาย ๓ ระดับ ดังที่กล่าวมานั้น จะต้องอาศัยกระบวนการสำคัญ ๘ ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

❖ ขวนกันก่อนการดี

โดยการประสานแกนนำที่เชื่อมั่นว่าคุณธรรมความดีจะเป็นฐานสำคัญของการพัฒนา เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานจริง หรือมีความมุ่งมั่นอยากสร้างสังคมคุณธรรม ซึ่งอาจเป็นประชาชน ประชาสังคม ผู้นำศาสนา ภาคเอกชน หรือข้าราชการก็ได้ ไม่ติดยึดกับตำแหน่งเพียงอย่างเดียว ชักชวนคนเหล่านี้ มาริเริ่ม ร่วมมือ และขยายวงออกไป

❖ ค้นหาความจริงของพื้นที่

ประเมินสถานการณ์ทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ธรรมภิบาลของคนและองค์กร ในระดับพื้นที่ และจังหวัด ค้นหาคุณค่า หรือต้นทุนที่จะแก้ปัญหา และพัฒนาคุณธรรมความดี ทั้งระดับบุคคล ระดับหน่วยงานองค์กร รวมถึงค้นหาตัวอย่าง ต้นแบบของความสำเร็จเพื่อยกระดับต่อยอดขยายผล

❖ เชื่อมโยงประสานพลัง

สร้างความสัมพันธ์ ความร่วมมือขององค์กรและเครือข่ายคุณธรรมความดี ทุกระดับ ทุกประเภท จัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมมากที่สุด และสร้างสัญลักษณ์ที่แสดงตัวตน และพลังของขบวนการเครือข่ายคุณธรรม เช่น ธงคุณธรรม เป็นต้น

❖ พัฒนากลไกการขับเคลื่อน = ประชา+รัฐ:

มีคณะทำงานที่เป็นกลไกที่มาจากบุคคลหน่วยงานองค์กรที่หลากหลาย ยึดหยุ่นคล่องตัว เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทของแต่ละจังหวัด โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม ประสิทธิภาพ และความสุขในการทำงานร่วมกัน กลไกการทำงานอาจแต่งตั้งอย่างเป็นทางการจากผู้ว่าราชการจังหวัด หรือเป็นกลุ่มประสานงานที่เหมาะสมก็ได้ และอาจมีการเปลี่ยนแปลงกลไกการทำงานเป็นช่วงๆตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการประเมินร่วมกัน

❖ สร้างเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงร่วมกัน ในจังหวัด

บูรณาการ ยกระดับจากงานของแต่ละองค์กรเครือข่ายสู่การสร้างเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงร่วมกัน คือ การมุ่งเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเชิงบวก ของคนในจังหวัด โดยจัดกระบวนการมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมกำหนดรูปแบบกลาง ให้ได้เป้าหมาย แนวทาง และตัวชี้วัดความสำเร็จเชิงบวกร่วมกัน

❖ ลงมือทำตามแผน

ลงมือปฏิบัติ ตามแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่ได้วางแผนร่วมกัน โดยหัวใจสำคัญอยู่ที่ *การเรียนรู้* ไม่ยึดติดกับผลของการดำเนินกิจกรรมเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมุ่งสู่ผลลัพธ์/เป้าหมายที่คาดหวัง เพราะกิจกรรมเป็นเพียงเครื่องมือ บางครั้งการดำเนินกิจกรรมล้มเหลวหากแต่ผู้เกี่ยวข้องเกิดการเรียนรู้ก็จะนำไปสู่การปรับปรุงการพัฒนา เพิ่มประสิทธิภาพของงานในอนาคตต่อไป การปฏิบัติงานนั้นหมายรวมถึงทั้งในเครือข่ายของตน และงานร่วมของจังหวัดคุณธรรม

❖ พัฒนาเพื่อความมั่นคง ยั่งยืน

การทำงานต้องทำซ้ำ และยกระดับงานให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ ตรวจสอบว่า ผลที่เกิดขึ้นนำไปสู่การสร้างสังคมคุณธรรมในจังหวัดได้มากน้อยเพียงใด จะมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น เร็วขึ้นอย่างไร เมื่อทำได้ดีแล้ว ต้องขยายผลการดำเนินงานโดยการจัดการความรู้ที่เกิดขึ้น จัดทำสื่อรณรงค์เผยแพร่ การผลักดันเชิงนโยบาย และส่งเสริมให้คำแนะนำจังหวัดอื่นๆที่สนใจ

❖ สร้างข่าย ขยายผล

เป็นการยกระดับการทำงานระดับจังหวัดสู่การรวมพลังขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมระดับประเทศ ให้เกิดแนวร่วมในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น โดยจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมร่วม และยกระดับสิ่งที่ได้ค้นพบไปสู่นโยบายสาธารณะ เพื่อให้สังคมเกิดการตื่นตัว และการปฏิบัติอย่างแพร่หลาย

กระบวนการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมที่ดีควรเชื่อมโยงบูรณาการกับการขับเคลื่อนงานพัฒนาในประเด็นต่างๆ ภายในจังหวัดร่วมกับเครือข่ายด้านอื่นๆ อย่างเป็นขบวนร่วมกัน จนมีพลังมากกว่าการทำงานเชิงเดี่ยว

กระบวนการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม

พลังขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมคืออะไร

พลังสำคัญที่ทำให้การส่งเสริมขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย

- **พลังเครือข่ายทางสังคม :** คือ พลังของเครือข่ายภาคประชาชน ประชาสังคม ภาคธุรกิจ และองค์กรนอกเหนือจากหน่วยงานภาครัฐ ที่มีบทบาทสำคัญ เป็นแนวหน้า หรือแกนกลางของการขับเคลื่อนงานที่ต่อเนื่อง

- **พลังทางนโยบาย** : คือ พลังของราชการและการเมืองทั้งภายในจังหวัด โดยเฉพาะผู้ว่าราชการจังหวัด การเมืองท้องถิ่น และระดับนโยบายส่วนกลาง ถ้าสนับสนุนจะทำให้การขับเคลื่อนงานรวดเร็ว กว้างขวางและมีประสิทธิภาพ
- **พลังความรู้** : คือ ข้อมูล และองค์ความรู้ที่จะเป็นฐานในการขับเคลื่อนงานได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ตั้งแต่กระบวนการวิเคราะห์ วางแผน ดำเนินการ และประเมินผล
- **พลังศาสนา** : คือ พลังทางจิตวิญญาณ ความเชื่อ ความดีงาม ที่มีการใช้สัญลักษณ์ทางศาสนา หรือ องค์กรทางศาสนา เข้ามาร่วมปฏิบัติขับเคลื่อน เสริมหนุน ชี้ให้เห็นถึงการละชั่ว กลัวบาป จะช่วยให้การขับเคลื่อนทั้งจังหวัด มีประสิทธิภาพสูง
- **พลังสื่อสร้างสรรค์** : คือ เครื่องมือที่สร้างความเข้าใจ จิตสำนึก การมีส่วนร่วม การเรียนรู้ ขยายผลที่ถ่ายทอดจากความจริงให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ พลังของสื่อมีความสำคัญและต้องยึดโยงสัมพันธ์กันอย่างเกื้อกูล จึงจะมีประสิทธิภาพการเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายได้

ตัวอย่างเครื่องมือ^๑ ที่ใช้ส่งเสริมและขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม

- **ธรรมนูญหมู่บ้าน ๙ ตี^๑** - เป็นกระบวนการนำจารีต ความเชื่อ ประเพณี และสิ่งที่ประชาชนเคารพ มาจัดทำเป็นข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ที่ครบทุกมิติของของคนในพื้นที่ ภายใต้หลักศาสนา “ทำดี ละชั่ว กลัวบาป”
- **แผนที่ความดี^๒** - เป็นเครื่องมือที่ใช้เพื่อค้นหาคุณค่าความดี คนดี เพื่อนำมาถอดองค์ความรู้ ยกย่อง ขยายผล
- **ธนาคารความดี^๓** - เป็นกระบวนการสร้างเป้าหมายความสุขชุมชน และกระบวนการส่งเสริมการทำความดี ที่ผู้ทำได้ผลตอบแทนที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม
- **ตัวชี้วัดความสุขชุมชน^๔** - เป็นกระบวนการค้นหาความดี ความสามารถ ความสุขร่วมของชุมชน ในอดีต ปัจจุบัน เพื่อสร้างเป้าหมายตัวชี้วัดความสุขในอนาคตร่วมกัน และสร้างกลไกกลางมาขับเคลื่อนโดยบทบาทของสภาผู้นำ แต่ละระดับ
- **โครงการคุณธรรม^๕** - เป็นกระบวนการส่งเสริมการพัฒนาในองค์กร และสถานศึกษา มีสโลแกนในการดำเนินงานคือ “ร่วมกัน ทำดี อย่างมีปัญญา” เป็นการนำต้นแบบจากโครงการวิทยาศาสตร์ไปปรับใช้

¹ เครื่องมือต่างๆสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์คุณธรรม(องค์การมหาชน)

² รองศาสตราจารย์ประภาภัทร นิยม และ มิรา ชัยมหวงศ์. รายงานการวิจัยแผนที่คนดี(People mapping). ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน). 2547

³ องค์กรชุมชนตำบลหนองสาหร่าย อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

⁴ แนวคิดจาก อาจารย์ไพฑูริย์ วัฒนศิริธรรม

⁵ พระมหาพงศ์นรินทร์ ฐิตวิโส คุ่มือโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ โครงการพัฒนาคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ “เยาวชนไทย ทำดี ถวายใน

- **การส่งเสริมองค์กรคุณธรรม** - เป็นกระบวนการส่งเสริมเพื่อพัฒนาองค์กรคุณธรรม ในมิติต่างๆ ที่เหมาะสมกับบริบทองค์กร ตามแนวทางของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เช่น โรงงานคุณธรรม โรงพยาบาลคุณธรรม ธุรกิจคุณธรรม อปท.คุณธรรม หน่วยงานภาครัฐคุณธรรม เป็นต้น
- **ดัชนีชี้วัดความซื่อตรง^๖** - เป็นเครื่องมือวัดความซื่อตรงที่สอดคล้องกับหลักประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการดำเนินงานของตนเองที่นำไปสู่การพัฒนาและการบริหารจัดการที่มีธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- **ตลาดนัดความดี^๗** - เป็นเครื่องมือเพื่อใช้ในการเปิดพื้นที่ความดีงาม ในการเสนอรูปธรรมการส่งเสริมคุณธรรม ในรูปแบบต่างๆ ที่เป็นต้นทุน ในจังหวัด พร้อมกับการเสนอประสบการณ์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขยายผล
- **สมัชชาคุณธรรมจังหวัด^๘** - เป็นพื้นที่กลาง ในการรวมพลังเครือข่ายต่างๆทางสังคม เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการพัฒนาคุณธรรม ความดี การเสนอองค์ความรู้ใหม่ๆ การพัฒนาข้อเสนอทางนโยบายสาธารณะ และติดตามมติสมัชชาคุณธรรมในระดับพื้นที่

นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมและรูปแบบการทำงานอื่นๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์เพื่อเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาจังหวัดคุณธรรมได้ แม้ไม่ใช่ชื่อคุณธรรมโดยตรง แต่มีเนื้อหา การปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม ความดี เช่น หมู่บ้านศีลห้า หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง หมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง กองทุนสวัสดิการชุมชน ชุมชนดีกว่า เป็นต้น

กลไกการส่งเสริมและขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม

๑. จัดตั้งกลไกการขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัด เพื่อวางแผนการดำเนินงานจังหวัดคุณธรรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑.๑ กลไกการส่งเสริมคุณธรรม ระดับนโยบาย

ประกอบไปด้วยผู้บริหารระดับสูงในระดับจังหวัด และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย แผนงานหลัก กำกับติดตามและสนับสนุน ปัจจุบันเทียบได้กับ **อนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด** ที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ซึ่งจะต้องอาศัยการทำหน้าที่ที่ยึดหลัก ๔ ช. คือ “**ชม**” ชื่นชมความดีแม้เพียงเล็ก ๆ “**แซร์**” เผยแพร่ความดีไปในจุดที่อาจต้องการตัวอย่างความดี “**ช่วย**” เมื่อทีมมีปัญหาอุปสรรคในการทำความดี หรือสนับสนุนให้

หลวง”.www.moralproject.net .2552

^๖ โครงการพัฒนาชุดเครื่องมือการประเมินความซื่อตรงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. ศูนย์คุณธรรม(องค์การมหาชน).๒๕๕๗

^๗ เครื่องมือ สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

^๘ เครื่องมือ สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

ทำความดี “เชื่อม” หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการประสานผ่านผู้นำองค์กร ผู้บริหารร่วม ประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านคุณธรรม โดยเฉพาะการประเมินเชิงคุณภาพที่แสดงได้ ยากด้วยตัวเลขเชิงปริมาณ

๑.๒ คณะทำงานเครือข่ายคุณธรรม

คณะทำงานมีหน้าที่ในการวางแผนการปฏิบัติงาน และดำเนินการ สนับสนุน กระบวนการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและสร้างองค์ความรู้ด้านคุณธรรม และอำนวยความสะดวกทั่วไป ตลอดจนให้คำแนะนำ ปรีกษา แก้ไขปัญหาต่างๆ ในการดำเนินงานของกลุ่มเครือข่ายทางสังคม เช่น คณะทำงานเครือข่ายสถานศึกษาคุณธรรม เครือข่ายเอกชน เครือข่ายเด็กและเยาวชน เครือข่ายสื่อ คุณธรรม เครือข่ายชุมชนคุณธรรม เป็นต้น

๑.๓ ทีมงานทางวิชาการส่งเสริมคุณธรรม

ทีมฝ่ายวิชาการ หรือฝ่ายข้อมูลการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม : ประกอบไปด้วยผู้ที่ สามารถศึกษารวบรวมข้อมูล รายงานสถานการณ์คุณธรรม รวบรวมกิจกรรมความดี ที่มีการค้นพบ นำมาจัดหมวดหมู่ เพื่อให้สะดวกในการค้นหา/เผยแพร่ (ไม่จำกัดว่าเป็นโครงการเล็กหรือใหญ่)

๑.๔ ทีมเครือข่ายปฏิบัติ

- **ทีมจิตอาสาขับเคลื่อนงานด้านคุณธรรม** เป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลคนที่มีเป้าหมาย ร่วมกัน และอยากทำความดี ทำทันที ทำตามกำลังโดยไม่ต้องรอว่าจะมีคนทำด้วยหรือไม่ มีบทบาทในการติดตามเสริมพลัง เมื่อทำแล้วพร้อมที่จะแชร์แบ่งปันช่วยเหลือให้ผู้ที่อยาก ทำตาม โดยการร่วมกิจกรรม ตามกระบวนการส่งเสริมคุณธรรม
- **ทีมองค์กร/หน่วยงาน** หมายถึง คณะทำงาน กลุ่มจิตอาสาในองค์กร และชุมชน ที่ร่วมกัน ทำกิจกรรมความดี เพื่อขับเคลื่อน “ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ” หรือการ พัฒนาคุณธรรมระดับพื้นที่ ด้วยเครื่องมืออื่นๆ เช่น ธรรมนูญสันติสุขหมู่บ้าน ระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน
- **ทีมองค์กร/หน่วยงาน ระดับตำบล** หมายถึงทีมงานระดับตำบลที่นำความดีเล็ก ๆ มา แก้ไข “ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ” ระดับตำบล (ถ้ามี)
- **ทีมระดับอำเภอ** หมายถึงทีมงานระดับอำเภอ ที่นำความดีเล็ก ๆ มาแก้ไข “ปัญหาที่อยาก แก้ ความดีที่อยากทำ” ระดับอำเภอ (อำเภอคุณธรรม)

การติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน

กระบวนการติดตามการขับเคลื่อนงานด้านคุณธรรม เป็นการติดตามที่ไม่เร่งรัดความสำเร็จตาม ตัวชี้วัด แต่เป็นการติดตามการดำเนินการ “กระบวนการส่งเสริมคุณธรรม” ติดตามการค้นหาต้นทุนความ ดี (ใคร,หน่วยงานไหน,เรื่องอะไร) ติดตามการเปิดพื้นที่ให้ความดีเล็กๆ ได้มีการนำเสนอให้กับผู้บริหารและ

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจขับเคลื่อนโครงการ (ใครเข้าร่วม , ที่ไหน ,เมื่อไหร่ , ผลหลังจากการเปิดพื้นที่แล้วใครได้รู้อะไรเพิ่มเติมบ้าง) ให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้กล่าว “ชม” ความดี ที่ได้รับการเปิดพื้นที่/เยี่ยมชม “แซร์” ความดี “ช่วย” ในจุดที่ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องช่วยได้ “เชื่อม” จัดให้มีการประสานข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนโครงการ

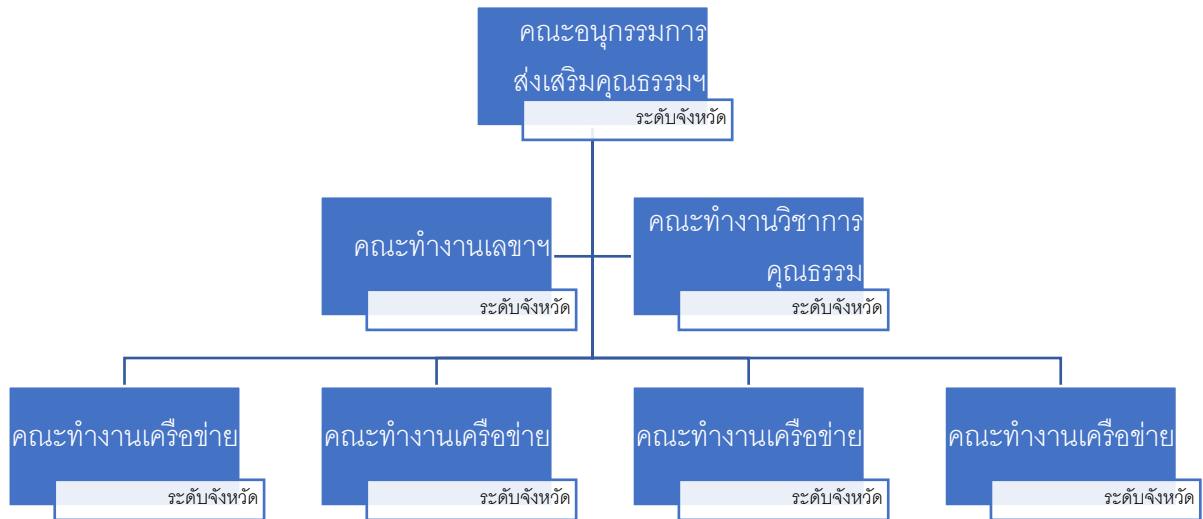
การขับเคลื่อนงานด้านคุณธรรม ควบคู่กับการดำเนินทุกกรณี

กระบวนการสรุปประเมินผลการส่งเสริมและขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ควรมีการสรุปตามแผนงานโครงการปกติของหน่วยงาน โดยใช้หลักเกณฑ์และแนวทางการส่งเสริมและคัดเลือกชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม ตามแนวทางของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ การติดตามผลความก้าวหน้าตามประกาศเจตนารมณ์ของจังหวัด ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ (กรณีที่เป็นโครงการด้านคุณธรรมที่สำคัญ หากมีการสรุปเชิงปัญหาอุปสรรค ควรสรุปด้วยว่าจะมีการ “ช่วย” หรือ “เชื่อม” ใดๆจากกลไกแต่ละระดับหรือผู้เกี่ยวข้อง)

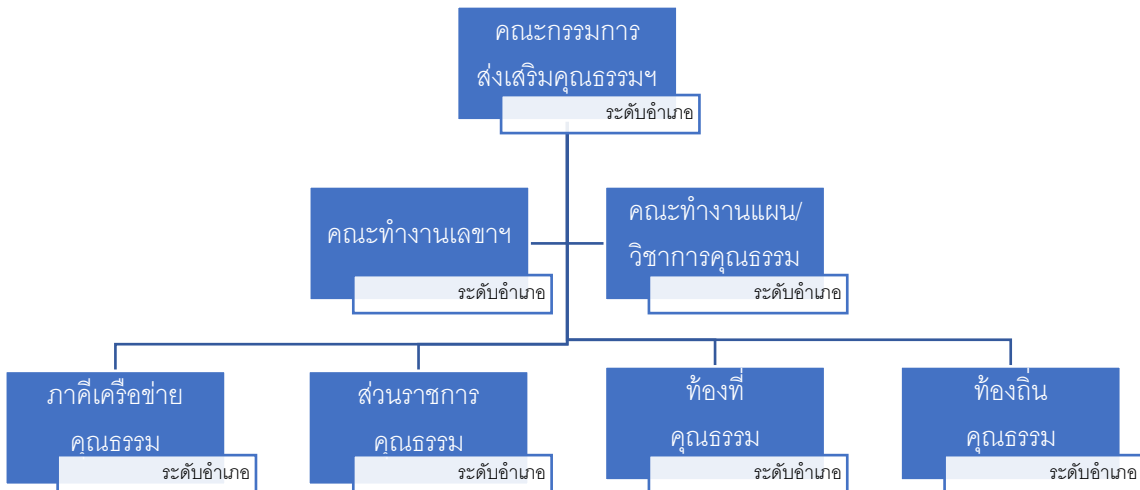
“จัดให้มีการนำเสนอผลงาน ผ่านตลาดนัดความดี หรือสมัชชา
คุณธรรม ในแต่ละปี เน้นให้สะท้อนความคิดในแง่มุม
“ชม แซร์ ช่วย เชื่อม” เพื่อขยายผลความดี”

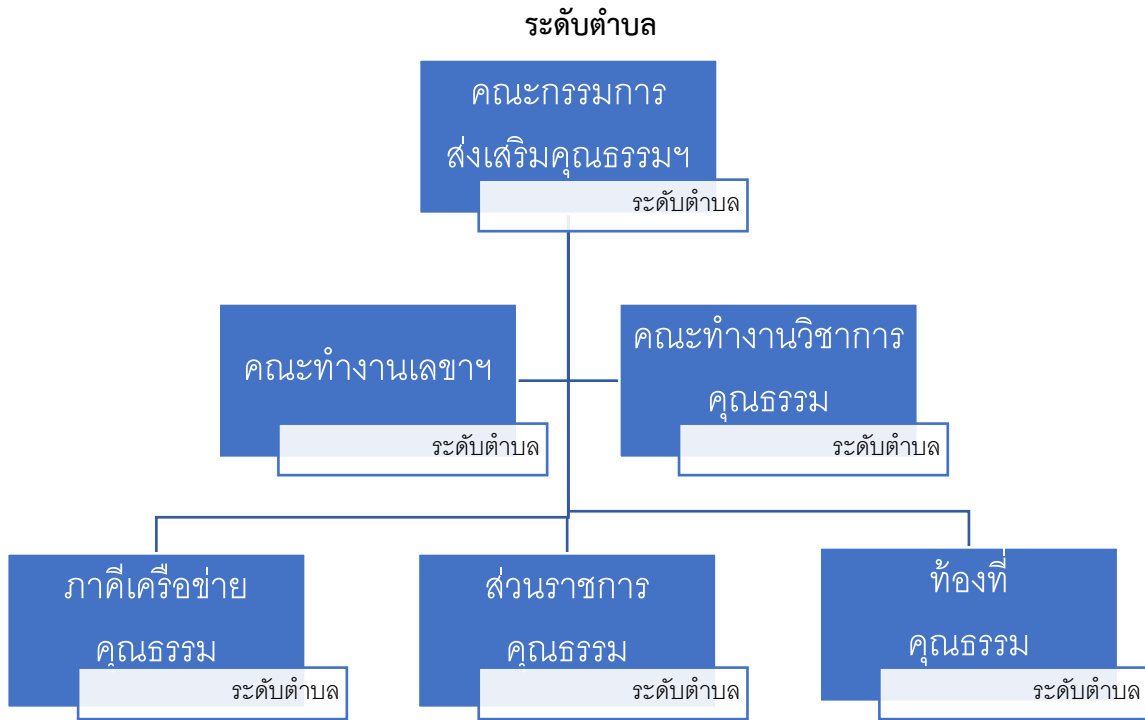
โครงสร้างการส่งเสริมและขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม

ระดับจังหวัด

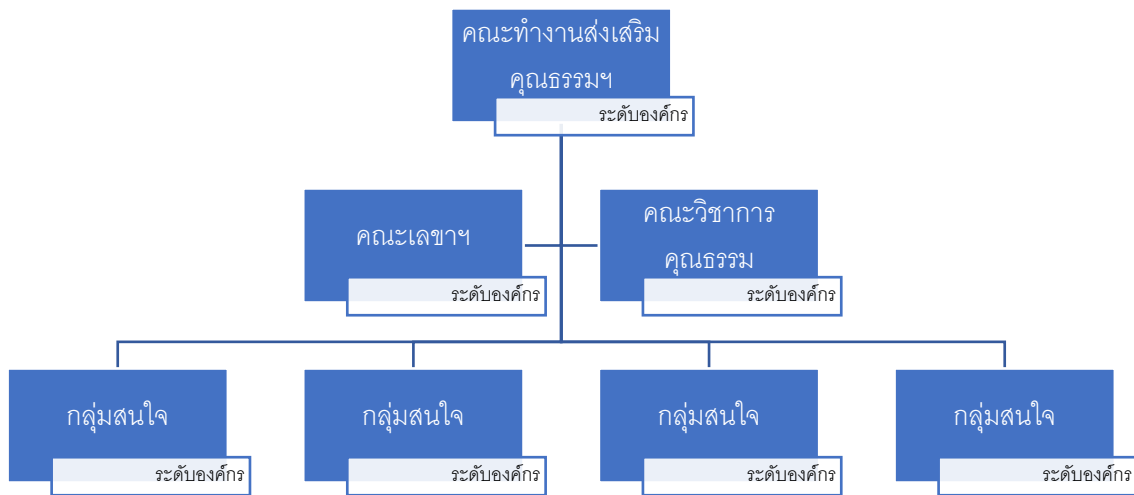

ระดับอำเภอ

ระดับองค์กร/หน่วยงาน/กลุ่มบุคคล

ปัจจัยสำคัญ ที่มีผลต่อความสำเร็จของการส่งเสริมและขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม

๑. การมีบุคคลคุณธรรม และองค์กรคุณธรรมต้นแบบ

จังหวัดทุกจังหวัดย่อมจะมีคนดี องค์กรที่ดี ที่มุ่งมั่นดำเนินการในจังหวัด ในรูปแบบต่างๆ ทั้งที่อยู่ในพื้นที่ หรือนอกพื้นที่ และเข้ามามีบทบาทสำคัญในบ้านเกิดตนเอง คนเหล่านี้ เราต้องมีแววมองสืบเสาะ และดำเนินการชักชวน เชื่อมร้อยพลัง โดยให้ทุกพลัง เป็นคนที่มีบทบาทสำคัญ ต่อการเปลี่ยนแปลง ไม่สูญเสียสถานะ และบทบาททางสังคมใดๆ หากบุคคลเหล่านี้ ทำงานร่วมกันได้ ย่อมมีพลังต่อการเปลี่ยนแปลง

๒. การมีกลุ่มเครือข่ายที่พร้อมทำเรื่องคุณธรรมเป็นต้นทุน อาทิ เครือข่ายโรงเรียนคุณธรรม เครือข่ายผู้สูงอายุ เครือข่ายสวัสดิการชุมชน และเครือข่ายสาธารณสุขคุณธรรม เครือข่ายจิตอาสา ชมรม สมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้าน สโมสรโรตารี เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่า การขับเคลื่อนคุณธรรมในจังหวัด ต้องอาศัยแรงของเครือข่ายต่างๆ ที่มีอยู่ในจังหวัดนั้นๆ มากกว่าโครงสร้างของส่วนราชการเท่านั้น

๓. การขับเคลื่อนคุณธรรม เริ่มจากฐานราก

เริ่มต้นจากการเป็นจังหวัดคุณธรรม ควรเริ่มต้นจากประชาชนฐานราก หรือองค์กรต่างๆ ในจังหวัด ที่ได้มองเห็นสถานการณ์ปัญหาบ้านเมือง และแนวโน้มในอนาคต โดยเริ่มจากการค้นหาปัญหาที่ยากแค้น และความดีที่ยากทำ หรือได้ลงมือแล้ว แต่ยังขาดพลังทางนโยบายสนับสนุน การมีผู้ว่าราชการจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการให้การสนับสนุน ติดตามประเมินผล สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะสำคัญของการขับเคลื่อนคุณธรรมในจังหวัด ที่เป็นปัจจัยของความสำเร็จ คือ ภาครัฐให้ความเห็นชอบ และภาคเครือข่ายร่วมด้วยช่วยกันในการสร้างคุณธรรมให้เกิดขึ้นในพื้นที่

๔. ผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัด

เพราะ ปัญหาด้านคุณธรรมเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสังคมวงกว้าง และเป็นวาระที่ประชาชน และเครือข่ายต่างๆ ให้ความสนใจ ดังนั้นการที่ผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ความสนใจ และเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม มีบทบาทที่ตรงนำ จึงมีความสำคัญต่อการสร้างขวัญกำลังใจ ของเครือข่ายต่างๆ อย่างยิ่ง

๕. การประสานพลังเครือข่าย คือ มีการประสานเชื่อมโยงให้เกิดการรู้จัก สร้างความคุ้นเคยและผูกความสัมพันธ์ โดยมีเป้าหมาย ทิศทางร่วมกัน ช่วยเหลือกันเมื่อลงมือปฏิบัติ ต้องให้การช่วยเหลือสนับสนุน ชื่นชม ยกย่อง ให้กำลังใจ การทำความดีทุกรูปแบบ ไม่ตำหนิกัน ขยายผล สื่อสาร ให้เกิดการรับรู้และเป็นที่ยอมรับร่วมกันต่อสาธารณะ

สิ่งที่ควรทำ และไม่ควรทำ ในการส่งเสริมและขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม

- เป้าหมายสุดท้ายของการทำเรื่องคุณธรรม คือ **ความสุข ความอยู่เย็นเป็นสุข**ร่วมกัน หากทำแล้ว รู้สึกเป็นทุกข์ ไม่สบายใจ คนก็จะไม่อยากทำ ไม่อยากเข้าร่วม ต้องทำให้เป็นเรื่องสนุก แต่ทำอย่างจริงจัง แข็งขัน และบันเทิง
- ความดี มีมากมายในทุกพื้นที่ ในจังหวัด แต่ยังขาดการถักทอ เชื่อมร้อย เป็นพลัง ต้องสร้างพื้นที่กลางเพื่อการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ผลักดันไปสู่จุดหมายร่วมให้ได้
- ทำงานด้านคุณธรรมความดี **ต้องไม่ติดดี ไม่ยึดติดหัวโขน** ไม่คิดว่าเราดีกว่าคนอื่น คนอื่นไม่ดีเท่าเรา หรือเรายังไม่ดีพอเท่าเขา ต้องรู้สึกมีใจปรารถนาอยากทำดี
- การขับเคลื่อนงานด้วยเครือข่ายคุณธรรม พึงระลึกไว้ว่า **ไม่มีใครใหญ่กว่าใคร ไม่มีใครเป็นนายใคร** ไม่มีใครสั่งการใครได้ ต้องเน้นการทำงานด้วยใจ ไม่มีการใช้อำนาจบังคับ
- การทำความดี พึงระลึกเสมอว่า ต้องมีการสื่อสารต่อเนื่องบ่อยๆ ทำให้ตระหนัก และทุกคนเห็นคุณค่าเรื่องความดีงาม
- ความสำเร็จของการทำเรื่องคุณธรรม คือ **ได้ความสุข ไม่มุ่งตัวชี้วัดเชิงปริมาณ** แต่อาจวัดผลได้จากการที่ทุกข์ลดลง และความดีงามเพิ่มขึ้น **เมื่อใดที่เห็นความสำเร็จ ให้นำความสำเร็จนั้น มาชื่นชมด้วยกัน** ให้เป็นความสำเร็จร่วม ไม่ยกมาอวดอ้าง เป็นของตนเองแต่ผู้เดียว
- การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม **ความสำคัญอยู่ที่เครือข่ายและประชาชน** ไม่ได้อยู่ที่โครงสร้างอำนาจ หรือรอแต่คำสั่งการของผู้ว่าราชการแต่เพียงผู้เดียว แต่ควรใช้โครงสร้างอำนาจเป็นเครื่องมือสนับสนุนการขับเคลื่อนอย่าง แต่ไม่ติดยึด

บทบาทของศูนย์คุณธรรมในการส่งเสริมและขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม

ศูนย์คุณธรรม มีนโยบายส่งเสริมเพื่อขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมที่เน้นตามความสมัครใจ และความพร้อมของผู้เกี่ยวข้องในแต่ละจังหวัด ควบคู่กับการประเมินสถานการณ์ต้นทุน ศักยภาพ โอกาส และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีบทบาทภารกิจ ดังนี้

- **ด้านการประสานเชื่อมโยง**
  - เชื่อมโยงแกนนำผู้ก่อการดี ในทุกภาคส่วนของสังคม
  - ประสานกับผู้ว่าราชการจังหวัด และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อย ๕ กระทรวงหลัก ในคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ประกอบไปด้วย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวัฒนธรรม
  - เชื่อมโยงและสนับสนุนการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กิจกรรม องค์กรคุณธรรมของเครือข่ายด้านคุณธรรมความดีทุกภาคส่วน

- **ด้านองค์ความรู้และนวัตกรรม**

- สนับสนุนการวิจัย และการประเมินสถานการณ์คุณธรรม จัดทำข้อมูลองค์ความรู้/องค์กรคุณธรรม ต้นแบบ
- พัฒนาศักยภาพแกนนำ วิทยากรส่งเสริมคุณธรรม ให้ครอบคลุมหลากหลาย ในทุกพื้นที่
- ร่วมออกแบบการทำงาน เชื่อมโยงแผนงาน เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามแผนงานจังหวัดคุณธรรม
- สนับสนุนองค์ความรู้ การเรียนรู้ และการจัดการความรู้ จากการปฏิบัติภายในจังหวัดและระหว่างจังหวัดอย่างเหมาะสม

- **ด้านการสื่อสารและขยายผลต่อสาธารณะ**

- สนับสนุนการจัดงานสมัชชาคุณธรรมจังหวัด หรืองานตลาดนัดความดี ในระดับจังหวัด
- การสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เชื่อมโยงความรู้ เข้าสู่เวทีสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ
- การสื่อสารสาธารณะ ผลงานของจังหวัดนำร่องทุกช่องทาง

ทั้งนี้ การสนับสนุนบุคลากร และงบประมาณ ตามบทบาทข้างต้นเป็นไปตามความพร้อมของ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ในแต่ละปี โดยศูนย์คุณธรรม พร้อมให้การสนับสนุนกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างจังหวัดหรือพื้นที่ต่างๆ และพร้อมให้คำปรึกษา เติมเต็มความรู้ และช่วยสร้างแรงให้กับจังหวัดขยายผลอื่นๆ ที่สนใจดำเนินการ

แหล่งที่มาของข้อมูล

๑. ยงจิรายุ อุปเสน “บทเรียนการส่งเสริมจังหวัดคุณธรรม” เอกสารคู่มือเพื่อการส่งเสริมจังหวัดคุณธรรมนาร่อง ปี ๒๕๔๘ – ๒๕๖๒.
๒. รายงานการประเมินผลการพัฒนาจังหวัดคุณธรรมนาร่อง โดยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
๓. เอกสารประกอบการบรรยาย จังหวัดพิจิตรคุณธรรม ทพ.ไพรัช กาวประเสริฐ คณะทำงานขับเคลื่อนจังหวัดพิจิตรคุณธรรม.
๔. เอกสารประกอบการบรรยายอำเภอคุณธรรม นายแพทย์วิศิษฐ์ อภิสิทธิ์วิทยา ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร.
๕. คู่มือขับเคลื่อนบุรีรัมย์สันติสุข ๙ ดี นายเสรี ศรีหะไตร อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์.

(ร่าง)แนวทางการส่งเสริมและขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคม
จังหวัดเชียงราย

๑. ความเป็นมาและความสำคัญ

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) เพื่อให้หน่วยงาน องค์กรทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการปลูกฝัง ส่งเสริมคุณธรรม สร้างค่านิยมและจิตสำนึกที่ดีโดยใช้กระบวนการ “ระเบิดจากข้างใน” นำไปสู่สังคมคุณธรรมที่เกื้อกูลและแบ่งปัน อันส่งผลให้ประเทศชาติ และประชาชนมีความมั่นคง สงบสุขด้วยมิติทางศาสนา มั่งคั่ง เข้มแข็งด้วยวิถีวัฒนธรรมไทย และยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติฯ ที่เน้นการวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย โดยเฉพาะสถาบันที่สำคัญ เช่น ครอบครัว การศึกษา ศาสนา เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สื่อ และกลุ่มวิชาชีพต่างๆ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย และ ๑๓ เครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงราย ได้เล็งเห็นความสำคัญของการส่งเสริมคุณธรรมเชิงพื้นที่ในระดับจังหวัด ที่มีกระบวนการเชิงวิชาการและมีการเชื่อมโยงบูรณาการความร่วมมือของเครือข่ายทางสังคม เกิดการรวมตัวที่เข้มแข็งมีพลังในการขับเคลื่อนคุณธรรมตามบริบทของแต่ละเครือข่ายภายในจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านแนวคิด “จังหวัดคุณธรรม” ซึ่งเป็นแนวคิดการขับเคลื่อนคุณธรรมโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง (Area Base) เป็นการบูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเห็นพ้องต้องกันในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมอย่างเป็นขบวนการ (Movement) โดยมีเป้าหมายไปสู่สังคมที่ใช้หลักคุณธรรมในการพัฒนาเป็นฐาน และใช้กระบวนการสมัชชาคุณธรรมที่มุ่งเน้นสร้างการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงาน และการพัฒนาศักยภาพให้กับแกนนำ หน่วยงานองค์กรที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนผ่านการอบรม “วิทยากรส่งเสริมคุณธรรม” ให้สามารถเป็นตัวแทน แกนนำการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรและในพื้นที่จังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการส่งเสริมพัฒนา “งานวิจัยและการจัดการความรู้” ด้านการส่งเสริมคุณธรรมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมคุณธรรมตามบริบทของแต่ละเครือข่ายและขยายผลในพื้นที่ต่อไป

จังหวัดเชียงรายนับเป็นจังหวัดที่มีภูมิทัศน์บ้านเมืองสวยงาม เป็นเมืองน่าอยู่ น่าท่องเที่ยว น่าลงทุน มีหน่วยงานองค์กรที่หลากหลายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและประชาชนที่พร้อมสนับสนุนมีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อมของบ้านเมืองให้มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ครอบคลุมทั้งต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ต่างมุ่งช่วยกันดูแลความมั่นคงปลอดภัยจากภัยคุกคามต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภัยยาเสพติดและอาชญากรรม ภัยจากอุบัติเหตุ และภัยพิบัติต่างๆ รวมถึงภัยจากสารพิษตกค้างในอาหาร ต่างร่วมสร้างสรรค์งานด้านศิลปวัฒนธรรมที่ผสมผสานกลิ่นอายของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย มุ่งเน้นให้ความสำคัญและสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในทุกมิติอย่างรอบด้าน โดยมีนโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาจังหวัดตามวิสัยทัศน์ (Vision Model) “จังหวัด สะอาด ปลอดภัย น่าอยู่ คนมีคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจเข้มแข็ง” และมีวิสัยทัศน์ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดเชียงราย ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนให้เกิดจังหวัดคุณธรรมคือ จังหวัดเชียงราย เป็นเมืองแห่งคุณธรรม รุ่งเรืองด้วยวัฒนธรรมล้านนา นำพาประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข” และที่สำคัญจังหวัดได้มีการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกัน

ขับเคลื่อนจังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดคุณธรรม เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒ กล่าวได้ว่าจังหวัดเชียงรายมีต้นทุนด้านคุณธรรม ทุนทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรมและทุนมนุษย์ที่พร้อมขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ประกอบกับการมีพลังนโยบายจากผู้บริหารจังหวัด ทำให้เห็นความเป็นไปได้ในการขับเคลื่อนโมเดล “เชียงรายจังหวัดคุณธรรม” อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดการส่งเสริมพัฒนาให้เกิดจังหวัดคุณธรรมต้นแบบโดยใช้หลากหลายวิธีการ ทั้งการประสานเชื่อมโยงองค์กรคุณธรรมผ่านการประชุมและเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งระดับจังหวัด และระดับกลุ่มเครือข่ายองค์กร การส่งเสริมกิจกรรม กระบวนการพัฒนาคุณธรรมในพื้นที่ การถอดบทเรียนกรณีศึกษาในพื้นที่ต้นแบบ เป็นต้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของจังหวัดมาบูรณาการการทำงานร่วมกัน ๑๓ เครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงราย จึงได้ร่วมกันจัดทำแนวทางการส่งเสริมและขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงรายขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ และเป็นแนวทางการปฏิบัติงานส่งเสริมคุณธรรมและสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ และภารกิจของจังหวัดเชียงรายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑) เพื่อเป็นแนวทางและเครื่องมือในการกำกับ ติดตามการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงราย

๒.๒) เพื่อบูรณาการความร่วมมือการทำงานของเครือข่ายทางสังคมในจังหวัดเชียงรายให้เกิดการขับเคลื่อนงานส่งเสริมคุณธรรมเชิงพื้นที่และเกิดโมเดล “เชียงรายจังหวัดคุณธรรม”

๒.๓) เพื่อสร้างเวทีกลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เชื่อมโยงเครือข่ายทางสังคมในจังหวัดเชียงรายและนำเสนอผลเชิงรูปธรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายทางสังคม รวมถึงสร้างกระแสให้เกิดความตระหนักและตื่นตัวในการขับเคลื่อนคุณธรรม

๓. กรอบแนวคิดในการจัดทำแนวทางการส่งเสริมและขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคม : โมเดลจังหวัดคุณธรรมเชียงราย

การจัดทำแนวทางการส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคมจังหวัดคุณธรรม ได้ดำเนินการภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดเชียงราย และยุทธศาสตร์แผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย เพื่อให้เกิดความสอดคล้อง และขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

๑) แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดเชียงราย ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔)

การจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดเชียงราย (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานทุกภาคส่วนได้ใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนแม่บทและส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงานได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ให้ดำเนินเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อันก่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติราชการและเป็นการบูรณาการในการส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดเชียงราย ทั้งนี้ได้มุ่งเน้นการวางรากฐานและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมสร้างให้สังคมจังหวัดเชียงรายเป็นสังคม

คุณธรรมอย่างยั่งยืน โดยมุ่งให้เกิดการระเบิดจากข้างใน ให้คนในชุมชนมีความเข้มแข็งและความพร้อมที่จะร่วมส่งเสริมดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดเชียงราย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดสัมฤทธิ์ผล โดยมีวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ พันธกิจและวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

วิสัยทัศน์

จังหวัดเชียงราย เป็นเมืองแห่งคุณธรรม รุ่งเรืองด้วยวัฒนธรรมล้านนา นำพาประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข

เป้าประสงค์

จังหวัดเชียงราย เป็นสังคมคนดี มีคุณธรรม และปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา น้อมนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ ดำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมล้านนาและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

พันธกิจ

๑. พัฒนาคณะเชียงรายให้มีคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมชุมชนของจังหวัดเชียงราย
๒. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน นำทุนทางวัฒนธรรมสร้างเศรษฐกิจ ชุมชนอย่าง ซื่อสัตย์สุจริต ให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน
๓. พัฒนาสังคมคุณธรรมตามหลักธรรมาภิบาล ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สังคมเกิดความสงบสุขร่มเย็นให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
๔. สร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและในการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมความเป็นไทย
๕. ส่งเสริมให้องค์กร หน่วยงาน ชุมชนและสังคมในจังหวัดเชียงรายเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรม

วัตถุประสงค์หลัก

๑. เพื่อวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมจังหวัดเชียงราย
๒. เพื่อสร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ
๓. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม
๔. เพื่อส่งเสริมให้จังหวัดเชียงรายเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประเทศไทยและประชาคมอาเซียน

๒) แผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

แผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) มุ่งสู่การพัฒนาจังหวัดแบบองค์รวม ครอบคลุมทุกมิติ เน้นทำงานแบบบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน เพื่อเป็นแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดเชียงรายไปข้างหน้า โดยมีวิสัยทัศน์จังหวัดเชียงรายว่า “เมืองแห่งการค้า การลงทุน การเกษตร และการท่องเที่ยว รุ่งเรืองด้วยวัฒนธรรมล้านนา ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข” ซึ่งจะเป็นแนวทางที่ยั่งยืนและสร้างความสุขให้กับคนเชียงรายทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง มีเป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์การขับเคลื่อน ดังนี้

เป้าประสงค์

๑. เพื่อสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้า การลงทุน บริการ โลจิสติกส์ การเกษตร การท่องเที่ยวและวัฒนธรรม เชื่อมโยงกลุ่มจังหวัด กลุ่มอาเซียน + ๖ และ GMS
๒. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น โดยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางหลักในการสร้างภูมิคุ้มกันในการสร้างคน สังคมที่มีคุณภาพ
๓. เพื่อสร้างสมดุลของระบบนิเวศและการพัฒนาเมืองให้น่าอยู่ เพื่อให้ประชาชนอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีและมีคุณภาพ
๔. เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ปกติและแนวชายแดน

ยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้านการค้าการลงทุน และบริการโลจิสติกส์ เชื่อมโยงกลุ่มจังหวัด กลุ่มอาเซียน+๖ และ GMS
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ มาตรฐานสากล และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การดำรงฐานวัฒนธรรมล้านนา เพื่อเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงนิเวศ และเชิงสุขภาพ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิต เพื่อให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ดำรงความสมบูรณ์และยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การรักษาความมั่นคง และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ทั้งนี้ในยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิต เพื่อให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข จังหวัดเชียงรายได้กำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์นี้ไว้ ๓ กลยุทธ์ ประกอบด้วย

- ๑) พัฒนาคุณภาพการศึกษาของประชาชนทุกระดับ สนับสนุนการลงทุนด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- ๒) พัฒนาขีดความสามารถของกำลังแรงงานและการคุ้มครองสวัสดิภาพ

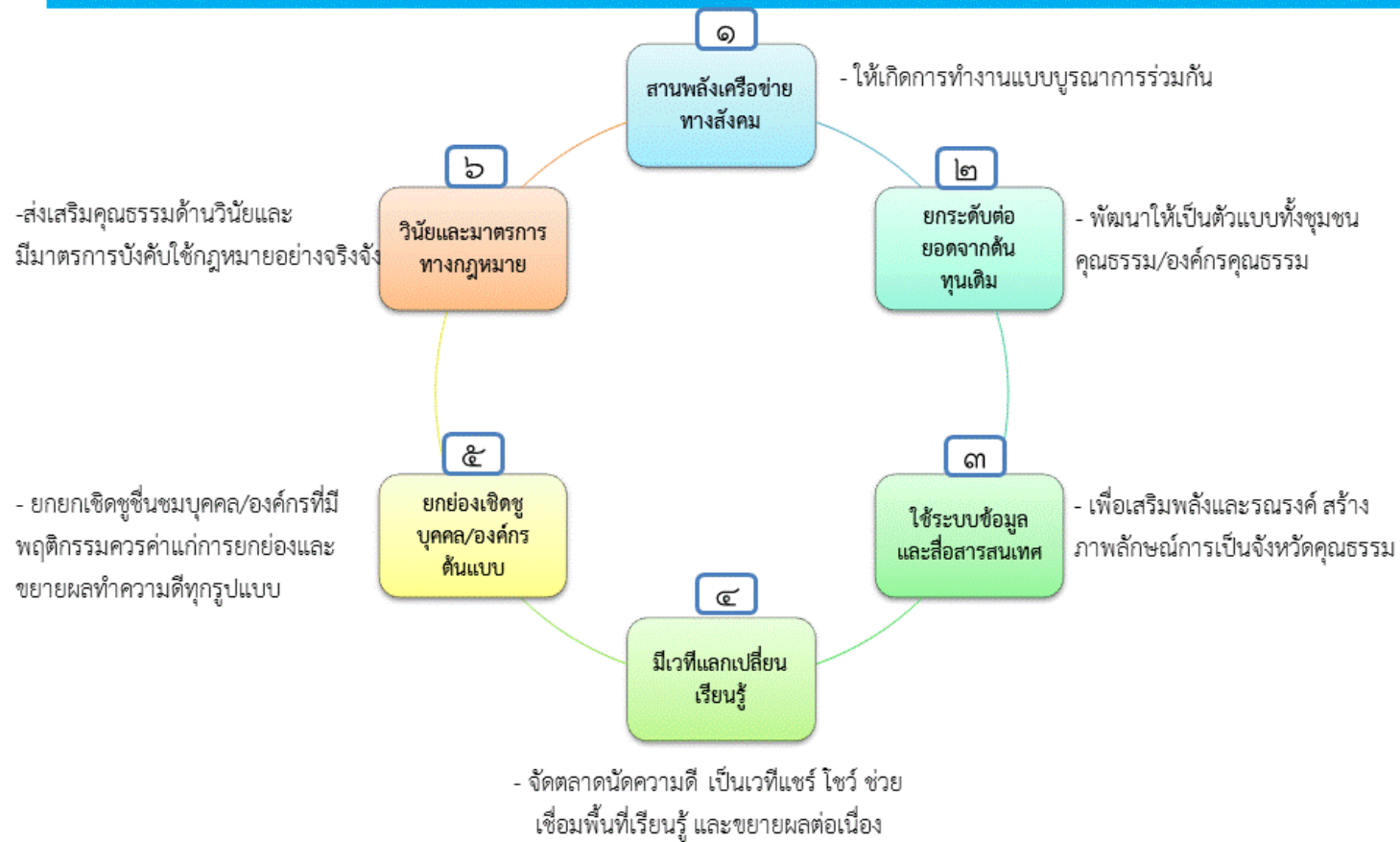
๓) พัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน สนับสนุนให้ประชาชนน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นวิถีชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันของครอบครัว ชุมชน และสังคม

๔. แนวทาง รูปแบบ กระบวนการ กลไกการทำงานและการบูรณาการความร่วมมือ

แนวทางการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมเชียงราย

๑. สานพลังเครือข่ายทางสังคมให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการ
๒. ยกระดับต่อยอดจากต้นทุนเดิม พัฒนาให้เป็นตัวแบบทั้งชุมชนคุณธรรม/องค์กรคุณธรรม
๓. ใช้ระบบข้อมูล และสื่อสารสนเทศ เพื่อเสริมพลังและรณรงค์ สร้างภาพลักษณ์การเป็นจังหวัดคุณธรรม
๔. มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดตลาดนัดความดี เป็นเวทีเชื่อม แชนร์ โชน์พื้นที่เรียนรู้ และขยายผลต่อเนื่อง
๕. ยกย่องเชิดชู ชื่นชมบุคคลและองค์กรต้นแบบที่มีพฤติกรรมควรค่าแก่การยกย่อง และขยายผลทำความดีทุกรูปแบบ
๖. ส่งเสริมคุณธรรมด้านวินัยและมีมาตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

แนวทางการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมเชียงราย

รูปแบบและกระบวนการทำงาน

- ๑) ใช้นโยบายจังหวัดคุณธรรมนำและมีเครือข่ายทางสังคมเป็นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมคุณธรรม
- ๒) จัดทำฐานข้อมูลเครือข่ายทางสังคม/เครือข่ายคุณธรรม สสำรวจปัญหา ความต้องการ และต้นทุนคุณธรรมขององค์กร/เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหา ร่วมกัน
- ๓) กำหนดคุณธรรมเป้าหมายจากความร่วมมือของทุกภาคส่วน พร้อมขับเคลื่อนงานอย่างเป็นระบบด้วยการบูรณาการการทำงานร่วมกัน
- ๔) อบรมพัฒนาศักยภาพคนทำงานเชิงคุณภาพ จัดเวทีสร้างสรรค์เชื่อมสัมพันธ์เครือข่ายอย่างต่อเนื่องและร่วมกันขับเคลื่อนงานตามบริบทวิถี วัฒนธรรมประเพณีของตน
- ๕) ใช้ระบบข้อมูล สื่อสารสนเทศสมัยใหม่ ทรนรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างกระแสและความตระหนักในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมคุณธรรม
- ๖) สถาบันการศึกษาและวิชาการ ร่วมดำเนินการประเมินผลติดตามอย่างต่อเนื่อง ถอดบทเรียนจัดการความรู้ และพัฒนาเป็นโมเดลขยายผล ไปยัง พื้นที่อื่นๆ
- ๗) คัดเลือกหน่วยงานที่มีความพร้อมเพื่อเป็นต้นแบบด้านคุณธรรมให้กับชุมชน/องค์กรอื่นๆ

กลไกการทำงาน และการบูรณาการความร่วมมือ

- ๑) จัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดเชียงรายจาก ๑๓ เครือข่าย เพื่อเป็นกลไกการทำงานแบบมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ สนับสนุนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดเชียงราย
- ๒) สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงราย ร่วมสนับสนุนการดำเนินการทางวิชาการ โดยการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินกระบวนการทาง วิชาการและความร่วมมือที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม พร้อมรณรงค์ ส่งเสริมการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ด้านคุณธรรมทั้งเชิงนโยบายและการปฏิบัติในสถาบันให้เกิดการมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น
- ๓) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงรายเป็นหน่วยงานแกนหลักในการประสานเชื่อมโยง ติดตามการขับเคลื่อนคุณธรรมของทุกกลุ่ม หนุนเสริมให้เครือข่าย ในพื้นที่ดำเนินการขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ และบูรณาการทรัพยากร/งบประมาณที่เกี่ยวข้อง (ตามความเหมาะสม)
- ๔) สำนักงานจังหวัดเชียงราย สนับสนุนเชิงนโยบาย จัดกลไกการขับเคลื่อนในจังหวัด ขับเคลื่อนเป็นยุทธศาสตร์จังหวัด และบูรณาการทรัพยากร/ งบประมาณที่เกี่ยวข้อง (ตามความเหมาะสม)
- ๕) หน่วยงานภาคี ๑๓ เครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงรายเข้าร่วมเครือข่ายทางสังคมในจังหวัด และส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรและเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง
- ๖) ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) มีบทบาทเป็นองค์กรเชื่อมร้อยหน่วยงานภาคีเครือข่ายทางสังคมในจังหวัดเชียงราย เพื่อให้เกิดเวทีพบเจอกันและ ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน
- ๗) หน่วยงานจากส่วนกลาง ทำหน้าที่เป็นผู้ติดตาม หนุนเสริมและสนับสนุนความรู้ สื่อ งบประมาณตามความจำเป็น

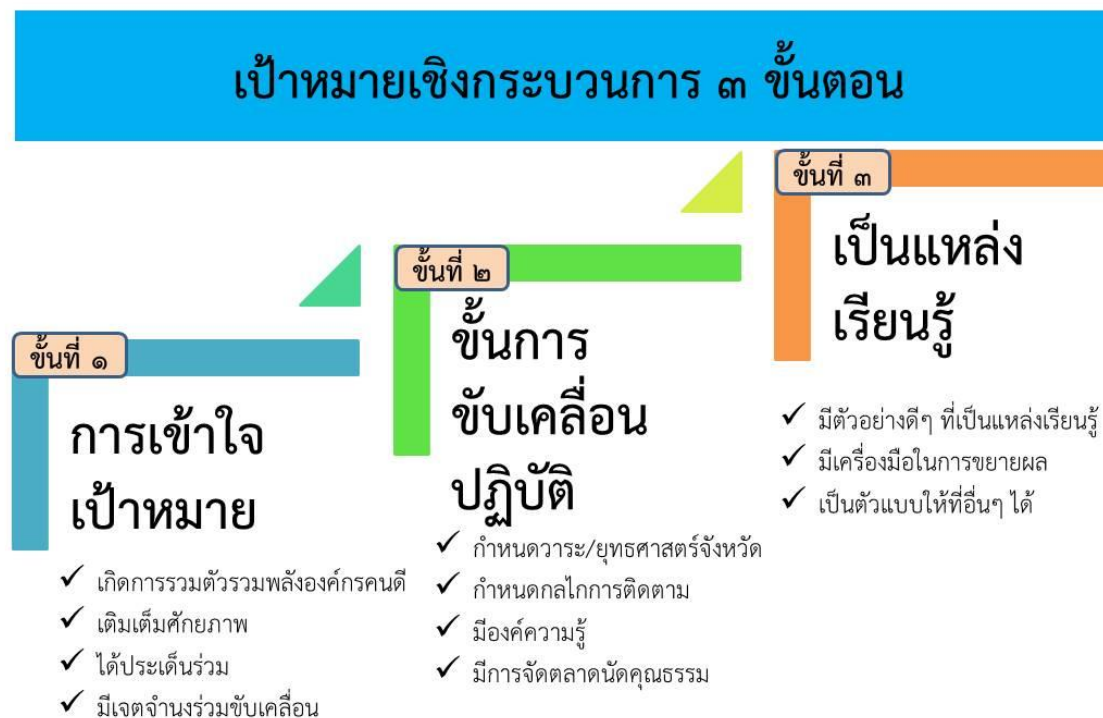
๕. เป้าหมายการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมใน ระยะ ๑-๓ ปี

เป้าหมายเชิงกระบวนการ ๓ ขั้นตอน

ขั้นที่ ๑ การเข้าใจเป้าหมาย เกิดการรวมตัว รวมพลังองค์กรคนดี เต็มเต็มศักยภาพ ได้ประเด็นร่วม และมีเจตจำนงร่วมขับเคลื่อน

ขั้นที่ ๒ ขั้นการขับเคลื่อนปฏิบัติ มีการกำหนดวาระ /ยุทธศาสตร์จังหวัด มีการกำหนดกลไกการติดตาม มุ่งองค์ความรู้ และมีการจัดตลาดนัดคุณธรรม เพื่อชื่นชม แשר โช่ว เชื่อมเรื่องดีๆ

ขั้นที่ ๓ เป็นแหล่งเรียนรู้ โดยมีตัวอย่างดีๆ ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ มีเครื่องมือในการขยายผลและเป็นตัวแบบให้ที่อื่นๆ ได้

เป้าหมายการขับเคลื่อนเชียงรายจังหวัดคุณธรรมสู่ความสำเร็จเชิงพฤติกรรม

การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมนี้มุ่งสู่เป้าหมาย “เชียงรายจังหวัดคุณธรรม เมืองแห่งความสุข สะอาด ปลอดภัย น่าอยู่ คนมีคุณภาพชีวิตดี มีเศรษฐกิจเข้มแข็ง” โดยเชียงรายเป็นจังหวัดคุณธรรมนำร่องอย่างเป็นรูปธรรม มุ่งเน้นการส่งเสริมเด็ก เยาวชน และประชาชนในจังหวัดเชียงรายให้เป็นคนดีมีคุณธรรม มีความเป็นผู้นำ กล้าพูด กล้าแสดงออกในการทำความดี ขับเคลื่อนพัฒนายกระดับด้านคุณธรรมจริยธรรมให้มีความยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของทุกองค์กรทุกระดับตำบล อำเภอ จังหวัด โดยภาคี ๑๓ เครือข่ายทางสังคมในจังหวัดเชียงราย ได้ร่วมกันกำหนดเป้าหมายความสำเร็จเชิงพฤติกรรม ๓ เรื่อง ประกอบด้วย

๑. สร้างจิตสำนึกส่วนรวมต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่

- สร้างจิตสำนึกในการร่วมแก้ปัญหาหมอกพิษทางอากาศ แก้ปัญหาหมอกควัน ฝุ่น PM ๒.๕ การเผาป่า ไร่เผา มลภาวะ ควันดำ ควันเสียจากรถและสภาพแวดล้อม
- สร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะ ทั้งขยะ แก้ปัญหาขยะล้นเมือง การคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน และการกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์

๒. แก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงในเด็กและเยาวชน

- พบว่าเด็กและเยาวชนขาดจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรม ขาดภูมิคุ้มกันทางสังคม มีพฤติกรรมเสี่ยง หลงไปในทางที่ผิด เช่น ติดสารเสพติด ดื่มสุรา ติดเกม ชู้สาว เกรงไม่เชื่อฟังพ่อแม่ เป็นต้น เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างไม่เป็นประโยชน์ ไม่ให้ความสำคัญกับศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน และมีกลุ่มเด็กเข้าไม่ถึงโอกาส ไร้ที่พึ่งจำนวนมาก เครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงราย จึงมุ่งเป้าหมายความสำเร็จเชิงพฤติกรรมโดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงในเด็กและเยาวชน ส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจคนสามวัย เยาวชน คนทำงาน และผู้สูงอายุได้รับการอบรม อยู่ในศีลธรรม ส่งเสริมให้เด็กทำกิจกรรมที่เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม และเพิ่มแหล่งเรียนรู้เพื่อค้นหาตัวตนของเด็กในจังหวัดเชียงราย

๓. สร้างจิตสำนึกด้านวินัยจราจร

- พบว่าในเมืองเชียงรายประสบปัญหาการจราจร เกิดอุบัติเหตุบนทางถนนบ่อยครั้ง ผู้คนขาดวินัยและมารยาทในการขับขี่ ฝ่าฝืนกฎ สัญญาณไฟจราจร เปิดไฟสูงขณะขับขึ้นช่วงกลางคืน ไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น เป็นต้น

เป้าหมายความสำเร็จเชิงพฤติกรรมในจังหวัดเชียงราย

จิตสำนึกส่วนรวมต่อ
สังคมและสิ่งแวดล้อม

- การสร้างจิตสำนึกส่วนรวมเป็นอันดับแรกที่คนเชียงรายต้องการ
ทำร่วมกัน โดยมุ่งแก้ปัญหามลพิษทางอากาศ ไฟป่าหมอกควัน
การเผาป่า ไร่นา ฝุ่น PM_{2.5} และการจัดการขยะ เป็นต้น

แก้ปัญหาพฤติกรรม
เสี่ยงในเด็กและเยาวชน

- คนเชียงรายอยากเห็นเด็กรุ่นใหม่มีพฤติกรรมสืบสานรักษาต่อ
ยอดสิ่งดีงามให้คงอยู่ มีภูมิคุ้มกันทางสังคม ลดพฤติกรรมความ
รุนแรง การทะเลาะเบาะแว้ง/การติดเกม/สารเสพติด เป็นต้น

วินัยจราจร

- คนเชียงรายต้องการแก้ปัญหาวินัยจราจร การใช้รถใช้ถนน การมี
น้ำใจและมีมารยาทในการขับขี่

กล่าวโดยสรุปได้ว่า เป้าหมายความสำเร็จเชิงพฤติกรรมในจังหวัดเชียงราย ที่ชาวเชียงรายต้องการร่วมขับเคลื่อนด้วยกัน ๓ เรื่อง คือ หนึ่ง) สร้างจิตสำนึกส่วนร่วมต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม การสร้างจิตสำนึกส่วนรวมเป็นอันดับแรกที่คนเชียงรายต้องการทำร่วมกัน โดยมุ่งแก้ปัญหามลพิษทางอากาศ ไฟป่า หมอกควัน การเผาป่า ไร่นา ฝุ่น PM๒.๕ และการจัดการขยะ เป็นต้น สอง) แก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงในเด็กและเยาวชน คนเชียงรายอยากเห็นเด็กรุ่นใหม่มีพฤติกรรมสืบสานรักษาต่อยอดสิ่งดีงามให้คงอยู่ มีภูมิคุ้มกันทางสังคม ลดพฤติกรรมความรุนแรง การทะเลาะเบาะแว้ง/การติดเกม/สารเสพติด เป็นต้น และสาม) วินัย โดยเฉพาะวินัยจราจร คนเชียงรายต้องการแก้ปัญหาวินัยจราจร การใช้รถใช้ถนน การมีน้ำใจและมีมารยาทในการขับขี่

๖. **ต้นทุนคุณธรรมของจังหวัดเชียงราย**

จังหวัดเชียงรายมีต้นทุนสำคัญด้านนโยบายจากผู้ว่าราชการจังหวัด คือ เชียงรายเมืองแห่งความสุข สะอาด ปลอดภัย น่าอยู่ คนมีคุณภาพชีวิตดี มีเศรษฐกิจเข้มแข็ง และมียุทธศาสตร์จังหวัดที่เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตควบคู่กับงานส่งเสริมคุณธรรมด้วยการบูรณาการความร่วมมือ เชื่อมโยงผ่าน ๓ มิติ ได้แก่ มิติศาสนา มิติวัฒนธรรมประเพณี และมิติหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีวิสัยทัศน์ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดเชียงราย ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนให้เกิดจังหวัดคุณธรรมคือ จังหวัดเชียงราย เป็นเมืองแห่งคุณธรรม รุ่งเรืองด้วยวัฒนธรรมล้านน่านำพาประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข และที่สำคัญจังหวัดเชียงรายได้มีการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันของภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนเชียงรายให้เป็นจังหวัดคุณธรรมเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา

นอกจากนี้ในแผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) ยังสะท้อนให้เห็นต้นทุนทางสังคมที่สำคัญของจังหวัดอย่างหลากหลาย อาทิ

- ๑) มีสถาบันการศึกษาบุคลากรการศึกษาภาครัฐทุกระดับ ประชากรได้รับโอกาสทางการศึกษาที่ทั่วถึง สถาบันการศึกษามีส่วนช่วยสนับสนุนการพัฒนาของจังหวัด
- ๒) มีปราชญ์ชาวบ้าน ศิลปินพื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย สามารถเป็นต้นแบบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้
- ๓) มีสถานบริการด้านสุขภาพที่ได้มาตรฐาน มีโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลเอกชน สถานบริการในระดับอำเภอ และระดับตำบลครอบคลุมทุกพื้นที่ ตลอดจนภูมิปัญญาและการแพทย์ทางเลือก
- ๔) ต้นทุนด้านศิลปวัฒนธรรมล้านนาและชาติพันธุ์ เป็นอัตลักษณ์ที่โดดเด่น
- ๕) ภาคประชาสังคมและประชาชนมีการรวมกลุ่ม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสังคม ศิลปวัฒนธรรม ศาสนาและประเพณีท้องถิ่นร่วมกันทำให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข
- ๖) มีหน่วยงานด้านความมั่นคงที่มีความเข้มแข็ง สามารถบูรณาการการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในส่วนของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดเชียงราย ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) ต่างสะท้อนจุดแข็งที่เป็นต้นทุนในการขับเคลื่อนคุณธรรมของจังหวัดไปในทิศทางเดียวกันคือ

- ๑) จังหวัดเชียงรายมีสถาบันหลักที่สำคัญคือ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นศูนย์รวม และทรงเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจของคนในชาติให้เกาะเกี่ยวกันอย่างแน่นแฟ้น
- ๒) จังหวัดเชียงรายยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่มุ่งให้ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” และ “สร้างสมดุลการพัฒนา” ในทุกมิติ และขับเคลื่อนให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกระดับ
- ๓) จังหวัดเชียงรายมีความมั่นคงและเข้มแข็งในการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีและวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนเชียงราย มีปราชญ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวนมากที่มีความพร้อมมีความสามารถ ความเข้มแข็งใน การร่วมพัฒนา
- ๔) จังหวัดเชียงรายมีค่านิยมศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาในด้านต่าง ๆ ที่ดีงาม และทรงคุณค่า ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่ยึดโยงให้คนเชียงรายมีความเป็นเอกภาพ
- ๕) การมีหน่วยงานและองค์กรที่ทำงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมในหลายมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรหรือสถาบันทางศาสนาต่าง ๆ ซึ่งมีการดำเนินการส่งเสริมให้บุคลากรในศาสนาได้ทำหน้าที่ส่งเสริมคุณธรรม ตามหลักการทางศาสนาแก่ศาสนิกชนในรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละศาสนาอย่างต่อเนื่อง
- ๖) ภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชนต่างให้ความสำคัญและสนับสนุนการส่งเสริมคุณธรรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งยังมีต้นทุนความดีที่มีอยู่ในชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม และอำเภอคุณธรรมจำนวนมากทั่วทั้งจังหวัด จากข้อมูลของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงรายพบว่า ปี ๒๕๖๓ จังหวัดเชียงรายมีชุมชนคุณธรรมต้นแบบทั่วทั้งจังหวัดถึง ๘๙ ชุมชน มีองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ๓๐ องค์กร และมีอำเภอคุณธรรมต้นแบบ ๑๘ อำเภอ รายละเอียดตามข้อมูลตารางข้างท้ายนี้

ตารางแสดงจำนวนชุมชนองค์กร อำเภอคุณธรรมในจังหวัดเชียงราย

(ข้อมูลจากสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๓)

ที่	ประเภท	ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓	
		จำนวน (แห่ง/องค์กร)	จำนวนรวม	จำนวน (แห่ง/องค์กร)	จำนวนรวม
๑.	ชุมชน		๓๒๗		๕๖๐
	- ชุมชนส่งเสริมคุณธรรม	๖๓		๑๖๕	
	- ชุมชนคุณธรรม	๒๐๖		๓๐๖	
	- ชุมชนคุณธรรมต้นแบบ	๕๘		๘๙	
๒.	องค์กร		๑๓๑		๘๙
	- องค์กรส่งเสริมคุณธรรม	๔๔		๒๕	
	- องค์กรคุณธรรม	๒๙		๑๗	
	- องค์กรคุณธรรมต้นแบบ	๕๘		๓๐	
๓.	อำเภอ		๑๘		๑๘
	- อำเภอส่งเสริมคุณธรรม	๔		-	
	- อำเภอคุณธรรม	๘		-	
	- อำเภอคุณธรรมต้นแบบ	๕		๑๘	

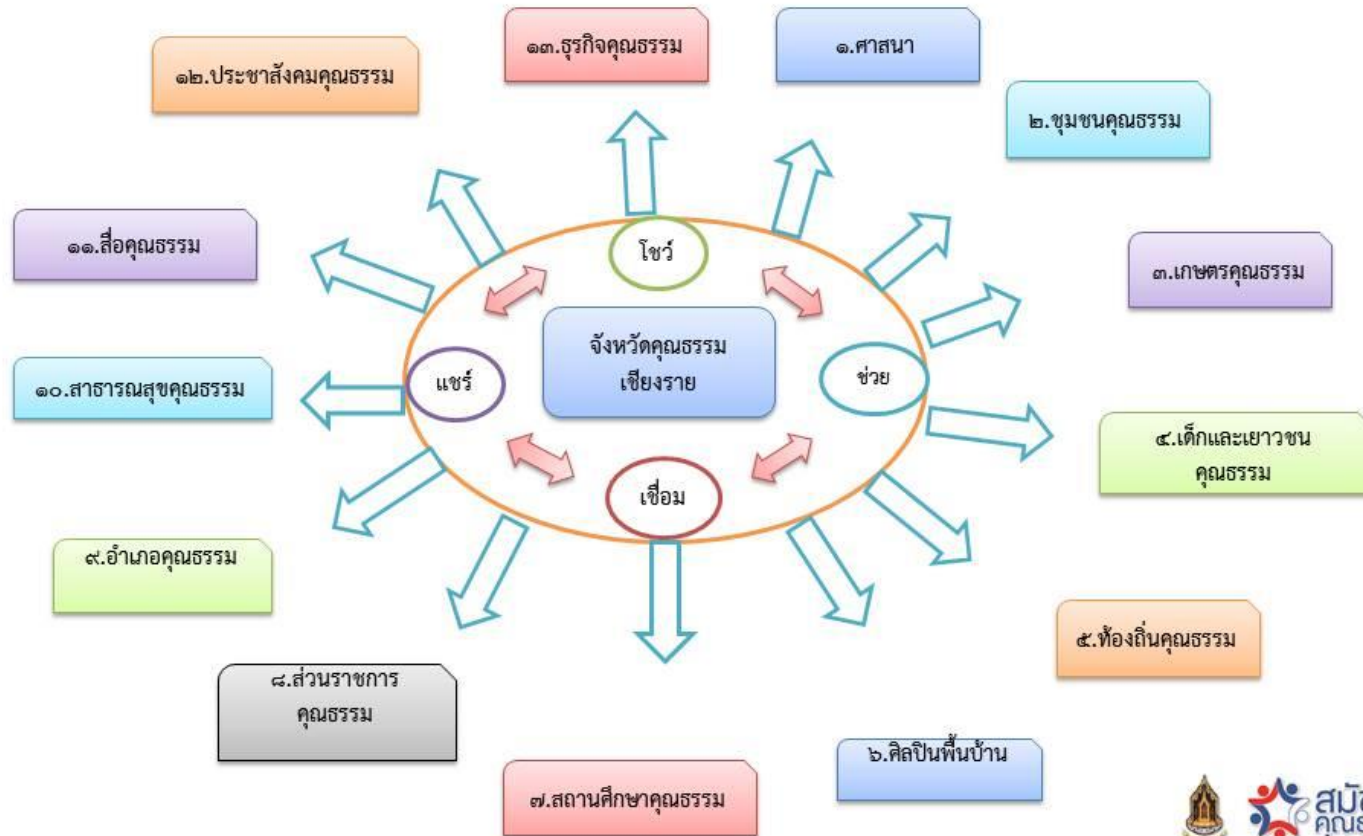
๗. เครือข่ายทางสังคม ๑๓ เครือข่ายในจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย

จากเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระดมความเห็น ผ่านเวทีต่างๆ ในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๒-สิงหาคม ๒๕๖๓ พบว่าจังหวัดเชียงราย มีเครือข่ายทางสังคมที่แบ่งออกได้ถึง ๑๓ เครือข่าย ดังนี้

- ๑) เครือข่ายด้านศาสนา
- ๒) เครือข่ายชุมชนคุณธรรม
- ๓) เครือข่ายเกษตรคุณธรรม
- ๔) เครือข่ายเด็กและเยาวชนคุณธรรม
- ๕) เครือข่ายท้องถิ่นคุณธรรม
- ๖) เครือข่ายศิลปินพื้นบ้านคุณธรรม
- ๗) เครือข่ายสถานศึกษาคุณธรรม
- ๘) เครือข่ายส่วนราชการคุณธรรม
- ๙) เครือข่ายอำเภอคุณธรรม
- ๑๐) เครือข่ายสาธารณสุขคุณธรรม
- ๑๑) เครือข่ายสื่อคุณธรรม
- ๑๒) เครือข่ายประชาสังคมคุณธรรม
- ๑๓) เครือข่ายธุรกิจคุณธรรม

เกิด ๑๓ เครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงราย

ผังภาพ ๑๓ เครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงราย

สืบเนื่องจากเวทีสร้างความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กร เครือข่ายทางสังคมภายในจังหวัด ได้หารือและกำหนดแนวทางความร่วมมือการขับเคลื่อนคุณธรรม ผ่านเวทีการระดมความเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ , ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒,วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๒ , วันที่ ๑๔-๑๕ มกราคม ๒๕๖๓, เวทีอบรมวิทยากรส่งเสริมคุณธรรม วันที่ ๒๔-๒๕ มกราคม ๒๕๖๓, วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓, วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ และ วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้รวบรวมสังเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อสรุปจากที่ประชุมเป็น (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมและขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงราย ทั้ง ๑๓ เครือข่าย ดังนี้

๑. เครือข่ายศาสนา

สถานการณ์คุณธรรม และต้นทุนด้านคุณธรรม

เชียงรายมีองค์กรที่ทำงานขับเคลื่อนด้านศาสนาอย่างเข้มแข็ง มีผู้นำทางศาสนา และนักบวชที่มีบทบาทสำคัญทั้งในศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลามซึ่งร่วมกันส่งเสริมให้ศาสนิกของตนเป็นคนดีตามหลักศาสนา มีต้นทุนคุณธรรมที่สำคัญ ได้แก่

ต้นทุนด้านองค์กร

-มีหน่วยงานในพุทธศาสนาที่ขับเคลื่อนงานคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง อาทิ พุทธสมาคมแห่งจังหวัดเชียงราย, สมาพันธ์ชาวพุทธจังหวัดเชียงราย,ชมรมน้อย-หนานเวียงป่าเป้า ,วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย ,โรงเรียนปริยัติธรรม, ศูนย์วิปัสสนาสากลไร่เชิญตะวัน, ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ , สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงราย เป็นต้น

-มีความหลากหลายทางศาสนาที่เชื่อมร้อยการทำงานแบบศาสนิกสัมพันธ์ โดยองค์กรที่ให้ความสำคัญในการเคลื่อน ได้แก่ คณะสงฆ์จังหวัดเชียงราย คณะกรรมการอิสลามจังหวัดเชียงราย คณะกรรมการคริสจักรภาคที่ ๒ เชียงราย คณะกรรมการศาสนาพราหมณ์ ฮินดูและซิกข์จังหวัดเชียงราย สมาคมชาวไทยอินเดียจังหวัดเชียงราย อาสนวิหารแม่พระบังเกิด และ เทวสถานวิหารธรรมนิกายตันตระวัชรญาณ เป็นต้น

ต้นทุนด้านบุคคล และศาสนสถาน

- มีบุคลากร ปราชญ์ นักคิด พระสงฆ์ ภิกษุณี นักบวช พระสอนศีลธรรม พระนักเผยแผ่ นักเล่าเรื่อง ศาสนบุคคลที่สำคัญในการทำงานส่งเสริมด้านพุทธศาสนา คริสตศาสนา อาทิ พระรัตนมุณี (ปุณณมี วิจารณ์โท,มศ.ดร.) , พระเมธีวชิโรดม , พระไพศาลประชาทร (ท่านเจ้าคุณพบโชค ติสสวโร) ,

พระพุทธญาณมุนี (ประเสริฐ ปณฺญาวชิโร) , พระพุทธรังษีวิวัฒน์ (บุญมา มานิต), พระครูปิยวรรณพิพัฒน์ ปิยวณฺโณ เป็นต้น และมีศาสนาสถาน แหล่งเรียนรู้ วิปัสสนาที่โดดเด่น อาทิ ศูนย์วิปัสสนาสากลไร่เชิญตะวัน วัดร่องชุ่น วัดห้วยปลากั้ง วัดพระธาตุผาเงา วัดห้วยผาย วัดท่าข้ามศรีดอนชัย วัดพนาลัยเกษม เป็นต้น

- มีเครือข่ายสภาวัฒนธรรม จำนวน ๑๕๘ แห่ง มีเครือข่ายชุมชนคุณธรรมพลังบวรที่มีผู้นำทางศาสนาเป็นผู้ขับเคลื่อน และมีแหล่งเรียนรู้ทางศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ศาสนสถานตามโครงการลานธรรมลานวิถีไทยจำนวนมากครอบคลุมทั้งจังหวัด

โครงการที่สำเร็จเป็นรูปธรรม

- โครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ประชาเป็นสุข ซึ่งเกิดบุคคลต้นแบบอำเภอละ ๕๐ ท่าน
- หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล (อ.ป.ต.) มีทุกตำบล โดยมีฐานอยู่ที่วัดทุกวัด
- โครงการ “บวร” (บ้าน วัด ราชการ/ร.ร.) เกิดรูปแบบงานที่ชัดเจนโดยมีวัฒนธรรมจังหวัดควบคุมดูแล
- โครงการโรงเรียนผู้สูงอายุ เกิดเป็นโรงเรียนต้นแบบ และมีผู้สูงอายุที่มีความรู้ในทุกระดับ
- โครงการพระคิลาณุปัฏฐาก/พระภูมิปัญญา มีพระจิตอาสา อำเภอละ ๕-๑๐ รูป
- โครงการธนาคารความดี โดยชุมชนใช้ความดีเป็นฐานเพื่อสร้างความสุขให้ชุมชน
- โครงการห้องเรียนเงินล้าน ดำเนินการนำร่องปลูกฝังคุณธรรมกับนักเรียน ในโรงเรียนอนุบาลเชียงราย
- โครงการสมาธิมาปัญญาเกิด โดยปลูกฝังคุณธรรมให้แก่เด็กนักเรียนในโรงเรียนตำรวจภูธรสงเคราะห์
- โครงการมหาวิทยาลัยวัยที่สาม โดยทำงานกับผู้สูงอายุที่มีความรู้ความสามารถเป็นพิเศษ มีผู้สำเร็จตามหลักสูตรแล้ว ๓ รุ่น
- มีสำนักธรรมศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านการศึกษาศาสนา ทำให้เกิดการขัดเกลาคนในเชียงรายได้เป็นอย่างดี
- มีชุมชนคุณธรรมเกิดในทุกอำเภอทั่วทั้งจังหวัด ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนถึง ๕๖๐ ชุมชน

ปัญหาที่ยากแก้

๑. การเข้าไม่ถึงหลักธรรมทางศาสนาและการสร้างความเข้าใจในสิทธิในการนับถือศาสนาของคนรุ่นใหม่ (คนรุ่นใหม่ปฏิเสธการนับถือศาสนา)
๒. ปัญหาทางสังคมจากอิทธิพลของเทคโนโลยีทันสมัย

ความดีที่ยากทำ

๑. สร้างเยาวชน ปลูกฝังความดี ส่งเสริมค่านิยมการให้และความเสียสละแก่เยาวชน
๒. สร้างอาชีพให้เยาวชนและสร้างศูนย์พักพิงให้ผู้ด้อยโอกาส

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ ความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริม คุณธรรมจังหวัด
๑.บูรณาการการทำงาน โดยส่งเสริมให้ศาสนิก ชนเข้าใจหลักธรรม และการปฏิบัติตนทาง ศาสนาของตน	๑. จัดกิจกรรม ครอบครัวอบอุ่น ต้นแบบ ๒. ศึกษาอบรมหลัก ศาสนาของแต่ละ ศาสนา ๓. ยกย่องคนดี สร้าง ต้นแบบคุณธรรม	๑. คนในชุมชน/ ครอบครัวเข้าใจ หลักธรรม และการ ปฏิบัติตนทาง ศาสนาของตน ๒.เกิดต้นแบบคนดี ครอบครัวมี ความสุข ๓.ปัญหาในสังคมลด น้อยลง	<i>เชิงปริมาณ</i> ๑. คนในชุมชนเข้า ร่วมกิจกรรมไม่ น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ๒. ปัญหาในสังคม ลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๐ ๓. เกิดบุคคลต้นแบบ ด้านคุณธรรม ตำบลละ ๑ คน ๔. เกิดจำนวน ครอบครัวต้นแบบ หมู่บ้านละ ๑ ครอบครัว <i>เชิงคุณภาพ</i> ๑. คนในชุมชนมี ความรู้ความ	๑.องค์กรทางศาสนาทุก องค์กร ๒.คณะสงฆ์ในจังหวัด เชียงราย ๓.สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัด ๔.สำนักงาน พระพุทธศาสนาจังหวัด ๕.กระทรวงมหาดไทย ๖.กระทรวงศึกษาธิการ ๗.เครือข่ายศาสนา หน่วยงานภาครัฐ/ เอกชน	ยุทธศาสตร์ที่ ๓ กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนา คุณภาพการศึกษาของ ประชาชนทุกระดับ	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ กลยุทธ์ที่ ๓ วางระบบ รากฐานการเสริมสร้าง คุณธรรมของสถาบัน ศาสนา

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ ความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/ เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริม คุณธรรมจังหวัด
			<p>เข้าใจและปฏิบัติ ตามหลักศาสนา ได้ถูกต้อง</p> <p>๒. ครอบครัวมี ความสุข</p> <p>๓. ปัญหาสังคมลด น้อยลง</p> <p>๔. การละเมิดหลัก ศาสนาและ กฎหมายลด น้อยลง</p>			

๒. เครือข่ายชุมชนคุณธรรม

สถานการณ์คุณธรรม และต้นทุนคุณธรรม

-ชุมชนมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีชุมชนคุณธรรมถึง ๕๖๐ แห่ง และมีชุมชนคุณธรรมต้นแบบที่เป็นแหล่งเรียนรู้ได้จำนวน ๘๙ แห่ง อาทิ ชุมชนคุณธรรมหนองครก อ.แม่จัน, ชุมชนคุณธรรมบ้านสันทางหลวง อ.แม่จัน, ชุมชนคุณธรรมวัดท่าข้ามศรีดอนชัย อ.เชียงของ, ชุมชนคุณธรรมบ้านป่าแห้ง อ.เมือง, ชุมชนคุณธรรมวัดพนาลัยเกษม อ.เวียงชัย, ชุมชนคุณธรรมบ้านปางห้า อ.แม่สาย เป็นต้น ชุมชนส่วนใหญ่ในจังหวัดเชียงรายมีความเป็นเอกภาพ มีความรักความสามัคคีในชุมชน และมีกลุ่ม/ชมรมในชุมชนที่พร้อมขับเคลื่อนให้เกิดชุมชนคุณธรรม

- มีเครือข่ายสวัสดิการชุมชน และเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนที่มีกิจกรรมโครงการที่เกิดรูปธรรม พร้อมขับเคลื่อนงานในพื้นที่ โดยมีแผนขยายให้เป็นการดำเนินการหนึ่งแห่ง เพื่อการดูแลสวัสดิการให้คนในชุมชนตั้งแต่เกิดจนถึงเสียชีวิต และสภาองค์กรชุมชนมี พรบ.รองรับ ที่สามารถทำงานขับเคลื่อนกับชุมชนกลุ่มเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ได้อย่างยั่งยืน

- มีเครือข่ายโรงเรียนผู้สูงอายุทั่วทั้งจังหวัดที่มีพลังในการเคลื่อนไปพร้อมกัน และสร้างให้เกิดคลังปัญญาของจังหวัดได้

ปัญหาที่ยากแก่

๑. ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม เกิดความแปลกแยกในสังคม ขาดความสมานฉันท์

๒. ความเอื้อเฟื้อในสังคม คนขาดจิตสาธารณะ เกิดปัญหาสังคมก้มหน้า และปัญหาครอบครัวแตกแยก

๓. ความเชื่อมั่น เชื่อถือในอุดมการณ์ของคนในสังคมลดน้อยลง

ความดีที่ยากทำ

๑. สร้างชุมชน/สังคมสมานฉันท์เอื้ออาทร

๒. ปลูกฝังจิตสำนึกสาธารณะให้เด็กทุกช่วงวัย และคนทุกกลุ่ม

๓. สร้างความสัมพันธ์ ความผูกพันในครอบครัว ให้เกิดครอบครัวคุณธรรม ชุมชนคุณธรรม และสังคมคุณธรรม

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
<p>๑. บูรณาการความร่วมมือโดยชุมชนเป็นฐานและเสาหลักในการขับเคลื่อน</p> <p>๒. สร้างครอบครัวคุณธรรมต้นแบบสู่สังคมคุณธรรมต้นแบบ</p> <p>๓. ถอดบทเรียนสนับสนุนองค์ความรู้พัฒนาศักยภาพครอบครัว</p>	<p>๑. สำรวจครอบครัวคุณธรรมเพื่อคัดเลือกเป็นครอบครัวคุณธรรมต้นแบบ</p> <p>๒. มีการ mapping เครือข่ายชุมชนคุณธรรมและครอบครัวที่ทำดี</p>	<p>๑. ขยายเครือข่ายทั้ง ๑๘ อำเภอ</p> <p>๒. จัดทำธรรมนูญชุมชน และธรรมนูญวัฒนธรรม</p>	<p>๑. มีครอบครัวคุณธรรมในชุมชนร้อยละ ๖๐</p> <p>๒. สร้างชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้</p>	องค์กรในเครือข่ายชุมชนคุณธรรม	<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิต</p> <p>กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน</p> <p>ประเด็นที่ ๒ การพัฒนาสถาบัน ครอบครัว ชุมชน และสังคม</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๑</p> <p>กลยุทธ์ที่ ๑ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันครอบครัว</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๓</p> <p>กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างและขยายเครือข่ายการขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกภาคส่วน</p>

๓. เครือข่ายเกษตรคุณธรรม

สถานการณ์คุณธรรม และต้นทุนคุณธรรม

- ๑) มีสภาเกษตรกรจังหวัดที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน ได้นำปัญหาของภาคเกษตรในแต่ละชุมชน นำเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและคณะรัฐมนตรี มีสมาพันธ์เกษตรกรที่ยั่งยืนเชียงราย SDGsPGS จังหวัดเชียงราย ที่มุ่งให้ความสำคัญด้านเกษตรอินทรีย์ ที่มีความปลอดภัยต่อเกษตรกรผู้ผลิตและผู้บริโภค และมีชมรมเกษตรกรรุ่นใหม่จังหวัดเชียงราย Young Smart Farmer Chiang Rai Club (YSF-CR) ที่นับเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในจังหวัด และที่สำคัญมีหน่วยงานภาครัฐได้แก่ สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดที่ให้การหนุนเสริมให้การขับเคลื่อนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒) มีศูนย์เรียนรู้เจมส์คันทองคำ และไร่รื่นรมย์ เกษตรอินทรีย์ ที่เป็นศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ที่เกิดรูปธรรมความสำเร็จของจังหวัดและสะท้อนให้เห็นถึงแนวทางการสานต่องานที่พ่อทำ (ร.๙)
- ๓) มีการรวมกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ยั่งยืนเจียงฮาย จำนวน ๑๓๐ กลุ่ม

ปัญหาที่ยากแก้

- ๑.ลดการพึ่งพาสารเคมีของเกษตรกร (พบว่าแม่ทำเกษตรอินทรีย์ก็ยังใช้สารเคมี)
- ๒.เกษตรกรขาดความรู้แบบองค์รวมและเข้าถึงข้อมูลผลกระทบจากการใช้สารเคมี

ความดีที่ยากทำ

- ๑.นำศาสตร์พระราชานองในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาประยุกต์ใช้ในวิถีของเกษตรกร
- ๒.ส่งเสริมให้เกษตรกรมีความซื่อตรง ซื่อสัตย์ต่อผู้บริโภค ในทุกขั้นตอนเพื่อมุ่งให้เชียงรายเป็นจังหวัด Green & Clean

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
๑. เกษตรกรใช้หลักคุณธรรมความ	๑. โครงการเกษตรอินทรีย์ยั่งยืนเจียง	กลุ่มเกษตรกรมีความซื่อสัตย์ มีวินัย	๑. มีการรับรองมาตรฐานด้านต่างๆ ใน	๑. สภาเกษตรกร เชียงราย	ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมการผลิตสินค้า	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ วางระบบ

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
<p>ชื่อเสียง วินัย และ ความรับผิดชอบ เป็นฐานในการทำงานทุกขั้นตอนถึงผู้บริโภค</p> <p>๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องชี้ให้เห็นปัญหาของการใช้สารเคมี ผลกระทบจากการนำเข้าและใช้สารเคมี</p> <p>๓. เกษตรกรเลิกใช้สารเคมีในการทำเกษตรและปรับเปลี่ยนเป็นชีววิถี เน้นอาหารปลอดภัย ไร้สารพิษ</p> <p>๔. เสริมสร้างพัฒนาเครือข่ายเกษตร</p>	<p>ฮาย</p> <p>เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในวิถีเกษตรอินทรีย์</p>	<p>รับผิดชอบตนเอง และผู้อื่น</p>	<p>กลุ่มเกษตรกร</p> <p>๒. มีฐานข้อมูลเครือข่ายเกษตรจังหวัด เชียงราย และเครือข่ายป่าชุมชนจังหวัด เชียงราย</p>	<p>๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย</p> <p>๓. สมาพันธ์เกษตรกรกรมยั่งยืนจังหวัดเชียงราย</p> <p>๔. เจมส์คันทนาทองคำ ศูนย์เรียนรู้พุทธรักษา เกษตรอินทรีย์</p> <p>๕. องค์กรในเครือข่ายเกษตรคุณธรรม</p>	<p>เกษตรคุณภาพ</p> <p>มาตรฐานสากล และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๔</p> <p>ประเด็นที่ ๒.๕</p> <p>เสริมสร้างความรู้แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ผู้นำชุมชนและผู้นำกลุ่ม</p>	<p>รากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันเศรษฐกิจ</p>

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
นิเวศเชียงราย และเสริมสร้างฟื้นฟูและพัฒนาเครือข่ายป่าชุมชน เชียงราย						

๔. เครือข่ายเด็กและเยาวชนคุณธรรม

สถานการณ์คุณธรรมและต้นทุนคุณธรรม

- มีองค์กรสนับสนุนและองค์กรเครือข่ายที่ทำงานส่งเสริมเด็กและเยาวชนอย่างเข้มแข็งต่อเนื่อง อาทิ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด บ้านพักเด็กและครอบครัว ศูนย์เรียนรู้เยาวชนรักษ์ศิลปล้านนา สภากาชาดและเยาวชนเชียงราย ศูนย์เรียนรู้ชุมชนตำบลนางแล (โฮงฮอมพญา โรงพยาบาลเมืองล้านนา) มูลนิธิบ้านครูน้ำ สถาบันภูมิปัญญาสร้างสรรค์ กลุ่มเมล็ดพันธุ์พบดินเพื่อพ่อของแผ่นดิน ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว จ.เชียงราย องค์การบริหารนศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายและมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และโครงการทูบีนัมเบอร์วันจังหวัดเชียงราย โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย เป็นต้น ซึ่งพร้อมตั้งพลังและศักยภาพเด็กและเยาวชนออกมา สามารถถอดเป็นบทเรียน ขยายเป็นโมเดลการทำงานกับเด็กในกลุ่มต่างๆ ได้ และสามารถขยายเครือข่าย ขยายพื้นที่การทำงานไปทั้งจังหวัด
- ดำเนินโครงการคืนคนดีกลับสู่สังคม/โครงการต้นกล้าผู้นำ มีเครือข่ายเยาวชนสร้างสรรค์ทั่วทั้งจังหวัดเชียงราย และที่สำคัญมีการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม สืบสานภูมิปัญญา การดูแลสุขภาพ และสอดแทรกเรื่องคุณธรรมให้กลุ่มเด็กและเยาวชนอย่างมีพลังมาโดยตลอด

ปัญหาที่อยากแก้

๑. ป้องกันเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงจากสถานการณ์ปัญหาต่างๆ เช่น ตั้งครุฑไม่พร้อม ปัญหายาเสพติด เป็นต้น

๒. แก้ปัญหาการกระทำความรุนแรงในเด็ก เยาวชน สตรีและครอบครัว

ความดีที่อยากทำ

๑. ส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชน และสร้างครอบครัวคุณธรรม

๒. เพิ่มทักษะชีวิตให้เด็กและเยาวชน สร้างกิจกรรมนอกเวลาเรียน/ ฝึกอาชีพให้เด็ก

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
<p>๑. วิเคราะห์ศักยภาพและความต้องการของเด็ก เยาวชน</p> <p>๒. เสริมสร้างทักษะด้านต่างๆ ในเด็ก เยาวชน</p> <p>๓. ส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือของเด็กและเยาวชน</p> <p>๔. สร้างความรู้และความเข้าใจ</p> <p>๕. ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงในเด็กและเยาวชน</p> <p>๖. บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ</p>	<p>๑. จัดค่ายพัฒนาศักยภาพแกนนำเด็กและเยาวชน</p> <p>๒. ต่อยอดการพัฒนาศักยภาพเครือข่าย</p> <p>๓. ผลิตสื่อสร้างสรรค์เพื่อประชาสัมพันธ์ลดการถูกบูลลี่ การกลั่นแกล้งในโลกออนไลน์</p>	<p>เด็กและเยาวชน ประชาชนทั่วไป ในจังหวัดเชียงรายมี ศักยภาพ มีเครือข่ายความร่วมมือ ในการขับเคลื่อนงาน ส่งเสริมคุณธรรม</p>	<p>เชิงปริมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เด็กและเยาวชนในจังหวัดเชียงราย ไม่ต่ำกว่า ๓ แสน คน - เด็กและเยาวชน ๑๘ อำเภอ มีความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๗๕ - มีเครือข่ายเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓๐ - ประชาชนทั่วไปในจ. เชียงราย มีความรู้ ความเข้าใจ และ ตระหนักในปัญหา ร่วมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษา ชุมชน วัด - สาธารณสุขจังหวัด - ยุติธรรมจังหวัด - บ้านพักเด็กและครอบครัว - หน่วยงานราชการ - มูลนิธิต่างๆ - เครือข่ายเด็กและเยาวชนคุณธรรม ในจังหวัด 	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๔</p> <p>ประเด็นที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๑.๒ วิเคราะห์สถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชน</p> <p>๒.๑ การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวเพื่อการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมเด็กและเยาวชน</p> <p>๒.๔ พัฒนาการเรียนรู้ อย่างมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน และการสร้างพื้นที่สร้างสรรค์ระหว่างวัย</p> <p>๔.๔ เสริมสร้างบทบาทและกลไกการทำงานของชุมชนตามแนวพระราชรัฐ (ผู้สูงอายุ สตรี กลุ่มเด็กและเยาวชน)</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๑</p> <p>กลยุทธ์ที่ ๑ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันครอบครัว</p> <p>กลยุทธ์ที่ ๒ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันการศึกษา</p>

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
					๕.๕ เครือข่ายเด็กและเยาวชนในพื้นที่มีกระบวนการทำงานอย่างบูรณาการ	

๕. เครือข่ายท้องถิ่นคุณธรรม

สถานการณ์คุณธรรมและต้นทุนคุณธรรม

- ๑) ในชุมชนท้องถิ่นมีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งสามารถนำมาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เชิงอัตลักษณ์ล้านนา อาทิ การฟ้อนเจิง การแสดงพื้นบ้าน เป็นต้น
- ๒) มีหน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นต้นแบบที่ให้การสนับสนุน หนุนเสริมต่อยอดการขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม อาทิ เทศบาลนครเชียงราย, องค์กรบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย, ธนาคารความดีหัวง้ม โดยองค์การบริหารส่วนตำบลหัวง้ม, เทศบาลตำบลป่าตาล, เทศบาลตำบลศรีดอนชัย, เทศบาลตำบลแม่สาย เป็นต้น

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
๑. สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของ	๑.จัดกิจกรรมสร้างสัมพันธ์ชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ชุมชน กลุ่ม	๑. ชุมชน ท้องถิ่นเกิดความสามัคคี มีการ	คนในชุมชนเกิดความสามัคคี มีความ	หน่วยงานในเครือข่ายท้องถิ่นคุณธรรม	ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ประเด็น ๒.๓ การส่งเสริม	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ กลยุทธ์ที่ ๕ วางระบบ

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
๒. นำความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๓. ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เยาวชนประชาชนทุกภาคส่วน	แกนนำต่างๆ ของชุมชนนำหลักบรรพมา เป็นพลังในการเคลื่อน	ทำงานแบบมีส่วนร่วม เคารพผู้อื่น ยอมรับในความแตกต่างของบุคคล และการเสียสละเพื่อสังคมในชุมชน	เสียสละ มีความรัก ความเข้าใจ เคารพและยอมรับในความแตกต่างของบุคคล	ในเครือข่ายท้องถิ่น คุณธรรม อาทิ ๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัด เชียงราย ๒) เทศบาลนคร เชียงราย ๓) เทศบาลตำบลแม่สาย ๔) เทศบาลตำบลศรีดอนชัย ๕) เทศบาลตำบลป่าตาล ๖) เทศบาลตำบลห้วยสัก ๗) องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยงิ้ว	ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในชุมชนแต่ละกลุ่ม (ผู้นำเด็กและเยาวชน อาสาสมัคร สื่อชุมชน กลุ่มอาชีพ ฯลฯ)	รากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันทางการเมืองการปกครอง กลยุทธ์ที่ ๖ วางระบบรากฐานการใช้วัฒนธรรมท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทยเป็นฐานในการเสริมสร้างคุณธรรม

๖. เครือข่ายศิลปินพื้นบ้าน

สถานการณ์คุณธรรมและต้นทุนคุณธรรม

- เชียงรายเป็นเมืองศิลปะ มีศิลปินระดับโลกและระดับชาติหลายท่าน อาทิ ดร.ถวัลย์ ดัชนี ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ , ศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) เป็นต้น และมีสมาคมชาวศิลปะที่เป็นองค์กรเชื่อมศิลปะสู่สังคมเพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในภูมิภาค
- มีแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นที่รู้จักทั้งในและต่างประเทศ อาทิ พิพิธภัณฑ์บ้านดำ, วัดร่องขุ่น, พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงใหม่, เวียงกาหลง, วัดห้วยปลา깁 และ วัดพระธาตุดอยตุง เป็นต้น
- มีองค์กรและเครือข่ายศิลปินพื้นบ้านที่ร่วมขับเคลื่อนงานศิลปะในมิติคุณธรรม อาทิ มีศูนย์ดนตรีวิถีศิลป์ล้านนา (โรงเรียนสืบศิลป์แผ่นดินล้านนา) ซึ่งมี ๙ ศูนย์เรียนรู้ที่ให้การศึกษาศิลปะและสืบทอดงานศิลปวัฒนธรรมแก่เด็กรุ่นใหม่ มีศูนย์เรียนรู้เยาวชนรักศิลป์ล้านนา ที่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีศิลปะการตีกลองล้านนา เน้นการแสดงพื้นบ้าน เรียนรู้ดนตรีพื้นเมืองและภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีสำนักหอทองสร้อย หนองเก้าห้อง ,ช่วงเขียนฮู้เขียนพ่อกุมาพันธ์, สมาคมศิลปินปี่ซอ ล้านนาเชียงราย ที่ส่งเสริมสร้างสรรค์งานศิลปะและถ่ายทอดสู่เด็กเยาวชนคนรุ่นใหม่และประชาชนทั่วไปอย่างเข้มแข็งมีพลัง

ปัญหาที่อยากแก้

๑. เด็กและเยาวชนไม่เห็นความสำคัญและคุณค่าในศิลปวัฒนธรรม

- เด็กไม่สื่อสารภาษาพื้นบ้านล้านนาไทย ไม่สนใจวรรณกรรม ดนตรีพื้นบ้าน และศิลปะการแสดง
- เด็กขาดความรู้ด้านภูมิปัญญาพื้นบ้าน

๒. กระแสวัฒนธรรมสมัยใหม่เข้ามามีอิทธิพล ทำให้เด็กและเยาวชนไม่สนใจศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

ความดีที่อยากทำ

๑. รักษาศิลปวัฒนธรรม นำสู่การสืบสาน สืบทอด และสร้างอาชีพโดยใช้หลัก “การทำมาหาธรรม สู่การทำมาหากิน”

๒. ทำการต่อยอดโดยใช้ดนตรีวิถีศิลป์ล้านนาพัฒนาคนจากรุ่นสู่รุ่น

๓. ทำการส่งเสริม สานต่อ ส่งต่อศิลปวัฒนธรรมล้านนาไทยจากชุมชนสู่ประชาคมโลก

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
<p>๑.ส่งเสริม สานต่อ ส่งต่อด้านดนตรี กวี ศิลป์ ล้านนาสู่สังคมคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๒.ส่งเสริมครูภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาตนเองและขยายสู่ชุมชนคุณธรรม</p> <p>๓.ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนทำหน้าที่เป็นวิทยากรน้อยสอนรุ่นน้อง จนกลายเป็นครูของแผ่นดิน นำสู่การทำประโยชน์เพื่อตน เพื่อท่าน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม นำสู่การอยู่ดี โดยใช้ฐานคุณธรรมเป็นหลัก</p>	<p>๑. จัดกิจกรรมรุ่นพี่สอนรุ่นน้องด้านศิลปะการแสดง</p> <p>๒. จัดกิจกรรมอู๋ยสอนหลานด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น อาทิ ทำอาหาร ทำขนมพื้นบ้าน ทัศนกรรม และดนตรีพื้นบ้าน เป็นต้น</p> <p>๓. การสาธิตประเพณีและวัฒนธรรม พิธีกรรมต่างๆ</p> <p>๔. จัดกิจกรรมอบรมสำหรับเด็ก เยาวชนด้านศิลปะ ปลูกฝังคุณธรรมผ่านงานศิลปะ</p> <p>๕. จัดกิจกรรมพบปะเครือข่ายศิลปิน</p>	<p>เป้าหมายปีที่ ๑</p> <p>ส่งเสริมการเรียนการสอนศิลปวัฒนธรรมทุกรูปแบบ (ดนตรีกวีศิลป์ล้านนา) และทำการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง นำสู่การอยู่รอด (ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน)</p> <p>เป้าหมายปีที่ ๒</p> <p>สานต่อ ฝึกปฏิบัติตนต่อยอดจากปีที่ ๑ ด้วยการแสดงดนตรีกวีศิลป์ล้านนาตามงานต่างๆ ในชุมชน จนถึงระดับประเทศ (ตนเป็นที่พึ่งของผู้อื่น)</p>	<p>เชิงคุณภาพ</p> <p>๑. มีการเรียนการสอนศิลปวัฒนธรรมทุกรูปแบบ (ดนตรี กวีศิลป์ล้านนา) และทำการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง นำสู่การอยู่รอด (ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน)</p> <p>๒. ฝึกปฏิบัติตนต่อยอดด้วยการแสดงดนตรีกวีศิลป์ล้านนาตามงานต่างๆ ในชุมชน จนถึงระดับประเทศ (ตนเป็นที่พึ่งของผู้อื่น)</p> <p>๓. ส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น ด้วยการรับใช้เพื่อนมนุษย์ทุกเพศทุกวัย</p>	<p>ทุกองค์กรในเครือข่ายศิลปินพื้นบ้าน</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๔</p> <p>ประเด็นที่</p> <p>๒.๒ การส่งเสริมกิจกรรมเพื่อการพัฒนาสร้างสรรค์เด็กและเยาวชน</p> <p>๓.๓ ลานกิจกรรมสร้างสรรค์สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต สำหรับเด็กและเยาวชน และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๑</p> <p>กลยุทธ์ที่ ๖ วางระบบรากฐานการใช้วัฒนธรรมท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทยเป็นฐานในการเสริมสร้างคุณธรรม</p>

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
	<p>ทุกเดือน ผ่านการจัดนิทรรศการศิลปะหมุนเวียนสร้างแรงบันดาลใจ ถ่ายทอดผลงานสู่สังคมอย่างมีคุณธรรม</p> <p>๖. จัดกิจกรรมประกวดภาพวาดโดยกำหนดหัวข้อเรื่องคุณธรรม</p> <p>๗. กิจกรรมช่วงวัฒนธรรม ช่วงภูมิภาค ปัญญา</p>	<p>เป้าหมายปีที่ ๓</p> <p>ทำการส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่นด้วยการรับใช้เพื่อนมนุษย์ทุกเพศ ทุกวัย</p> <p>เป้าหมายความสำเร็จ</p> <p>๑. นำเสนอผลงานศิลปะในงานเชียงรายเบียนเนลล์ ปี ๒๕๖๕</p> <p>๒. ทำให้งานศิลปะสร้างรายได้</p> <p>๓. ทำให้เยาวชนเห็นความสำคัญ ตระหนักในคุณค่าของศิลปะ</p> <p>๔. เกิดการซึมซับศิลปะเข้าสู่จิตใจของเด็กและเยาวชนสามารถ จรรโลงจิตใจให้มีสมาธิ วุฒิ</p>				

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
		ภาวะ ๕. สอดแทรกเรื่อง คุณธรรมผ่านงาน ศิลปะทำให้เด็ก เยาวชนและ ประชาชนเกิดความ ตระหนักและ ปรับเปลี่ยน ความคิดเพื่อการอยู่ ร่วมกันในสังคม อย่างสันติ				

๗. เครือข่ายสถานศึกษาคุณธรรม

สถานการณ์คุณธรรมและต้นทุนคุณธรรม

ด้านนโยบาย

- มีนโยบายในการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม ขับเคลื่อนผ่าน ๔ คุณธรรม พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา
- มีหลักสูตรด้านส่งเสริมคุณธรรม/กิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านคุณธรรมในสถานศึกษา
- เน้นระบบการสอนให้เด็กรู้จักพึ่งตนเอง ฝึกให้เด็กทำงานช่วยเหลือผู้อื่น เป็นการสอดแทรกคุณธรรมความกตัญญูและจิตอาสา
- ใช้ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ดูแลให้ความรักความเมตตาแก่นักเรียน โดยถอดบทเรียนจากโครงการคุณธรรม

ด้านองค์กรและบุคคล

- มีบุคลากรที่ทำงานทุ่มเทเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ทำให้ท้องถิ่นเกิดการพัฒนาในทุกด้าน เป็นการทำงานในลักษณะจิตอาสาพัฒนาชุมชน ช่วยเหลือชุมชน โดยใช้หลักธรรมพรหมวิหาร ๔

- มีฐานข้อมูลสถานศึกษาที่เป็นต้นแบบขับเคลื่อนโรงเรียนสุจริต โรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนวิถีพุทธหลายแห่ง เป็นต้น

โครงการที่เกิดรูปธรรมความสำเร็จ

- ดำเนินโครงการส่งเสริมให้เด็กที่ด้อยโอกาส ขาดโอกาสและพลาดโอกาสสามารถเข้าถึงการศึกษา พร้อมทั้งมีการอบรมอาชีพพระยะสัน เป็นการเติมเต็มความรู้และการแบ่งปัน สร้างทักษะชีวิตแก่เด็กและเยาวชน ทำให้มีอาชีพที่สุจริตและพึ่งตนเองได้

- ดำเนินโครงการ ๑ ห้องเรียน ๑ คุณธรรม เป็นการปลูกฝังจิตสำนึกให้เด็กมีคุณธรรมผ่านกิจกรรมเช่น การคัดแยกขยะ การไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

- กิจกรรมจิตศึกษา ส่งเสริมให้เด็กฝึกสมาธิก่อนเข้าบทเรียน เป็นการฝึกความรับผิดชอบ ให้มีสติและสมาธิกับสิ่งที่ทำ

- ดำเนินการปลูกฝังคุณธรรม (วิถีพุทธ) ให้เป็นกิจวัตรประจำวัน ผ่านโครงการคุณธรรม มีโครงการเด่น อาทิ หมออ่อนโยนคอยช่วยเหลือ และโครงการต้นกล้าความดีช่วยเหลืองานโรงเรียน และกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน โครงการโรงเรียนปลอดขยะเป็นการสอดแทรกคุณธรรมจิตอาสา เพื่อดูแลชุมชนและสังคม

- สร้างศูนย์ให้คำปรึกษาจากภาวะซึมเศร้าในเด็ก ทำให้สามารถแก้ปัญหาการฆ่าตัวตายของเด็ก และผู้มีปัญหาซึมเศร้า

- โครงการเตือนเรื่องไฟฟ้า / ขยะ / ผลิตภัณฑ์พันธุ์ฝัก โครงการหลวง และโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ถือเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์วัฒนธรรมและเป็นการแทนคุณแผ่นดิน

- โครงการฟิสิกส์เซนเตอร์ (Fix it Center) ช่วยเหลือชุมชน เป็นกิจกรรมอาชีวศึกษาช่วยดูแลยานพาหนะของประชาชนในช่วงเทศกาลปีใหม่ สงกรานต์เป็นประจำทุกปี ถือเป็นกิจกรรมจิตอาสา สร้างคนให้คนเป็นคนดีของสังคม

- เป็นการเคลื่อนงานที่สนองพระราชโอบาย ทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาแบบองค์รวม

ปัญหาที่ยากแก่ และความดีที่ยากทำ

๑. สร้างวินัยในตนเองให้แก่เด็กเพื่อความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม โดยดำเนินโครงการต้นกล้าดีศรีเชียงราย ขับเคลื่อน ๔ คุณธรรม ได้แก่ วินัย เคารพกฎจราจร, สุจริต โตไปไม่โกง, พอเพียงด้วยกิจกรรมลดขยะ และจิตอาสา เป็นการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนร่วม

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
<p>๑. ร่วมกันสร้างกิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึกด้านวินัยในตนเอง</p> <p>๒. นำต้นทุนคุณธรรมมาจัดเป็นกิจกรรมตามบริบทและปัญหาของแต่ละช่วงวัย</p> <p>๓. เสริมสร้างพัฒนาสมัชชาการศึกษาเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาในภาคประชาชน</p>	<p>๑. โครงการต้นกล้าดีศรีเชียงราย โดยมี การปลูกฝัง ๔ คุณธรรม ได้แก่ วินัยต่อตนเองและสังคม, สุจริต โตไปไม่โกง, รมรงค์ การลดขยะ ,จิตอาสา และเรื่องเล่าเร้าพลัง (Success Story Telling)</p> <p>๒. สร้างเวทีส่งเสริมศักยภาพของเยาวชนให้ครอบคลุมทุกมิติ</p>	<p>๑. เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกด้านคุณธรรมเป็นฐานในการดำเนินชีวิต ผ่าน ๔ คุณธรรม “วินัย พอเพียง สุจริต จิตอาสา”</p> <p>๒. เด็กและเยาวชนมีทักษะชีวิต มีศักยภาพในการสร้างสรรค์ เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย เด็ก เยาวชนและบุคลากรทางการศึกษา</p>	<p><i>เชิงปริมาณ</i></p> <p>- ร้อยละ ๕๐ ของเด็ก เยาวชน และบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมโครงการต้นกล้าดีศรีเชียงราย</p> <p>- สถานศึกษา มีโครงการต้นกล้าดีศรีเชียงราย ครอบคลุมทุกกิจกรรม</p> <p><i>เชิงคุณภาพ</i></p> <p>กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเชิงบวก</p>	<p>ทุกองค์กรในเครือข่ายสถานศึกษาคุณธรรม</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๔</p> <p>กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของประชาชนทุกระดับ สนับสนุนการลงทุนด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์</p> <p>๓.๑ การส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง</p> <p>๓.๓ ลานกิจกรรมสร้างสรรค์สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต สำหรับเด็กและเยาวชน และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๑</p> <p>กลยุทธ์ที่ ๒ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันการศึกษา</p>

๘. เครือข่ายส่วนราชการคุณธรรม

สถานการณ์คุณธรรมและต้นทุนคุณธรรม

-มีระเบียบ กฎหมาย ประมวลจริยธรรม และวินัยในการกำกับตามสายการบังคับบัญชา

-มีหน้าที่ในการให้บริการประชาชน และมีอำนาจการติดตามควบคุมปฏิบัติงาน

-นโยบายของจังหวัดส่งเสริมสร้างเครือข่ายให้เป็นต้นทุนจังหวัดคุณธรรม

-ทุกภาคส่วน มีองค์ความรู้และศักยภาพที่ต้องดึงออกมาเพื่อพัฒนาสังคมร่วมกัน

ปัญหาที่อยากแก้

๑. ระบบอุปถัมภ์ในภาครัฐ (มีปัญหาการเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องและการเมือง)

๒. จิตสำนึกของเจ้าหน้าที่รัฐ (ทำงานแบบเช้าชามเย็นชาม)

ความดีที่อยากทำ

๑. ส่งเสริมบุคลากรให้ยึดมั่นความถูกต้อง ถือประโยชน์ส่วนรวมมาก่อน สร้างภาพลักษณ์ของส่วนราชการ ทำให้ประชาชนยอมรับ เชื่อถือ และ เรียกใช้

๒. ปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงานของส่วนราชการ อาทิ ทำงานซ้ำซ้อน เกีย่งงาน ไม่สนองตอบต่อประชาชน

๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม พร้อมทั้งยกย่อง เชิดชูบุคลากรที่ดี

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด (ตามนโยบายรัฐบาล)	แผนแม่บทส่งเสริม คุณธรรมจังหวัด
<p>๑. ส่วนราชการทุกองค์กรในจังหวัดเชียงราย ได้รับการส่งเสริมด้านจิตสาธารณะ ให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาค ทั้งถึงและเป็นธรรมตามระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒. ส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อการบริการประชาชนอย่างเสมอภาค ทั้งถึงและเป็นธรรม</p> <p>๓. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลการทำงานของภาครัฐ</p>	<p>๑. รณรงค์ประชาสัมพันธ์สื่อสารแก่บุคลากรทุกหน่วยงาน</p> <p>๒. คัดเลือกบุคลากรดีเด่นด้านคุณธรรมจิตสาธารณะ</p> <p>๓. จัดฝึกอบรมปลูกจิตสำนึกแก่บุคลากร</p>	<p>๑. ส่วนราชการทุกหน่วยเป็นองค์กรคุณธรรม โดยเฉพาะด้านจิตสาธารณะให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาค ทั้งถึงและเป็นธรรม</p> <p>๒.ข้าราชการมีทัศนคติที่ดีต่อการบริการประชาชนอย่างเสมอภาค ทั้งถึงและเป็นธรรม</p>	<p>๑. ระดับความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการหน่วยงานในจ.เชียงราย ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐</p> <p>๒. ระดับความเชื่อมั่นของประชาชนในด้านการให้บริการของหน่วยงาน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐</p>	<p>เครือข่ายส่วนราชการคุณธรรมในเชียงราย และรวมถึงหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ อาทิ การไฟฟ้า การประปา</p>	<p>กรอบการพัฒนาข้อที่ ๓. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ</p> <p>๑๐. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๑</p> <p>กลยุทธ์ที่ ๕ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันทางการเมืองการปกครอง (ภาคราชการและภาคการเมืองทุกระดับ)</p>

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด (ตามนโยบายรัฐบาล)	แผนแม่บทส่งเสริม คุณธรรมจังหวัด
มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน ๔. ยกย่องเชิดชูบุคลากรที่ทำดีให้คนอื่น ๆ ได้ยึดถือปฏิบัติตาม						

๙. เครือข่ายอำเภอคุณธรรม

สถานการณ์คุณธรรม และต้นทุนคุณธรรม

- นายอำเภอได้รับการยอมรับและมีบทบาทเป็นผู้นำในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี
- เครือข่ายอำเภอสามารถประสานงานกับทุกภาคส่วนในพื้นที่ได้อย่างเป็นเอกภาพ
- ทุกภาคส่วนมีความพร้อมในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมคุณธรรมเชิงพื้นที่

ปัญหาที่ยากแก่

๑. ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. ปัญหาอุบัติเหตุบนท้องถนน
๓. ปัญหาการดื่มสุรา

ความดีที่ยากทำ

๑. สร้างจิตสำนึกด้านธรรมาภิบาล และเครือข่ายจิตอาสา และ สร้างจิตสำนึกวินัยบนท้องถนน

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด (ตามนโยบายรัฐบาล)	แผนแม่บทส่งเสริม คุณธรรมจังหวัด
<p>๑. สร้างจิตสำนึกด้าน ธรรมาภิบาล และ สร้างเครือข่ายจิต อาสา</p> <p>๒. ขับเคลื่อนงานผ่าน กลไกคณะทำงาน ระดับอำเภอโดย บูรณาการทำงาน ร่วมกัน</p> <p>๓. สร้างการมีส่วน ร่วม และสร้างกฎ กติกาแนวทาง ร่วมกัน</p> <p>๔. สร้างสิ่งแวดล้อมที่ เอื้ออำนวยให้เกิด กิจกรรมการทำดี / สร้างพื้นที่ทาง สังคมในการจัด กิจกรรม สร้างสรรค์</p>	<p>๑. ประกาศ เจตนารมณ์ ขับเคลื่อนงาน ส่งเสริมคุณธรรม โดยเฉพาะด้าน ธรรมาภิบาลและ จิตอาสา</p> <p>๒. ดำเนินกิจกรรม ส่งเสริม ประกาศ ยกย่อง เชิดชูผู้ทำ ดีเป็นแบบอย่าง</p> <p>๓. สร้างเครือข่ายตา สับปะรด เพื่อ ร่วมกันตรวจสอบ และสร้างความ โปร่งใสในการ ปฏิบัติงาน</p> <p>๔. จัดกิจกรรมจิต อาสาร่วมกับ ชุมชนพลังบวร</p>	<p><i>เป้าหมายการขับเคลื่อน</i></p> <p>- ทุกภาคส่วนในพื้นที่มี จิตสำนึกด้านธรรมาภิ บาล และเกิดเครือข่าย จิตอาสาครอบคลุมทั่ว ทั้งอำเภอ</p> <p><i>กลุ่มเป้าหมาย</i></p> <p>บุคลากร หน่วยงาน กรมการปกครอง ท้องถิ่น ท้องที่ ราชการ และประชาชนในพื้นที่</p>	<p>- จัดกิจกรรมเดือน ละ ๒ ครั้ง</p> <p>- แจงในที่ประชุม หัวหน้าส่วน ราชการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน</p> <p>- ประชาชนในพื้นที่ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ มีความรู้ ความเข้าใจและ ตระหนักร่วมแรง ร่วมใจทำความดี มีธรรมาภิบาล และจิตอาสาเพื่อ สังคมส่วนรวม</p>	<p>- ที่ทำการปกครอง อำเภอทั้ง ๑๘ อำเภอ</p> <p>- ท้องที่</p> <p>- ท้องถิ่น</p> <p>- คณะกรรมการ ส่งเสริมคุณธรรม อำเภอ</p> <p>- ศูนย์อำนวยการจิต อาสาพระราชทาน จังหวัดเชียงราย/ อำเภอ</p>	<p>กรอบการพัฒนา ข้อที่ ๑๐. การส่งเสริมการ บริหารราชการแผ่นดินที่มี ธรรมาภิบาลและการ ป้องกันปราบปรามการ ทุจริตและประพฤติมิชอบ ในภาครัฐ</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ๔.๑ การพัฒนาศักยภาพ กลุ่มอาสาสมัครเพื่อการ พัฒนาสังคมรองรับการเฝ้า ระวังป้องกัน และแก้ไข สถานการณ์ทางสังคม</p> <p>๔.๒ สร้างการมีส่วนร่วม และ บูรณาการ ความ ร่วมมือระหว่างภาคีภาค สังคม</p> <p>๔.๔ เสริมสร้างบทบาท และกลไกการทำงานของ</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๑ กลยุทธ์ที่ ๕ วางระบบ รากฐานการเสริมสร้าง คุณธรรมของสถาบัน ทางการจังหวัดการ ปกครอง (ภาคราชการ และภาคการเมืองทุก ระดับ)</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๒ กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้าง ความเป็นเอกภาพด้วย คุณธรรม</p>

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด (ตามนโยบายรัฐบาล)	แผนแม่บทส่งเสริม คุณธรรมจังหวัด
๕. มีนโยบายสนับสนุน /หนุนเสริมอย่างเข้มแข็ง	และทำกิจกรรม สมุดสะสมความดี				ชุมชนตามแนวพระราชรัฐ ๔.๕ พัฒนาและขยายผล กิจกรรม/โครงการธนาคาร ความดี	

๑๐. เครือข่ายสาธารณสุขุคุณธรรม

สถานการณ์คุณธรรมและต้นทุนคุณธรรม

หน่วยงานในเครือข่ายสาธารณสุขุ มีแผนดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณธรรมในเครือข่ายตามค่านิยมของกระทรวงสาธารณสุข ที่มุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรควบคู่กระบวนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอย่างเข้มแข็งต่อเนื่องมาโดยตลอด

ปัญหาที่ยากแก่

๑. พัฒนาการองค์กรควบคู่กระบวนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

๒. หน่วยงานในเครือข่ายมีกิจกรรมด้านการพัฒนาคุณธรรมซึ่งปฏิบัติเป็นประจำ แต่ขาดการนำเสนอและรายงานแผนตามกิจกรรมที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ความดีที่ยากทำ

๑. สร้างศักยภาพชุมชนและจิตอาสาเพื่อสุขภาพที่ยั่งยืน และพัฒนาองค์กรคุณภาพควบคู่การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

๒. เพิ่มช่องทางการรายงาน (ประชาสัมพันธ์) ให้แก่แต่ละหน่วยงานเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติ และอำนวยความสะดวกให้แต่ละหน่วยงานในการนำเสนอผลงานด้านพัฒนาคุณธรรมที่ได้ปฏิบัติ

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด (ตามนโยบายรัฐบาล)	แผนแม่บทส่งเสริม คุณธรรมจังหวัด
๑. สร้างศักยภาพชุมชนและจิตอาสาเพื่อสุขภาพที่ยั่งยืน ๒. พัฒนาองค์กรคุณภาพควบคู่การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ๓. สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรมีความสุขคู่คุณธรรม ๔. สื่อสารประชาสัมพันธ์ยกย่องการทำความดี	๑. ต่อยอดกิจกรรมให้ดีขึ้น อาทิ ITA , รพ.สต.ติดดาว, HA/ Green & Clean Hospital, รพ.คุณธรรม , PMGA /SMART Hospital , คนดีศรีสาธารณสุข และ Happy ๘+ ๒. จัดทำธรรมเนียมปฏิบัติสุขภาพตำบลผ่านกลไก อสม. จิตอาสา และชุมชน ๓. มีการประชุม	<i>เป้าหมายปีที่ ๑</i> - พัฒนาบุคลากรให้เป็นคนดีมีคุณธรรม และมีความสุขบนฐานการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง <i>เป้าหมายปีที่ ๒</i> -สร้างและพัฒนาหน่วยงานให้เป็นองค์กรคุณธรรม โรงพยาบาลคุณธรรม <i>เป้าหมายปีที่ ๓</i> -เสริมสร้างขีด	<i>เชิงคุณภาพ</i> ๑. ชุมชนมีความสุข ๒. ผู้รับบริการมีความสุข ๓. บุคลากรมีความสุขและจิตสำนึก ๔. โรงพยาบาลคุณภาพคู่คุณธรรม <i>เชิงปริมาณ</i> ๑. จำนวนบุคลากรที่ได้รับการยกย่องเป็นคนดี ๒. อัตราการคงอยู่	องค์กรในเครือข่ายสาธารณสุขคุณธรรมทุกหน่วย	กรอบการพัฒนาข้อที่ ๕ การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ กลยุทธ์ที่ ๘ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในภาควิชาชีพ

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด (ตามนโยบายรัฐบาล)	แผนแม่บทส่งเสริม คุณธรรมจังหวัด
	วิชาการเพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิชาการ และการ ป้องกันฟื้นฟู ประจำปี	ความสามารถและ สัมพันธภาพที่ดีกับ เครือข่ายให้เกิดพันธ สัญญาในการขับเคลื่อน องค์กรคุณธรรม โรงพยาบาลคุณธรรม <i>กลุ่มเป้าหมาย</i> ๑.ชุมชนที่มีการ ประกาศนโยบาย สาธารณสุขด้านสุขภาพ ๒. จำนวนองค์กร/ หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานกำหนด	ของบุคลากร มากกว่าร้อยละ ๙๐ ๓. จำนวนผู้เข้าร่วม ประชุม ๓๐๐ คน			

๑๑. เครือข่ายสื่อคุณธรรม

สถานการณ์คุณธรรมและต้นทุนคุณธรรม

ต้นทุนคุณธรรม และต้นทุนด้านบุคคล

- ในจังหวัดเชียงรายมีจำนวนสื่อท้องถิ่นมากกว่า ๒๐ แห่ง ทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุชุมชน สื่อออนไลน์ เป็นต้น ซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของสื่อแต่ละประเภท
- มีนายโชติศิริ ดารายน นายกสมาคมสื่อมวลชนและนักประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงราย เป็นบุคคลที่เครือข่ายสื่อให้ความเคารพศรัทธา

ปัญหาที่อยากแก้

๑.การทำงานร่วมกันในกลุ่มสื่อจังหวัดเชียงราย (เนื่องด้วยสื่อแต่ละแขนงมีวัฒนธรรมการทำงานเฉพาะของตนเองและมีสภาพปัญหาที่ต่างกันออกไปทำให้สื่อในจังหวัดเชียงรายไม่เกิดการรวมตัวเป็นเครือข่ายกันได้)

๒.การขาดการกลั่นกรองของข่าวสาร และเสนอข่าวด้านเดียว (เนื่องด้วยสื่อมีการเร่งรัดว่าต้องเสนอข่าวให้เร็ว ทำให้ขาดการกลั่นกรองเนื้อหาข่าว และมีการเสนอข่าวด้านเดียว)

ความดีที่อยากทำ

๑.สร้างความสามัคคีสมานฉันท์ในกลุ่มสื่อ

๒.กลั่นกรองวิเคราะห์ข่าวก่อนเผยแพร่ และมีมาตรการกำกับดูแล

๓.สร้างจิตสำนึกให้สื่อมีคุณธรรมในการผลิตสื่อสร้างสรรค์

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
๑. ผู้บริหารองค์กรภาคีด้านสื่อร่วมหารือและกำหนดเป้าหมายการ	๑. จัดทำฐานข้อมูลเครือข่ายสื่อมวลชนเพื่อให้เห็นภาพ	๑. เกิดความสามัคคีสมานฉันท์ในกลุ่มสื่อ	๑. ได้ฐานข้อมูลเครือข่ายสื่อมวลชน ๑	องค์กรในเครือข่ายสื่อคุณธรรม		ยุทธศาสตร์ที่ ๑ กลยุทธ์ที่ ๗ วางระบบ

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
<p>ทำงานร่วมกัน</p> <p>๒. เร่งปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่สื่อภาคประชาชน</p> <p>๓. ร่วมกันรณรงค์ขับเคลื่อนร่วมกันในภาพจังหวัด รณรงค์เตือนการโพสต์ แชร์ และมีกฎหมายกำกับดูแล</p> <p>๔. ตั้งแกนนำคณะทำงานคิดกิจกรรมสร้างสรรค์และหางบประมาณสนับสนุน</p> <p>๕. ให้แต่ละชมรม/กลุ่มสื่อแต่ละแขนงนำเสนอบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมของตน</p>	<p>ความเชื่อมโยง</p> <p>๒. จัดกิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์สร้างสรรค์กิจกรรมสื่อคุณธรรม “รวมพลคนทำสื่อเชียงราย” ผ่านกิจกรรมแข่งขันกีฬามหาสนุก</p> <p>๓. การจัดอบรมสื่อคุณธรรม /จัดวงเสวนาวิชาการ</p> <p>๔. จัดกิจกรรม workshop อบรมการตัดต่อภาพในโทรศัพท์ และมีการมอบรางวัลผลงานดีเด่น</p> <p>๕. คัดเลือกและประกาศยกย่องบุคคลต้นแบบด้านคุณธรรม</p>	<p>๒. สร้างจิตสำนึกให้สื่อมีคุณธรรมในการผลิตสื่อสร้างสรรค์</p> <p>๓. มุ่งเน้นคุณธรรมนำสื่อ โดยเสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมา รวดเร็ว มีความรับผิดชอบต่อสื่อสารเป็นธรรม ได้มาตรฐาน</p>	<p>ฐาน</p> <p>๒. เกิดกิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์สร้างสรรค์สื่อคุณธรรมปีละ ๑ ครั้ง</p> <p>๓. มีการรณรงค์ขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม เตือนการโพสต์/แชร์ก่อนแชร์อย่างต่อเนื่อง</p> <p>๔. ได้บุคคลต้นแบบด้านคุณธรรม</p>		<p>รากฐานการใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมคุณธรรม</p>	

๑๒. เครือข่ายประชาสังคมคุณธรรม

สถานการณ์คุณธรรมและต้นทุนคุณธรรม

- มีบุคลากร องค์กร หน่วยงานที่มีจิตอาสาพร้อมร่วมมือส่งเสริมและขับเคลื่อนงานเพื่อสังคมและงานด้านคุณธรรม

- มีโครงการที่เป็นต้นแบบความสำเร็จจำนวนมาก อาทิ โครงการกองทุนวันละ ๑ บาท, โครงการคนดีศรีเชียงราย ซึ่งมีกิจกรรมยกย่อง มอบรางวัลและอบรมให้ความรู้ การทำความดีอยู่เสมอ, โครงการหมู่บ้านศีล ๕, โครงการแต่งกายด้วยผ้าไทย, โครงการต้นกล้าผู้นำ , ค่ายปฏิบัติธรรมรักษาศีล ๕ /ศีล ๘ , โครงการโรงเรียนผู้สูงอายุ คลังปัญญา, โครงการส่งเสริมเยาวชนรักษาศีลปัลลันนา สร้างพื้นที่ให้เยาวชนทำกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมร่วมกัน , สมาคมนักการทูตจังหวัดเชียงราย มุ่งเน้นการส่งเสริมสุขภาพจิตและสวัสดิการให้คนพิการ , โครงการบ้านมั่นคง บ้านพอเพียง มุ่งเน้นการช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ทั้งที่ดินใหม่และที่ดินเดิม

ปัญหาที่อยากแก้

๑.สร้างจิตสำนึกด้านวินัยและความรับผิดชอบในกลุ่มเด็กและเยาวชน

๒.ส่งเสริมคุณธรรมด้านจิตอาสาช่วยเหลือสังคมในกลุ่มผู้ใหญ่

ความดีที่อยากทำ

๑.ขับเคลื่อนงานคุณธรรมด้วยนวัตกรรมคุณธรรมที่มีตัวชี้วัดชัดเจน โดยสอดแทรกคุณธรรมในงานที่เครือข่ายดำเนินการอยู่ อาทิ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การป้องกันภัยพิบัติ หมอกควัน การขับเคลื่อนท้องถิ่นด้วยความมีวินัยและน้ำใจ เป็นต้น

๒.จัดกิจกรรมเชิงรุก อาทิ อบรมหลักสูตรวิทยากรคุณธรรม, ค่ายเด็กและเยาวชน, พัฒนาศักยภาพและสร้างบุคลิกภาพให้แก่คนในชุมชน เป็นต้น

๓.ขยายเครือข่าย ยกย่องส่งเสริมคนทำดีร่วมอุดมการณ์ส่งเสริมคุณธรรมอย่างต่อเนื่องทุกพื้นที่ให้ครอบคลุมทั้งจังหวัด

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
<p>๑. ขับเคลื่อนงานคุณธรรมด้วยนวัตกรรมคุณธรรมที่มีตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจน</p> <p>๒. ส่งเสริมให้คุณธรรมเป็นเรื่องของวิถีชีวิตขับเคลื่อนให้เกิดรูปธรรมที่ชัดเจน</p> <p>๓. ถอดบทเรียน ต่อยอดการพัฒนาสู่สังคมพัฒนาศักยภาพแกนนำให้เป็นวิทยากรส่งเสริมคุณธรรม</p> <p>๔. ส่งเสริมยกย่องคนทำดีและองค์กรดีให้สามารถขับเคลื่อนครอบคลุม ๑๘ อำเภอทั่วทั้งจังหวัด</p> <p>๕. พัฒนาเครือข่ายจิตอาสาเฝ้าระวัง สร้างเด็กด้านนิเวศและสิ่งแวดล้อมเชียงราย</p>	<p><i>กิจกรรม</i></p> <p>๑.จัดอบรมหลักสูตรวิทยากรคุณธรรม ในเครือข่ายภาคประชาสังคม</p> <p>๒.จัดทำฐานข้อมูลภาคประชาสังคม และ mapping เครือข่ายคนทำงานภาคประชาสังคมในจังหวัด</p> <p>๓.ถอดบทเรียนการทำงาน และจัดการความรู้ผ่านมิติคุณธรรม</p> <p>๔.ขยายเครือข่ายภาคประชาสังคมและคนมีอุดมการณ์ร่วมทำดีอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๕.ดำเนินโครงการคุณธรรมสร้างคนดี โดยวิธีการ คือ</p> <p>- ค้นหาคนดี ๓ วัย ทุกสาขาอาชีพใน ๑๘ อำเภอ</p>	<p>จังหวัดเชียงรายเป็นเมืองน่าอยู่ ผู้คนมีคุณธรรมที่จับต้องได้ และเป็นจุดขยายผลความดีไปให้ทั่วทั้งจังหวัด ทุกสาขาอาชีพ และช่วงวัย</p>	<p>๑. ฐานข้อมูลและเครือข่ายภาคประชาสังคม จำนวน ๑ ฐาน</p> <p>๒. บทเรียนการทำงาน/องค์ความรู้ผ่านมิติคุณธรรมของเครือข่ายภาคประชาสังคม</p> <p>๓. เกิดต้นแบบเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในด้านต่างๆ ได้แก่</p> <p>๑) ด้านสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการน้ำ (ภัยแล้ง น้ำท่วม) ป่าอากาศ และขยะ</p> <p>๒) ด้านเยาวชน/การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในกลุ่มเยาวชน</p> <p>๓) ด้านสังคม สวัสดิการ ซึ่งมีเครือข่ายกลุ่มผู้พิการ ผู้สูงอายุ เด็กและ</p>	<p>องค์กรในเครือข่าย ประชาสังคมคุณธรรม</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๔</p> <p>๑.พัฒนาระบบข้อมูลกลุ่มเป้าหมายและกลไกทางสังคม</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๓</p> <p>กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างและขยายเครือข่ายการขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกภาคส่วน</p> <p>กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม</p>

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
	<ul style="list-style-type: none"> - อบรมความรู้ด้านคุณธรรม - สร้างเครือข่ายโดยการเลือกประธานคณะกรรมการชมรมคนดีศรีเชียงรายสาขาประจำอำเภอ - ให้แต่ละอำเภอคัดเลือกผู้เข้ารับการอบรมเพื่อรับรางวัลบุคคลด้านคุณธรรมประจำปี ๒๕๖๓ <p><i>แผนกำหนดการ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - เริ่มกิจกรรมแต่ละอำเภอรหว่างเดือนพ.ค.-ส.ค.๖๓ 		<p>เยาวชน เครือข่ายบ้านมั่นคง บ้านพอเพียง สภાเด็กและเยาวชน เป็นผู้ขับเคลื่อน</p> <p>๔) ด้านเศรษฐกิจพอเพียง คือ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงแจ่มสัคัณนาทองคำ</p> <p>๓. คิดค้นนวัตกรรม (Innovation) ผ่าน Application ที่น่าสนใจ</p>			

๑๓. เครือข่ายธุรกิจคุณธรรม

สถานการณ์คุณธรรมและต้นทุนคุณธรรม

ต้นทุนด้านองค์กร

- องค์กรธุรกิจหลายแห่งดำเนินกิจการด้วยหลักธรรมาภิบาล มุ่งเน้นความสุจริต โปร่งใส ไม่เอาเปรียบผู้บริโภค
  - กลุ่มท่องเที่ยวชุมชนเชิงอนุรักษ์ ขับเคลื่อนธุรกิจท่องเที่ยวด้วย ๗ ดี ได้แก่ เจ้าบ้านที่ดี ๒) อาหารดี ดี ๓) ที่พักดี ๔) ที่ท่องเที่ยวดี ๕) ของฝากดี ๖) ผู้ประกอบการ/มัคคุเทศก์ดี และ ๗) เส้นทางดี
  - มีองค์กรธุรกิจที่เป็นโมเดลตัวอย่าง ได้คือ ไร่รื่นรมย์ เกษตรอินทรีย์ และมูลนิธิกาแพดอยช้าง เป็นต้น
- ปัญหาที่ยากแก่

๑. แก้ปัญหาด้านจิตสำนึกต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

๒. การบังคับใช้กฎหมายไม่จริงจัง และขาดการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ความดีที่ยากทำ

๑. ทำเรื่องอาหารปลอดภัย โดยเน้นเรื่องการสร้างสุขภาพที่ดีก่อนซ่อม และ สร้าง Safe Zone ด้านอาหาร
๒. อนุรักษ์กิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (โดยเริ่มต้นที่ธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและชุมชนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์)

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
<p>๑. รณรงค์ให้เกิดจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและชุมชนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์</p> <p>๒. ยกย่ององค์กร/ชุมชนที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และทำอาหารปลอดภัยและขยายผลให้ครอบคลุมทั้งจังหวัด</p> <p>๓. นำมิติความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาชาวบ้านมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนธุรกิจคุณธรรม</p>	<p>๑. สร้างสรรค์กิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น รณรงค์งดใช้ถุงพลาสติกและลดขยะในชุมชน / ประชาสัมพันธ์ให้ลูกค้าและพนักงานเข้าใจในเป้าหมายและแนวทางของกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม / แจกถุงผ้าให้พนักงาน และลูกค้า</p> <p>๒. ร่วมกับพันธมิตรจัดกิจกรรม CSR จิตอาสา ,กิจกรรม Event รณรงค์ลดโลกร้อน, วิ่งเดินการกุศล เพื่อลดขยะจากการท่องเที่ยว</p> <p>๓. อบรมสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมในกลุ่มผู้ประกอบการ / บุคลากรด้านการท่องเที่ยว</p> <p>๔. ประกวด มอบรางวัล ยกย่องและเผยแพร่ผลงานของผู้ประกอบการต้นแบบ CSR ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม/โครงการ Smart Hero (เป็นผู้นำด้านการเผยแพร่คุณธรรม เครือข่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเชิงท่องเที่ยว)</p> <p>๕. สร้างและขยายเครือข่ายธุรกิจคุณธรรมเพื่อเชื่อมโยงการทำกิจกรรมด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเชิงท่องเที่ยวร่วมกัน</p>	<p><i>เป้าหมายการขับเคลื่อน</i></p> <p>๑. คนเชียงใหม่เกิดจิตสำนึกส่วนรวมต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม</p> <p>๒. คนเชียงใหม่มีสุขภาพดี อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี และมีความสุข</p> <p><i>กลุ่มเป้าหมาย</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - พนักงาน ลูกค้า ที่ใช้บริการ - ชุมชนโฮมสเตย์ - โรงแรมที่พัก - แหล่งท่องเที่ยว - บริษัททัวร์ - ร้านขายของที่ 	<p>๑. มีชุมชนต้นแบบด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว ๕ ชุมชน</p> <p>๒. อบรมเครือข่ายผู้ประกอบการ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ๔ ครั้งต่อปี</p> <p>๓. จัดงานรณรงค์เพื่อการท่องเที่ยวอย่างใส่ใจสิ่งแวดล้อม จำนวน ๒ ครั้งต่อปี</p> <p>๔. ผู้ประกอบการได้รับรางวัล</p>	<p>๑.สถานประกอบการองค์กรในเครือข่ายธุรกิจคุณธรรม โดยเฉพาะร้านค้าร้านอาหารร้านขายของที่ระลึก</p> <p>๒.สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว</p> <p>๓.หอการค้าจังหวัด</p> <p>๔.การท่องเที่ยว</p>	<p><i>แผนพัฒนาจังหวัด</i></p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การดำรงฐานวัฒนธรรมล้านนา เพื่อเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงนิเวศ และเชิงสุขภาพ</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ดำรงความสมบูรณ์และยั่งยืน</p> <p><i>ยุทธศาสตร์พัฒนาภาคเหนือ</i></p> <p>๑. พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและความ</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๑</p> <p>กลยุทธ์ที่ ๔ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันเศรษฐกิจ</p>

แนวทางการขับเคลื่อน	กิจกรรม/โครงการ	เป้าหมายการขับเคลื่อน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เกี่ยวข้อง	ความสอดคล้องกับแผนจังหวัด	
					แผนพัฒนาจังหวัด	แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด
		ระลึก	มาตรฐานผู้ประกอบการท่องเที่ยวด้านอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมอย่างน้อย ๑ แห่ง	จังหวัด ๕.พลังงานจังหวัด ๖.พัฒนาชุมชน ๗.ธุรกิจโรงแรม/ที่พัก บริษัททัวร์ ๘.ป้มน้ำมัน ๙.บริษัทธุรกิจเอกชน	ยั่งยืน มีธุรกิจบริการต่อเนื่องกับการท่องเที่ยวบริการสุขภาพและการศึกษาที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด (Strategic Issues) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาและสนับสนุนการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และสุขภาพ เพื่อเป็นการสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างยั่งยืน	

รายงานการวิจัย (ระยะที่ 3)

ชื่อเรื่อง : การศึกษาสถานการณ์คุณธรรมของสังคมในพื้นที่จังหวัดเชียงรายเพื่อสนับสนุน

กระบวนการสมัชชาคุณธรรมและการขับเคลื่อนโมเดลจังหวัดคุณธรรม

ผู้วิจัย : ดร.ภัททิตรา วิภาวิญญู, ดร.ภรณ์ แก้วบวร และ ผศ.ดร.พลวัฒน์ ประพัฒน์ทอง

สถาบัน : มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

แหล่งทุน : ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง โดยการสนับสนุนของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้เล็งเห็นความสำคัญของการส่งเสริมคุณธรรมเชิงพื้นที่ในระดับจังหวัด ที่มีกระบวนการเชิงวิชาการ และมีการเชื่อมโยงบูรณาการความร่วมมือของเครือข่ายทางสังคม 6 กลุ่มเครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายองค์กรภาครัฐ เครือข่ายองค์กรภาคธุรกิจเอกชน เครือข่ายองค์กรการศึกษา เครือข่ายองค์กรทางศาสนา เครือข่ายองค์กรสื่อมวลชน และเครือข่ายภาคประชาสังคม ซึ่งเป็นการรวมตัวที่เข้มแข็งมีพลังในการขับเคลื่อนคุณธรรมตามบริบทของแต่ละเครือข่ายภายในจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านแนวคิด “จังหวัดคุณธรรม” อันเป็นแนวคิดการขับเคลื่อนคุณธรรมโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง (Area Base) เป็นการบูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเห็นพ้องในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมอย่างเป็นระบบเพื่อส่งเสริมพัฒนาให้เกิดจังหวัดคุณธรรมต้นแบบ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ทั้งการประสานเชื่อมโยงองค์กรคุณธรรมผ่านการประชุมและเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับกลุ่มเครือข่ายองค์กร การส่งเสริมกิจกรรมกระบวนการพัฒนาคุณธรรมในพื้นที่ ตลอดจนการถอดบทเรียนกรณีศึกษาในพื้นที่ต้นแบบ เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ในพื้นที่จังหวัดเชียงรายบรรลุตามเป้าหมายดังกล่าว มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงในฐานะหน่วยงานด้านวิชาการจึงเห็นว่าควรมีการศึกษาวิจัยสถานการณ์คุณธรรมของสังคมในพื้นที่จังหวัดเชียงรายเพื่อสนับสนุนกระบวนการสมัชชาคุณธรรม และการขับเคลื่อนโมเดลจังหวัดคุณธรรมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจังหวัดคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษา รวบรวมข้อมูลสถานการณ์คุณธรรมที่ก่อให้เกิดผลกระทบทางสังคมในพื้นที่จังหวัดเชียงราย โดยจำแนกตามประเด็นคุณธรรมและความเกี่ยวข้องกับกลุ่มเครือข่ายทางสังคม
- 2) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนทางด้านคุณธรรม ความดี ในระดับบุคคล องค์กร ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

3) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาสนับสนุนกระบวนการทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนจังหวัด
คุณธรรม

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1) การศึกษาสภาพการณ์ ปรากฏการณ์ด้านคุณธรรมที่ก่อให้เกิดผลกระทบทางสังคมทั้งทางบวก
และทางลบในพื้นที่จังหวัดเชียงราย โดยวิเคราะห์ สังเคราะห์ จำแนกเชื่อมโยงประเด็นที่เกี่ยวข้อง
ทางด้านคุณธรรม พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา หรือคุณธรรมอื่น ๆ ในช่วงที่ผ่านมา (ภายใน 3 ปี)

2) การรวบรวมจัดทำระบบข้อมูลต้นทุนทางคุณธรรมเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม
ในส่วนจังหวัดเชียงราย โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

- ระดับของข้อมูล (บุคคล องค์กร เครือข่าย)
  - แรงบันดาลใจในการดำเนินงาน (สภาพปัญหา หรือเพื่อการพัฒนา)
  - รูปแบบกิจกรรม / โครงการ
  - รูปแบบของกลุ่มเป้าหมาย
  - รูปแบบของผลผลิต ผลลัพธ์
  - ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน
  - แหล่งที่ตั้งและการติดต่อเครือข่าย
- เป็นต้น

ขอบเขตด้านระยะเวลา

กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานระยะที่ 1 ปีงบประมาณ 2563 รวมทั้งสิ้น 200 วัน

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย/พื้นที่

- 1) พื้นที่ดำเนินงาน ครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัดเชียงราย
- 2) กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ ผู้บริหาร แกนนำ บุคลากร สมาชิกของกลุ่ม หน่วยงาน องค์กร
ชุมชนในเครือข่ายทางสังคมที่เข้าร่วมกระบวนการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม 6 กลุ่ม ได้แก่
  1. เครือข่ายองค์กรภาครัฐ
  2. เครือข่ายองค์กรภาคธุรกิจเอกชน
  3. เครือข่ายองค์กรการศึกษา
  4. เครือข่ายองค์กรทางศาสนา
  5. เครือข่ายองค์กรสื่อมวลชน
  6. เครือข่ายภาคประชาสังคม (ชุมชน ครอบครัว และเด็กและเยาวชน ฯลฯ)

ทั้งนี้โดยครอบคลุมและเชื่อมโยงทั้ง 13 เครือข่าย ได้แก่

- 1) เครือข่ายด้านศาสนา
- 2) เครือข่ายชุมชนคุณธรรม
- 3) เครือข่ายเกษตรคุณธรรม
- 4) เครือข่ายเด็กและเยาวชน
- 5) เครือข่ายท้องถิ่นคุณธรรม
- 6) เครือข่ายศิลปะ-วัฒนธรรม
- 7) เครือข่ายสถานศึกษาคุณธรรม
- 8) เครือข่ายส่วนราชการคุณธรรม
- 9) เครือข่ายอำเภอคุณธรรม
- 10) เครือข่ายสาธารณสุขคุณธรรม
- 11) เครือข่ายสื่อสารคุณธรรม
- 12) เครือข่ายภาคประชาสังคมคุณธรรม
- 13) เครือข่ายธุรกิจคุณธรรม

โดยมีกลุ่มเป้าหมายรองได้แก่ ประชาชนทั่วไปในจังหวัดเชียงราย

วิธีการดำเนินการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง / เก็บข้อมูล

โครงการวิจัยนี้ได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ดังนี้

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เป็นการวิจัยโดยการรวบรวมข้อมูลสถานการณ์คุณธรรมที่ก่อให้เกิดผลกระทบทางสังคมในพื้นที่จังหวัดเชียงรายจากเอกสารที่เผยแพร่แล้ว เช่น ข่าว สถิติ และการขอข้อมูลจากเครือข่าย เป็นต้น ย้อนหลัง 3 ปี (พ.ศ.2560-พ.ศ.2562) โดยจำแนกตามประเด็นคุณธรรม และความเกี่ยวข้องกับกลุ่มเครือข่ายทางสังคม

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เป็นการศึกษาด้วยการเก็บข้อมูลเชิงสถิติ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนทางด้านคุณธรรม ความดี ในระดับบุคคล องค์กร ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ในกลุ่มเครือข่ายคุณธรรม 6 กลุ่ม โดยมีจำนวนไม่น้อยกว่า 100 คน

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สนับสนุนกระบวนการทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมด้วยการนำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้มาสังเคราะห์เป็นโมเดลคุณธรรม โดยใช้กรอบแนวคิดของปีแอร์ บูดีเยอ (Pierre Bourdieu) เกี่ยวกับทุนทางวัฒนธรรม และแนวคิดของอันโตนิโอแกรมสกี (Antonio Gramsci) เกี่ยวกับการสร้างอุดมการณ์ผ่านอำนาจนำของปัญญาชน

สรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ข้อมูลสถานการณ์คุณธรรมที่ก่อให้เกิดผลกระทบทางสังคมในพื้นที่จังหวัดเชียงรายจากเอกสารที่เผยแพร่แล้วเช่น ข่าว สถิติ และการขอข้อมูลจากเครือข่าย เป็นต้น ย้อนหลัง 3 ปี (พ.ศ.2560 - พ.ศ.2562) โดยจำแนกตามประเด็นคุณธรรม และความเกี่ยวข้องกับกลุ่มเครือข่ายทางสังคม

จากการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข่าวที่มีความหลากหลาย และข้อมูลจากข่าวเด่นรายสัปดาห์ ย้อนหลังจากแหล่งข่าวออนไลน์ (ระหว่างเดือน มกราคม2560- ธันวาคม2563) จำนวน 47 แหล่งข่าว จากเนื้อหาข่าวทั้งหมด จำนวน 499 ข่าว และมีการนำข้อมูลมาสังเคราะห์ และจำแนกออกเป็นประเด็นคุณธรรมที่สอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 – 2561) สถานการณ์คุณธรรมในจังหวัดเชียงรายที่ปรากฏในแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2560 ถึงปี พ.ศ. 2562 จำนวน 499 สถานการณ์ พบว่ามีสถานการณ์คุณธรรมด้านดีมากกว่าสถานการณ์คุณธรรมด้านที่ไม่ดี กล่าวคือ สถานการณ์คุณธรรมด้านดีมีจำนวนทั้งหมด 275 สถานการณ์ และสถานการณ์คุณธรรมด้านไม่ดี จำนวน 224 สถานการณ์ (คิดเป็น 55.11% ต่อ 44.89%)

เมื่อพิจารณาสถานการณ์คุณธรรมของจังหวัดเชียงรายที่ได้จากการรวบรวมเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับสถานการณ์คุณธรรมที่เกิดขึ้นจำนวน 499 เหตุการณ์ ตั้งแต่ปี 2560-2562 โดยจำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ 1) พอเพียง 2) วินัย 3) สุจริต และ 4) จิตอาสา พบว่า ตั้งแต่ปี 2560-2562 มีการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์คุณธรรมของจังหวัดเชียงรายในด้านสุจริตจำนวนมากที่สุด คือ 221 สถานการณ์ (44.28%) โดยจำแนกเป็นการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ด้านบวกจำนวน 21 สถานการณ์ (9.50%) และข้อมูลสถานการณ์ด้านลบจำนวน 200 สถานการณ์ (90.49%) ด้านจิตอาสาที่มีการนำเสนอในจำนวนที่รองลงมา คือ 215 สถานการณ์ (43.08%) โดยจำแนกเป็นการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ด้านบวกจำนวน 214 สถานการณ์ (99.53%) และข้อมูลสถานการณ์ด้านลบจำนวน 1 สถานการณ์ (0.46%) ส่วนข้อมูลสถานการณ์คุณธรรมด้านวินัยมีการนำเสนอในจำนวนน้อย กล่าวคือมีเพียง 57 สถานการณ์ (11.42%) โดยจำแนกเป็นการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ด้านบวกจำนวน 34 สถานการณ์ (59.64%) และข้อมูลสถานการณ์ด้านลบจำนวน 23 สถานการณ์ (40.35%) และสถานการณ์คุณธรรมด้านพอเพียงมีจำนวนที่น้อยที่สุดเพียง 6 เหตุการณ์ (1.20%) โดยเป็นการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ด้านบวกทั้งสิ้น จำนวน 6 สถานการณ์ (100%)

และเมื่อพิจารณาความเกี่ยวข้องกับกลุ่มเครือข่ายทางสังคม พบว่ามีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์คุณธรรมของเครือข่ายภาคประชาสังคมมากที่สุด จำนวน 260 สถานการณ์ (52.10%) โดยจำแนกเป็นการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ด้านบวกจำนวน 62 สถานการณ์ (23.84%) และข้อมูลสถานการณ์ด้านลบจำนวน 198 สถานการณ์ (76.15%) รองลงมาคือเครือข่ายองค์กรภาครัฐ จำนวน 190 สถานการณ์ (38.07%) โดยจำแนกเป็นการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ด้านบวกจำนวน 176 สถานการณ์ (92.63%) และข้อมูลสถานการณ์ด้านลบจำนวน 14 สถานการณ์ (7.36%) เครือข่ายองค์กรภาคธุรกิจเอกชน จำนวน 25 สถานการณ์ (5.01%) โดยจำแนกเป็นการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ด้านบวกจำนวน 21 สถานการณ์ (84.00%) และข้อมูลสถานการณ์ด้านลบจำนวน 4 สถานการณ์ (16.00%) เครือข่ายองค์กรการศึกษา จำนวน 18 สถานการณ์ (3.60%) โดยจำแนกเป็นการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ด้านบวกจำนวน 12 สถานการณ์ (66.66%) และข้อมูลสถานการณ์ด้านลบจำนวน 6 สถานการณ์ (33.33%) เครือข่ายองค์กรทางศาสนา

จำนวน 5 สถานการณ์ (1.00%) โดยจำแนกเป็นการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ด้านบวกจำนวน 3 สถานการณ์ (60.00%) และข้อมูลสถานการณ์ด้านลบจำนวน 2 สถานการณ์ (40.00%) และเครือข่ายองค์กร สื่อมวลชน จำนวน 1 สถานการณ์ (0.20%) โดยเป็นการนำเสนอข้อมูลสถานการณ์ด้านบวกจำนวน 1 สถานการณ์ (100%) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1 แสดงข้อมูลสถานการณ์คุณธรรมในพื้นที่จังหวัดเชียงรายจาก เอกสารที่เผยแพร่ในปี พ.ศ.2560-2562

ตารางที่1: ข้อมูลสถานการณ์คุณธรรมในพื้นที่จังหวัดเชียงรายจากเอกสารที่เผยแพร่ในปี พ.ศ.2560-2562

ลำดับ	เครือข่าย	สถานการณ์ด้านบวก		สถานการณ์ด้านลบ		รวม	
		จำนวน ข่าว	เปอร์เซ็นต์ %	จำนวน ข่าว	เปอร์เซ็นต์ %	จำนวน ข่าว	เปอร์เซ็นต์ %
1	องค์กรภาครัฐ	176	92.63	14	7.36	190	38.07
2	องค์กรภาคเอกชนธุรกิจ	21	84	4	16	25	5.01
3	องค์กรภาคการศึกษา	12	66.66	6	33.33	18	3.60
4	องค์กรศาสนา	3	60	2	40	5	1.00
5	องค์กรสื่อมวลชน	1	100	0	0	1	0.20
6	ภาคประชาสังคม	62	23.84	198	76.15	260	52.10%
รวม		275	55.11	224	44.88	499	100

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต้นทุนทางด้านคุณธรรม ความดี ในระดับบุคคล องค์กร ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ในกลุ่มเครือข่ายคุณธรรม 6 กลุ่ม โดยมีจำนวนไม่น้อยกว่า 100 คน ประกอบไปด้วย 1) เครือข่ายองค์กรภาครัฐ 2) เครือข่ายองค์กรภาคธุรกิจเอกชน 3) เครือข่ายองค์กรการศึกษา 4) เครือข่ายองค์กรทางศาสนา 5) เครือข่ายองค์กรสื่อมวลชน และ 6) เครือข่ายภาคประชาสังคม (ชุมชน ครอบครัว และเด็กและเยาวชน ฯลฯ) โดยการเก็บข้อมูลใน 2 ลักษณะ คือ 1) การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (ทั้งในรูปแบบ online และ offline) และ 2) การเก็บข้อมูลจากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ทั้งในรูปแบบ online และ offline) ปรากฏผลดังนี้

1) การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 302 คน จำแนกเป็นเพศหญิง 61.60% เพศชาย 35.80% และเพศทางเลือก 2.60% ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุช่วง 46-60 ปีมากที่สุด คิดเป็น 28.10% มีอายุช่วง 36-45 ปี 27.50% มีอายุช่วง 26-35 ปี 20.50 % และมีอายุ 60 ปี ขึ้นไป 6.30% ทางด้านการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด โดยคิดเป็น 51.70% ระดับปริญญาโท 23.20 % ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า 11.60% ระดับปริญญาเอก 5.65% ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า 4.30% และระดับประถมศึกษา 3.60% ทางด้านอาชีพผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นผู้ที่มีอาชีพข้าราชการมากที่สุด กล่าวคือมีจำนวน 23.80% รองลงมาได้แก่ ผู้ที่มีอาชีพอิสระ 19.20% พนักงานของรัฐ 15.90% เกษตรกร 14.60% นักศึกษา 7.00% พนักงานเอกชน 5.30% ลูกจ้างชั่วคราว 4.60% ลูกจ้างประจำ 3.00% นักเรียน และ พระภิกษุ มีจำนวนเท่ากัน คือ 0.70% และอาชีพอื่น ๆ อีก 5.90% ในด้านประเภทของหน่วยงานหรือองค์กรของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่อยู่ในเครือข่ายองค์กรภาครัฐมากที่สุด คิดเป็น 29.70% รองลงมาเป็นเครือข่ายภาคประชาสังคม 27.70% เครือข่ายองค์กรการศึกษา 27.30% เครือข่ายองค์กรภาคธุรกิจเอกชน 10.70% องค์กรสื่อมวลชน 2.00% องค์กรศาสนา 1.70% เครือข่ายองค์กรส่วนสื่อสารคุณธรรม 0.70% และไม่ระบุประเภทของหน่วยงานหรือองค์กรจำนวน 0.20%

2) ข้อมูลคุณธรรมระดับบุคคลเกี่ยวกับการประพฤติตนที่สอดคล้องกับคุณธรรม 4 ประการ ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต และจิตอาสา ปรากฏผลดังนี้

2.1 คุณธรรมด้านความพอเพียง

จากการตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชากรชาวเชียงรายมีทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองที่สอดคล้องกับคุณธรรมด้านความพอเพียงในพฤติกรรมการกิน / ใช้สอยสิ่งต่าง ๆ และการออมในระดับพอประมาณโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นในระดับสม่ำเสมอมากที่สุด จำนวน 137 คน (45.36%) รองลงมาคือมีการคำนึงถึงผลกระทบต่อส่วนรวมก่อนประโยชน์ที่ตนจะได้รับเสมอในระดับสม่ำเสมอ จำนวน 34 คน (11.20%) มีเหตุผลใช้ความรู้เพื่อวางแผนการใช้ทรัพยากรของตนเองให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตอย่างรอบคอบรอบด้าน และคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระดับสม่ำเสมอ จำนวน 19 คน (6.29%) มีภูมิคุ้มกันทางการใช้จ่ายที่ดี เช่น การทำบัญชีรายจ่ายให้สมดุลกับรายรับ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในชีวิตในระดับสม่ำเสมอ จำนวน 15 คน (4.96 %)

2.2 คุณธรรมด้านความมีวินัย

จากการตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชากรชาวเชียงรายมีทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองที่สอดคล้องกับคุณธรรมด้านความมีวินัยในการรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนที่มีต่อสังคมในระดับสม่ำเสมอมากที่สุด จำนวน 213 คน (70.52%) รองลงมาคือการเคารพสิทธิของผู้อื่นและไม่ยอมให้ใครละเมิดสิทธิของตนในระดับสม่ำเสมอ จำนวน 202 คน (66.88%) การให้ความเคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับหรือข้อตกลงขององค์กรสังคมโดยสมัครใจในระดับสม่ำเสมอ จำนวน 196 คน (64.90%)

และการยึดประโยชน์ส่วนรวมของสังคมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนในระดับสม่ำเสมอ จำนวน 154 คน (50.99%)

2.3 คุณธรรมด้านความสุจริต

จากการตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชากรชาวเชียงรายมีทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองที่สอดคล้องกับคุณธรรมด้านความสุจริตด้วยการมีความซื่อตรง ซื่อสัตย์ ยึดมั่นในการรักษาความจริง ความถูกต้อง ความเป็นธรรมในระดับสม่ำเสมอมากที่สุด จำนวน 216 คน (71.52 %) รองลงมาคือการไม่สนับสนุน ไม่ร่วมมือ ไม่ยินยอม และต่อต้านการทุจริตด้วยความกล้าหาญในระดับสม่ำเสมอ จำนวน 175 คน (57.94%) การใช้ดุลยพินิจที่ถูกต้องในการปฏิบัติต่อบุคคลอื่นอย่างเที่ยงธรรมไม่เลือกปฏิบัติในระดับสม่ำเสมอ จำนวน 174 คน (57.61%) และการขับเคื้อนสังคมสู่ความดีงาม และมีธรรมาภิบาลด้วยการพูด การกระทำ และการปฏิบัติหน้าที่ในระดับสม่ำเสมอ จำนวน 153 คน (50.66%)

2.4 คุณธรรมด้านความมีจิตอาสา

จากการตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชากรชาวเชียงรายมีทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองที่สอดคล้องกับคุณธรรมด้านความมีจิตอาสาด้วยความกตัญญูรู้คุณต่อแผ่นดินที่เกิดและผู้มีพระคุณในระดับสม่ำเสมอมากที่สุด จำนวน 212 คน (70.19%) รองลงมาคือการไม่นิ่งดูดายต่อการช่วยเหลือเกื้อกูลสังคมและผู้คนในระดับสม่ำเสมอ จำนวน 152 คน (50.33 %) การทำความดีเพื่อความดี เอื้ออาทรต่อคน/สังคม โดยไม่ได้หวังผลตอบแทนในระดับสม่ำเสมอ จำนวน 151 คน (50.00%) การให้และเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม ลงมือทำด้วยความรัก ความสามัคคีในระดับสม่ำเสมอ จำนวน 123 คน (40.72%)

3) ข้อมูลคุณธรรมระดับองค์กรเกี่ยวกับสถานการณ์คุณธรรมในองค์กรหรือหน่วยงานในจังหวัดเชียงราย ปรากฏผลดังนี้

3.1 คุณธรรมด้านความพอเพียง

จากการตอบแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์คุณธรรมในระดับองค์กรหรือหน่วยงานในจังหวัดเชียงราย ด้านความพอเพียง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าองค์กรหรือหน่วยงานของตนมีคุณธรรมด้านความพอเพียงในการมีความพอประมาณในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการดำเนินงาน / กิจกรรม / โครงการ และการมีเหตุผลในการเลือกใช้ทรัพยากรในการดำเนินงาน / กิจกรรม / โครงการในอัตราส่วนเท่า ๆ กัน จำนวน 157 คน (52.00%) รองลงมาคือ การมีความประหยัดในการใช้สอยทรัพยากรเพื่อการดำเนินงาน / กิจกรรม / โครงการ จำนวน 146 คน (48.30%) และการมีความพร้อมในการตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากรเมื่อได้รับผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จำนวน 141 คน (46.70%)

3.2 คุณธรรมด้านความมีวินัย

จากการตอบแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์คุณธรรมในระดับองค์กรหรือหน่วยงานในจังหวัดเชียงราย ด้านความมีวินัย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าองค์กรหรือหน่วยงานของตนมีคุณธรรมด้านความมีวินัยเกี่ยวกับการมีความเคารพต่อกติกา กฎระเบียบ และกฎหมายอย่างเสมอภาคมากที่สุด จำนวน 214 คน (70.90%) รองลงมาคือมีการรณรงค์เรื่องการรักษาความสะอาดของหน่วยงาน / องค์กร จำนวน 149 คน (49.30 %) มีการส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงาน / องค์กรมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน จำนวน 139 คน (46.00%) และมีการส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงาน / องค์กรมีความขยันหมั่นเพียร จำนวน 114 คน (37.75%)

3.3 คุณธรรมด้านความสุจริต

จากการตอบแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์คุณธรรมในระดับองค์กรหรือหน่วยงานในจังหวัดเชียงราย ด้านความสุจริต ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าองค์กรหรือหน่วยงานของตนมีคุณธรรมด้านความสุจริตในการมีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานทั้งต่อหน่วยงาน / องค์กรของตนเอง และหน่วยงาน องค์กรอื่นมากที่สุด จำนวน 202 คน (66.90%) รองลงมาคือการมีความโปร่งใสและยุติธรรม ไม่คดโกงใคร ไม่ทำให้ใครเดือดร้อน จำนวน 178 คน (58.95%) มีการบริหารจัดการด้วยคุณธรรมตามหลักศาสนา หรือวัฒนธรรม จำนวน 141 คน (46.70%) และมีความจริงจังในการติดต่อประสานงานของบุคลากรทุกภาคส่วน จำนวน 137 คน (45.40%)

3.4 คุณธรรมด้านความมีจิตอาสา

จากการตอบแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์คุณธรรมในระดับองค์กรหรือหน่วยงานในจังหวัดเชียงราย ด้านความมีจิตอาสา ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าองค์กรหรือหน่วยงานของตนมีคุณธรรมด้านความมีจิตอาสาในลักษณะของการที่หน่วยงาน/องค์กรส่งเสริมให้มีโครงการเพื่อสาธารณะประโยชน์มากที่สุด จำนวน 163 คน (54.00 %) รองลงมาคือการที่หน่วยงาน/องค์กรมีนโยบายส่งเสริมบุคลากรให้มีความสามัคคีมีจิตอาสา จำนวน 160 คน (53.00%) หน่วยงาน/องค์กรมีนโยบายที่แสดงถึงความมีน้ำใจไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้ง จำนวน 153 คน (50.70%) และหน่วยงาน/องค์กรมีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม จำนวน 148 คน (49.00%)

4) ข้อมูลคุณธรรมระดับสังคมเกี่ยวกับสถานการณ์คุณธรรมของจังหวัดเชียงราย ใน 4 ประเด็น ได้แก่ 4.1) ความโดดเด่นในคุณลักษณะของคุณธรรมแต่ละด้าน 4.2) คุณธรรม / จริยธรรมที่โดดเด่นของชาวจังหวัดเชียงราย และ 4.3) คุณธรรม / จริยธรรมที่ควรได้รับการปลูกฝังมากที่สุด ปรากฏผลดังนี้

4.1 ความโดดเด่นในคุณลักษณะของคุณธรรมแต่ละด้านของชาวจังหวัดเชียงราย

1) คุณธรรมด้านความพอเพียง

จากการตอบแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์คุณธรรมในระดับสังคมในจังหวัดเชียงราย ด้านความพอเพียง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ประชากรชาวจังหวัดเชียงรายมีความโดดเด่นในด้านความพร้อมในการรับผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากที่สุด คิดเป็น 36.40% รองลงมาคือความพอประมาณ 4.10% ความประหยัดอดออม 13.90% ความมีเหตุผล 14.60% และอื่น ๆ 1.00%

2) คุณธรรมด้านความมีวินัย

จากการตอบแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์คุณธรรมในระดับสังคมในจังหวัดเชียงราย ด้านความมีวินัย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ประชากรชาวจังหวัดเชียงรายมีความโดดเด่นในด้านความเคารพต่อกติกา กฎระเบียบ และกฎหมาย จำนวน 54.60% รองลงมา ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต 20.20% ความสะอาด 12.30 % ความกระตือรือร้น 11.30% อื่น ๆ 1.60%

3) คุณธรรมด้านความสุจริต

จากการตอบแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์คุณธรรมในระดับสังคมในจังหวัดเชียงราย ด้านความสุจริต ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าประชากรชาวจังหวัดเชียงรายมีความโดดเด่นในด้านความมีคุณธรรมตามหลักศาสนา หรือวัฒนธรรม 34.40% รองลงมาคือความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และต่อผู้อื่น 29.80% ความไม่คดโกงใคร ไม่ทำให้ใครเดือดร้อน 18.20% ความจริงใจ 16.20% และอื่น ๆ 1.40%

4) คุณธรรมด้านความมีจิตอาสา

จากการตอบแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์คุณธรรมในระดับสังคมในจังหวัดเชียงราย ด้านความมีจิตอาสา ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าประชากรชาวจังหวัดเชียงรายมีความโดดเด่นในด้านความสามัคคีมีจิตอาสา 35.40% รองลงมา ได้แก่ ความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม 31.50% ความมีน้ำใจไม่เห็นแก่ตัว 22.50% ความเสมอภาคไม่เหลื่อมล้ำ 10.30% และอื่น ๆ 0.30%

4.2) คุณธรรม / จริยธรรมที่โดดเด่นของชาวจังหวัดเชียงราย

จากการตอบแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์คุณธรรมในระดับสังคมในจังหวัดเชียงราย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าประชากรชาวจังหวัดเชียงรายมีคุณธรรม / จริยธรรมที่โดดเด่นในด้านความพอเพียงมากที่สุด คิดเป็น 27.50% รองลงมาได้แก่ ความเมตตากรุณา 19.50% ความกตัญญูด้านความเสียสละและความรับผิดชอบมีจำนวนเท่ากันคือ 8.90% ความซื่อสัตย์สุจริต 7.60 % ความมีวินัย 6.00% ความอดทนอดกลั้น 5.00% ความซื่อสัตย์ซื่อตรง 4.30% และความมีสติ 0.30%

4.3) คุณธรรม / จริยธรรมที่ควรได้รับการปลูกฝังมากที่สุด

จากการตอบแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์คุณธรรมในระดับสังคมในจังหวัด เชียงราย ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าควรมีการปลูกฝังคุณธรรม/จริยธรรมในด้านความมีวินัยให้แก่ ประชากรในจังหวัดเชียงรายได้มากที่สุด 26.50% รองลงมาได้แก่ ความรับผิดชอบ 22.50% ความซื่อสัตย์ ซื่อตรง 10.60% ความพอเพียงและความมีสติในจำนวนเท่ากัน คือ 10.30% ความเสียสละ 7.90% ความ กตัญญูกตเวที 2.30% ความเมตตากรุณา 1.70% ความขยันหมั่นเพียร 4.60% และความอดทนอดกลั้น 3.30%

2) การเก็บข้อมูลจากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสัมภาษณ์ผู้แทนเครือข่าย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลสถานการณ์คุณธรรมจังหวัดเชียงรายด้วยวิธีการสัมภาษณ์และ การเสวนาในกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากผู้แทนเครือข่าย จำนวน 6 เครือข่ายหลัก แบ่งเป็นเครือข่ายย่อย 13 เครือข่าย เครือข่ายละ 2 คน และประชาชนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม รวมจำนวนทั้งสิ้น 60 คน เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2563 ณ ศูนย์วิปัสสนาสากลไร่เชิญตะวัน โดยรวบรวมข้อมูลตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมใน 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) สถานการณ์คุณธรรมในองค์กร 2) สถานการณ์/ ปัญหาที่ต้องการแก้ไข และ 3) สถานการณ์คุณธรรม / ความดีที่ต้องการให้เกิดขึ้น สรุปผลได้ดังนี้

1) สถานการณ์คุณธรรมในองค์กร

องค์กรคุณธรรม ทั้ง 13 เครือข่ายมีโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมด้านต่าง ๆ โดย ส่วนใหญ่มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ตัวอย่างเช่น โครงการธรรมะเดลิเวอรี่ โครงการ ผืนผ้าแห่งศรัทธา โครงการอาหารปลอดภัยเชียงรายเป็นสุข โครงการ Green Tourism Network โครงการ ก่อตั้งโรงเรียนสืบศิลป์แผ่นดินล้านนา โรงเรียนชวามหาวิทยาลัยพุทธเศรษฐศาสตร์ โครงการส่งเสริม สุขภาพชุมชน โครงการมหาวิทยาลัยวัยที่สาม โครงการโรงเรียนคุณธรรม โครงการจิตศึกษา โครงการ ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ศูนย์พัฒนาการศึกษาเพื่อลูกหญิงและชุมชน รวมถึงกิจกรรมช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ จากวิกฤตการณ์ของเครือข่ายย่อยกลุ่มต่าง ๆ เช่นกลุ่มรวมพลังเพื่อพ่อของแผ่นดิน ชมรมนักประชาสัมพันธ์ และสื่อมวลชน สภาคเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงราย เป็นต้น

2) สถานการณ์/ปัญหาที่ต้องการแก้ไข

องค์กรคุณธรรม ทั้ง 13 เครือข่ายมีทรศนะเกี่ยวกับสถานการณ์หรือปัญหาด้าน คุณธรรม/จริยธรรมของจังหวัดเชียงรายที่ต้องการให้ได้รับการแก้ไข จำแนกเป็นประเด็นหลัก ได้ 3 ประเด็น ดังนี้

1) ปัญหาด้านพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชน เช่น การไม่สามารถบริหารจัดการเวลาในการใช้สื่อออนไลน์ ความไม่ซื่อสัตย์สุจริตในการเรียนการสอน พฤติกรรมการใช้จ่ายที่เกินความ จำเป็น การขาดสำนึกรักในท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การตกอยู่ในกลุ่มเสี่ยงของการกระทำความผิด ต่าง ๆ เป็นต้น

2) ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากพฤติกรรมของมนุษย์ เช่น การเผาป่า ไร่ นา การทิ้งขยะมูลฝอยไม่เป็นระเบียบ การขาดความรู้ด้านขยะอิเล็กทรอนิกส์ การขาดความสำนึกและความรู้ในการบำรุงรักษาเครื่องยนต์/เครื่องจักรอันจะส่งผลต่ออากาศและสภาพแวดล้อม เป็นต้น

3) ปัญหา/สถานการณ์ด้านการรักษาวินัยต่อตนเองและส่วนรวม เช่น การไม่เคารพกฎจราจร การไม่ตรงต่อเวลา การละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น เป็นต้น

3) สถานการณ์คุณธรรม / ความดีที่ต้องการให้เกิดขึ้น

เนื่องจากจังหวัดเชียงรายมีความโดดเด่นในคุณธรรมด้านความพอเพียง จิตอาสา และชื่อเสียงสุจริตเป็นพื้นฐาน ทำให้มีความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาคุณธรรมด้านอื่น ๆ ตามมาเพื่อก้าวเข้าสู่คุณลักษณะของจังหวัดคุณธรรมได้ หากแต่จะต้องเริ่มจากการทำงานอย่างเป็นระบบ และเป็นเครือข่าย ซึ่งหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งไม่สามารถดำเนินการแต่เพียงลำพัง และต้องมีการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอนโดยมีหน่วยงานของรัฐเป็นหลัก โดยองค์กรคุณธรรม ทั้ง 13 เครือข่ายมีพันธะเกี่ยวกับสถานการณ์คุณธรรม/ความดีที่ต้องการให้เกิดขึ้น ใน 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

1) การสร้างองค์ความรู้ สร้างความเข้าใจสู่ชุมชน แสดงประโยชน์ให้เห็นในเชิงประจักษ์

2) พัฒนาต้นแบบ ซึ่งกลุ่มต้นเป็นกลุ่มนำร่องที่พัฒนาจากหน่วยงานทุกภาคส่วน ด้วยการบูรณาการจากศักยภาพของตนเอง มีการวางแผน กำหนดรูปแบบ วางกรอบเงื่อนไข และมีกรอบระยะเวลา รวมถึงการตอบโจทย์ผลสัมฤทธิ์ โดยต้นแบบนี้จะเป็นตัวอย่างให้สังคมเห็นว่า การสร้างคุณธรรมไม่ว่าด้านใดก็ตาม สามารถเกิดขึ้นได้จริง และเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมจริงภายในระยะเวลาที่กำหนด

3) การสร้างกระบวนการขับเคลื่อน เมื่อมีต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ จะต้องมีการทำงานที่เป็นรูปธรรมในลักษณะเครือข่ายการส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมโดยเน้นการทำงานที่จริงจัง มีขั้นตอน และมีการประเมินผลในช่วงท้าย เพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมให้ได้มากที่สุด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริม / ปรับปรุง ด้านสถานการณ์คุณธรรมของจังหวัดเชียงราย

ในประเด็นเกี่ยวกับความคิดเห็นและแนวทางการส่งเสริม ปรับปรุง ด้านสถานการณ์คุณธรรมของจังหวัดเชียงราย ปรากฏผล ดังนี้

1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมด้านสถานการณ์คุณธรรมของจังหวัดเชียงราย จำแนกเป็น 5 ประเด็นหลัก ได้แก่

1.1 ควรจัดตั้งหน่วยงานกลาง ผ่านทั้ง online หรือ offline โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความมีคุณธรรมให้เป็นรูปธรรม

1.2 ควรนำความรู้หรือแนวทางในการปฏิบัติด้านคุณธรรมต่าง ๆ สอดแทรกเข้าไปในกิจกรรม/งานประเพณีที่จัดให้มีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

1.3 ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารในทุกระดับมีการปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.4 ควรควบคู่ปลูกฝังให้ประชากรเล็งเห็นถึงผลกระทบที่เกิดจากการแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองโดยไม่คำนึงถึงส่วนรวม เช่น การเผาป่า การค้าขายยาเสพติด เคารพกฎและกติกาสังคม การปฏิบัติ ตามเครื่องหมายจราจร การปฏิบัติตามกฎและกติกาขององค์กร อย่างเคร่งครัด

1.5 ควรส่งเสริมกิจกรรมด้านคุณธรรมในสถานศึกษาในทุกระดับให้มากที่สุดและทำอย่างต่อเนื่องเพื่อปลูกฝังให้มีจิตสำนึกด้านคุณธรรมตั้งแต่วัยเรียน

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงด้านสถานการณ์คุณธรรมของจังหวัดเชียงราย จำแนกเป็น 3 ประเด็นหลัก ได้แก่

2.1 การรักษาวินัยต่อตนเองและส่วนรวม

2.2 การเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงในเด็กและเยาวชน

2.3 การมีจิตสำนึกสาธารณะเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม

จากสถานการณ์คุณธรรมที่ส่งผลกระทบทางสังคมของจังหวัดเชียงรายได้ที่ได้นำเสนอมาข้างต้นจะเป็นข้อมูลอันนำไปสู่การสร้างโมเดลคุณธรรมซึ่งจะเป็นการต่อบัณฑิตูประสงค์ข้อที่ 3 สนับสนุนกระบวนการทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมด้วยการนำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้มาสังเคราะห์เป็นโมเดลคุณธรรม โดยใช้กรอบแนวคิดของปีแอร์ บูดีเยอ (Pierre Bourdieu) เกี่ยวกับทุนทางวัฒนธรรม และแนวคิดของอันโตนิโอแกรมสกี (Antonio Gramsci) เกี่ยวกับการสร้างอุดมการณ์ผ่านอำนาจนำของปัญญาชนต่อไป

ประกาศเจตนารมณ์

ความร่วมมือการขับเคลื่อนจังหวัดเชียงราย เป็นจังหวัดคุณธรรม ระหว่างจังหวัดเชียงราย กับ องค์กรเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

เราภาคีเครือข่ายองค์กรคุณธรรมทุกภาคส่วนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย มีเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะขับเคลื่อนจังหวัดเชียงราย ไปสู่การเป็นจังหวัดคุณธรรม โดยจะยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสืบสานวิถีดนธรรมไทย พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้สมาชิกขององค์กร ให้ได้รับการพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีพฤติกรรมด้านคุณธรรม ดังนี้

๑. เราจะร่วมกันส่งเสริม พัฒนา หน่วยงาน องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัด ตามหลักเกณฑ์การส่งเสริมของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยจะเน้น “การระเบิดจากภายใน” ด้วยการมุ่งมั่นพัฒนาองค์กร หรือชุมชนของตนเองให้เป็นองค์กรคุณธรรม และชุมชนคุณธรรม

๒. เราจะร่วมกันสื่อสาร รณรงค์ และขับเคลื่อนเป้าหมายความสำเร็จเชิงพฤติกรรมในจังหวัดเชียงรายที่ได้เห็นชอบร่วมกัน อันได้แก่ “สร้างจิตสำนึกส่วนรวมต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ร่วมแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงในเด็กและเยาวชน สร้างวินัยจราจร และคุณธรรมเป้าหมายตามบริบทของหน่วยงาน” ให้ครอบคลุมองค์กรเครือข่ายทางสังคม ทุกเครือข่ายในพื้นที่จังหวัด โดยการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนคุณธรรมร่วมของจังหวัด และจะดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านคุณธรรมเป้าหมายต่อไป

๓. เราจะร่วมกันค้นหา ยกย่อง เชิดชู บุคคล หน่วยงาน องค์กร ชุมชน ที่มีแบบอย่างด้านพฤติกรรมที่ควรค่าแก่การยกย่อง หรือมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการขับเคลื่อนคุณธรรมเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับสังคม ในโอกาสต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

๔. เราจะร่วมกันส่งเสริม พัฒนาศักยภาพ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำ บุคลากร ที่ทำหน้าที่ในองค์กรต้นแบบให้มีศักยภาพในการเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดเพื่อขยายผลให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

ประกาศเจตนารมณ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นระหว่างจังหวัดเชียงราย กับองค์กรเครือข่ายทางสังคม ๑๓ เครือข่าย ทั้งนี้ เราจะร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่การเป็นจังหวัดคุณธรรมที่ตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาลและแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เพื่อแสดงถึงเจตนารมณ์และความตั้งใจในการดำเนินการตามประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือฉบับนี้ จึงได้ร่วมกันลงนามไว้เป็นหลักฐาน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๓

ลงชื่อ.....

(นายประจัญ ปรัชญ์สกุล)

ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๓

ลงชื่อ .....

(รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี)

ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ลงชื่อ .....

(นางจิตรา สิทธนานุวัฒน์)

วัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย

วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ประกาศเจตนารมณ์

ความร่วมมือการขับเคลื่อนจังหวัดเชียงราย เป็นจังหวัดคุณธรรม ระหว่างจังหวัดเชียงราย กับ องค์กรเครือข่ายทางสังคมในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

เราภาคีเครือข่ายองค์กรคุณธรรมทุกภาคส่วนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย มีเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะขับเคลื่อนจังหวัดเชียงราย ไปสู่การเป็นจังหวัดคุณธรรม โดยจะยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสืบสานวิถีวัฒนธรรมไทย พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้สมาชิกขององค์กร ให้ได้รับการพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีพฤติกรรมด้านคุณธรรม ดังนี้

๑. เราจะร่วมกันส่งเสริม พัฒนา หน่วยงาน องค์กร ชุมชน อำเภอ และจังหวัด ตามหลักเกณฑ์การส่งเสริมของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยจะเน้น “การระเบิดจากภายใน” ด้วยการมุ่งมั่นพัฒนาองค์กร หรือชุมชนของตนเองให้เป็นองค์กรคุณธรรม และชุมชนคุณธรรม

๒. เราจะร่วมกันสื่อสาร รณรงค์ และขับเคลื่อนเป้าหมายความสำเร็จเชิงพฤติกรรมในจังหวัดเชียงรายที่ได้เห็นชอบร่วมกัน อันได้แก่ “สร้างจิตสำนึกส่วนรวมต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ร่วมแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงในเด็กและเยาวชน สร้างวินัยจราจร และคุณธรรมเป้าหมายตามบริบทของหน่วยงาน” ให้ครอบคลุมองค์กรเครือข่ายทางสังคม ทุกเครือข่ายในพื้นที่จังหวัด โดยการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนคุณธรรมร่วมของจังหวัด และจะดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านคุณธรรมเป้าหมายต่อไป

๓. เราจะร่วมกันค้นหา ยกย่อง เชิดชู บุคคล หน่วยงาน องค์กร ชุมชน ที่มีแบบอย่างด้านพฤติกรรมที่ควรค่าแก่การยกย่อง หรือมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการขับเคลื่อนคุณธรรมเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับสังคม ในโอกาสต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

๔. เราจะร่วมกันส่งเสริม พัฒนาศักยภาพ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแกนนำ บุคลากร ที่ทำหน้าที่ในองค์กรต้นแบบให้มีศักยภาพในการเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดเพื่อขยายผลให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

ประกาศเจตนารมณ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นระหว่างจังหวัดเชียงราย กับองค์กรเครือข่ายทางสังคม ๑๓ เครือข่าย ทั้งนี้ เราจะร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่การเป็นจังหวัดคุณธรรมที่ตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาลและแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เพื่อแสดงถึงเจตนารมณ์และความตั้งใจในการดำเนินการตามประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือฉบับนี้ จึงได้ร่วมกันลงนามไว้เป็นหลักฐาน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ลงชื่อ.....

(นายประจัญ ปรัชญ์สกุล)

ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๓

ลงชื่อ .....

(.....)

หน่วยงาน .....

วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

รายชื่อหน่วยงานภาคี ๑๓ เครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงราย

	เครือข่ายส่วนราชการคุณธรรม
๑	เรือนจำกลางจังหวัดเชียงราย
๒	เรือนจำอำเภอเทิง
๓	แขวงทางหลวงเชียงรายที่ ๒
๔	โครงการชลประทานเชียงราย
๕	กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) จังหวัดเชียงราย
๖	คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงราย
๗	คณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดเชียงราย
๘	ด้านศุลกากรเชียงของ
๙	ที่ทำการปกครองจังหวัดเชียงราย
๑๐	ศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาศาสตร์และครอบครัว จังหวัดเชียงราย
๑๑	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเชียงราย
๑๒	ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดเชียงราย
๑๓	ศูนย์บริหารจัดการด้านตรวจสัตว์น้ำเขต ๑ (เชียงราย)
๑๔	ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาจังหวัดเชียงราย
๑๕	ศูนย์พัฒนารัฐบาลบนพื้นที่สูงจังหวัดเชียงราย
๑๖	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเขต ๒ (เชียงราย)
๑๗	ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย
๑๘	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรเชียงราย (เกษตรที่สูง)
๑๙	สถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จังหวัดเชียงราย
๒๐	สถานีตำรวจภูธรแม่จัน
๒๑	สถานีตำรวจภูธรจังหวัดเชียงราย
๒๒	สถานีพัฒนาที่ดินเชียงราย
๒๓	สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติเชียงแสน
๒๔	สำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัดเชียงราย
๒๕	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงราย
๒๖	สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงราย
๒๗	สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดเชียงราย
๒๘	สำนักงานจังหวัดเชียงราย
๒๙	สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ประจำจังหวัดเชียงราย
๓๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์เชียงราย
๓๑	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย
๓๒	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย
๓๓	สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย
๓๔	สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงราย
๓๕	สำนักงานบังคับคดีจังหวัดเชียงราย
๓๖	สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย

๓๗	สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงราย
๓๘	สำนักงานประมงจังหวัดเชียงราย
๓๙	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย
๔๐	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย
๔๑	สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประจำจังหวัดเชียงราย
๔๒	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย
๔๓	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงราย
๔๔	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย
๔๕	สำนักงานยุติธรรมจังหวัดเชียงราย
๔๖	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย
๔๗	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย
๔๘	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย
๔๙	สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงราย
๕๐	สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่เชียงราย
๕๑	สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเชียงราย
๕๒	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงราย
	เครือข่ายสาธารณสุขคุณธรรม
๑	โครงการทูปಿನမ်เบอร์วันจังหวัดเชียงราย
๒	โรงพยาบาลเกษมราษฎร์ ศรีบุรินทร์
๓	โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์
๔	โรงพยาบาลแม่จัน
๕	โรงพยาบาลแม่สรวย
๖	โรงพยาบาลแม่สาย
๗	โรงพยาบาลโอเวอร์บรุก
๘	โรงพยาบาลขุนตาล
๙	โรงพยาบาลค่ายเม็งรายมหาราช (อ.เมืองเชียงราย)
๑๐	โรงพยาบาลพญาเม็งราย
๑๑	โรงพยาบาลพาน
๑๒	ด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ
๑๓	ด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศแม่สาย
๑๔	ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ ๑/๑เชียงราย
๑๕	สภามอเมืองล้านนาเชียงราย
๑๖	สมัชชาสุขภาพจังหวัดเชียงราย
๑๗	สาธารณสุขอำเภอเมืองเชียงราย
๑๘	สำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัดเชียงราย
๑๙	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย
	เครือข่ายท้องถิ่นคุณธรรม

๑	เทศบาลตำบลแม่สาย
๒	เทศบาลตำบลป่าจี่
๓	เทศบาลตำบลป่าตาล
๔	เทศบาลตำบลศรีดอนชัย
๕	เทศบาลตำบลห้วยสัก
๖	เทศบาลนครเชียงราย
๗	ชมรมองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเชียงราย
๘	สำนักงานเทศบาลตำบลเวียงเชียงแสน
๙	สำนักงานเทศบาลตำบลเวียงเหนือ
๑๐	สำนักงานเทศบาลตำบลแม่ลาว
๑๑	สำนักงานเทศบาลตำบลไม้ยา
๑๒	สำนักงานเทศบาลตำบลศรีง
๑๓	สำนักงานเทศบาลตำบลจันจว้า
๑๔	สำนักงานเทศบาลตำบลดงมะตะ
๑๕	สำนักงานเทศบาลตำบลท่าข้าม
๑๖	สำนักงานเทศบาลตำบลนางแล
๑๗	สำนักงานเทศบาลตำบลพญาเม็งราย
๑๘	สำนักงานเทศบาลตำบลยางฮ่อม
๑๙	สำนักงานเทศบาลตำบลสันมะเค็ด
๒๐	สำนักงานเทศบาลตำบลสายน้ำคำ
๒๑	สำนักงานเทศบาลตำบลสิริเวียงชัย
๒๒	สำนักงานเทศบาลตำบลหล้ายางว
๒๓	องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
๒๔	องค์การบริหารส่วนตำบลเจริญเมือง
๒๕	องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน
๒๖	องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพาน
๒๗	องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เปา
๒๘	องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เย็น
๒๙	องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ต้า
๓๐	องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งผา
๓๑	องค์การบริหารส่วนตำบลโรงช้าง
๓๒	องค์การบริหารส่วนตำบลจอมหมอกแก้ว
๓๓	องค์การบริหารส่วนตำบลดอยงาม
๓๔	องค์การบริหารส่วนตำบลตาดคว้น
๓๕	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าก้อ
๓๖	องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งก่อ
๓๗	องค์การบริหารส่วนตำบลธารทอง
๓๘	องค์การบริหารส่วนตำบลป่าหุ้ง
๓๙	องค์การบริหารส่วนตำบลศรีดอนไชย

๔๐	องค์การบริหารส่วนตำบลศรีดอนมูล
๔๑	องค์การบริหารส่วนตำบลศรีถ้อย
๔๒	องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง
๔๓	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้ง
	เครือข่ายเด็กและเยาวชนคุณธรรม
๑	โครงการทูปಿನ်မ်เบอร์วันจังหวัดเชียงราย
๒	โรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ชุมชนจันทร์
๓	กลุ่มเมล็ดพันธุ์พืชมงคลเพื่อพ่อของแผ่นดิน
๔	กลุ่มทูปಿನ်မ်เบอร์วันตำบลศรีดอนชัย
๕	ชมรมเยาวชนนักเต้นเชียงรายสู่สากล
๖	บ้านพักเด็กและครอบครัวเชียงราย
๗	มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก จังหวัดเชียงราย
๘	มูลนิธิบ้านครูน้ำ
๙	มูลนิธิวิวัฒน์เสรี
๑๐	ศูนย์เพื่อนใจทูปಿನ်မ်เบอร์วัน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๑	ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว จ.เชียงราย
๑๒	ศูนย์เรียนรู้ชุมชนตำบลนางแล (โฮงฮอมพญา โรงยาหมอมืองล้านนา)
๑๓	ศูนย์การเรียนรู้เยาวชนรักษาศิลป์ล้านนา
๑๔	สโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงราย
๑๕	สโมสรนักศึกษาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๑๖	สโมสรนักศึกษาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๗	สโมสรนักศึกษาวิทยาลัยเชียงราย
๑๘	สถาบันภูมิปัญญาสร้างสรรค์
๑๙	สภาเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงราย
๒๐	สภาเด็กและเยาวชนตำบลป่าตาล
	เครือข่ายสถานศึกษาคุณธรรม
๑	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ เชียงราย
๒	โรงเรียนเทศบาล ๕ (เด่นห้า)
๓	โรงเรียนเทศบาล ๖ นครเชียงราย
๔	โรงเรียนเม็งรายวิทยาคม
๕	โรงเรียนดอนศิลาผางามวิทยาคม
๖	โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์
๗	โรงเรียนป่าแดงวิทยาคม
๘	โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน
๙	โรงเรียนสันติวิทยา อ.เมือง จ.เชียงราย

๑๐	โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม
๑๑	โรงเรียนอนุบาลเชียงราย
๑๒	มหาวิทาลัยพุทธเศรษฐศาสตร์
๑๓	มหาวิทาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา
๑๔	มหาวิทาลัยแม่ฟ้าหลวง
๑๕	มหาวิทาลัยราชภัฏเชียงราย
๑๖	วิทาลัยเชียงราย
๑๗	วิทาลัยเทคโนโลยีวิรุณบริหารธุรกิจ
๑๘	วิทาลัยเทคนิคเชียงราย
๑๙	วิทาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกเชียงราย
๒๐	วิทาลัยสงฆ์เชียงราย มหาวิทาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทาลัย
๒๑	วิทาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย
๒๒	สมัชชาการศึกษาจังหวัดเชียงราย
๒๓	สมาคมโรงเรียนเอกชนจังหวัดเชียงราย
๒๔	สำนักงาน กศน.จังหวัดเชียงราย
๒๕	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑
๒๖	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒
๒๗	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๓
๒๘	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔
๒๙	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๖
๓๐	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย
	เครือข่ายสื่อคุณธรรม
๑	ชมรมนักจัดรายการวิทยุจังหวัดเชียงราย
๒	ชมรมวิทยุเครือข่าย ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ
๓	ชมรมวิทยุและโทรทัศน์จังหวัดเชียงราย
๔	ชมรมวิทยุกระจายเสียงจังหวัดเชียงราย เขต ๓๔
๕	ชมรมสื่อออนไลน์
๖	ชมรมหนังสือพิมพ์และสื่อท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย
๗	บริษัทวีมีครีเอชั่น จำกัด เชียงราย
๘	สถานีวิทยุ อสมท.เชียงราย
๙	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงราย (สวท.เชียงราย)
๑๐	สมาคมวิทยุชุมชนจังหวัดเชียงราย
๑๑	สมาคมสื่อมวลชนและนักประชาสัมพันธ์เชียงราย
๑๒	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงราย
	เครือข่ายธุรกิจคุณธรรม
๑	เกียรตินกการการค้า ชุมชนคุณธรรมวัดพนาลัยเกษม

๒	คริสต์เตอร์อาหารอนาคต (ประเทศไทย)
๓	บริษัท Boss Progress Group
๔	บริษัท ทวียนต์ มาร์เก็ตติ้ง จำกัด
๕	บริษัท บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน) สาขาเชียงราย
๖	บริษัท สยาม แม็คโคร จำกัด (มหาชน) สาขาเชียงราย
๗	บริษัทเซฟไลฟ์ โปรดักส์ จำกัด
๘	บริษัทธนพิริยะ สำนักงานใหญ่ จ. เชียงราย
๙	มูลนิธิกาแพดอยช้าง
๑๐	ร้านจุฑาทิพย์ผ้าฝ้าย
๑๑	ร้านทอรุ่งผ้าไทย
๑๒	ร้านบัวลวงค์
๑๓	ร้านอาหารสับนังงาชั้นโตก
๑๔	สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย
๑๕	สภาอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย
๑๖	สมาคมเสริมสร้างองค์กรสุภาพะ
๑๗	สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานเชียงราย
๑๘	สำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงราย
๑๙	สำนักงานพลังงานจังหวัดเชียงราย
๒๐	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย
๒๑	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงราย
๒๒	หจก.อาร์ทีเอ็นทราเวลเชียงราย
๒๓	หอการค้าจังหวัดเชียงราย
	เครือข่ายศาสนา
๑	เทวสถานวิหารธรรม นิกายตันตระวัชรระญาณ
๒	คณะกรรมการคริสจักรภาคที่ ๒ เชียงราย
๓	คณะกรรมการอิสลามจังหวัดเชียงราย
๔	ชมรมน้อย-หนานเวียงป่าเป้า
๕	พุทธสมาคมแห่งจังหวัดเชียงราย
๖	วัดท่าข้ามศรีดอนชัย
๗	วัดพนาลัยเกษม
๘	วัดพระธาตุดอยตุง
๙	วัดพระธาตุดาเงา
๑๐	วัดร่องเผียว
๑๑	วัดหัวฝาย
๑๒	ศูนย์วิปัสสนาสากลไร่เชิญตะวัน จังหวัดเชียงราย
๑๓	สมาคมชาวไทยอินเดียจังหวัดเชียงราย
๑๔	สมาพันธ์ชาวพุทธจังหวัดเชียงราย
๑๕	สำนักงานเจ้าคณะจังหวัดเชียงราย

๑๖	สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงราย
	เครือข่ายชุมชนคุณธรรม
๑	เครือข่าย CBT จังหวัดเชียงราย
๒	เครือข่ายสภาองค์กรชุมชนจังหวัดเชียงราย
๓	เครือข่ายสวัสดิการชุมชนจังหวัดเชียงราย
๔	โรงเรียนผู้สูงอายุ ต.บุญเรือง อ.เชียงของ
๕	โรงเรียนผู้สูงอายุวัดหัวฝาย (องค์กรสาธารณประโยชน์)
๖	กลุ่มโฮมสเตย์บ้านท่าขันทอง
๗	กลุ่มท่องเที่ยวชุมชนบ้านปางขอน
๘	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมฝีมือพนาลัย ต.เวียงเหนือ
๙	กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลริมกก จังหวัดเชียงราย
๑๐	กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลสันกลาง จังหวัดเชียงราย
๑๑	ชุมชนคุณธรรมบ้านเมืองรวง อ.เมือง
๑๒	ชุมชนคุณธรรมบ้านท่าขันทอง อ.เชียงแสน
๑๓	ชุมชนคุณธรรมบ้านป่าแห่่ง ต.ห้วยสัก อ.เมือง
๑๔	ชุมชนคุณธรรมบ้านปางขอน อ.เมือง
๑๕	ชุมชนคุณธรรมบ้านปางห้า อ.แม่สาย
๑๖	ชุมชนคุณธรรมบ้านร่องศาลา อำเภอแม่ลาว
๑๗	ชุมชนคุณธรรมบ้านสันทางหลวง อ.แม่จัน
๑๘	ชุมชนคุณธรรมบ้านหนองครก อ.แม่จัน
๑๙	ชุมชนคุณธรรมวัดท่าข้ามศรีดอนชัย อ.เชียงของ
๒๐	ชุมชนคุณธรรมวัดพนาลัยเกษม อ.เวียงชัย
๒๑	ชุมชนคุณธรรมวัดพระธาตุผาเงา อ.เชียงแสน
๒๒	ธนาคารความดีหัวงัม
๒๓	สมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้านจังหวัดเชียงราย
	เครือข่ายศิลปินพื้นบ้านคุณธรรม
๑	โรงเรียนดนตรีไทยกาสะลองคำ
๒	โรงเรียนดอนชัยวิทยาคม
๓	โรงเรียนพานพิเศชวิทยา
๔	ช่วงเฮียนฮู้เฮือนป้อครูมานิตย์
๕	ชมรมดนตรีพื้นเมืองวันวานเชียงราย
๖	ศูนย์เรียนรู้เยาวชนรักษ์ศิลป์ล้านนา
๗	ศูนย์เรียนรู้ฟ้อนขับซอพื้นเมือง
๘	ศูนย์ดนตรีกวีศิลป์ โรงเรียนบ้านร่องฝ้าย
๙	ศูนย์ดนตรีกวีศิลป์ล้านนา
๑๐	ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราชวัดหัวฝาย อำเภอพาน
๑๑	สภาวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย

๑๒	สภาวัฒนธรรมอำเภอเชียงของ
๑๓	สภาวัฒนธรรมอำเภอเวียงเชียงรุ้ง
๑๔	สภาวัฒนธรรมอำเภอเวียงป่าเป้า
๑๕	สภาวัฒนธรรมอำเภอพญาเม็งราย
๑๖	สมาคมขัวศิลปะเชียงราย
๑๗	สมาคมศิลปินปี่ซอเชียงราย
๑๘	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย
๑๙	สำนักขอทองสร้อย หนองแก้วห้อง
๒๐	สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
	เครือข่ายภาคประชาสังคมคุณธรรม
๑	เครือข่ายโรงเรียนผู้สูงอายุจังหวัดเชียงราย
๒	เครือข่ายชมรมคลังปัญญาผู้สูงอายุจังหวัดเชียงราย
๓	เครือข่ายบ้านมั่นคงเมืองเชียงราย
๔	กลุ่มพลังแห่งการเปลี่ยนแปลง (PCG)
๕	กลุ่มรักษ์เชียงของ
๖	จุนนุเมแก้วผญาเจียงฮาย
๗	ชมรม STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต จังหวัดเชียงราย
๘	ชมรมเยาวชนนักเต้นเชียงรายสู่สากล
๙	ชมรมคนดีศรีเชียงราย
๑๐	ชมรมคนรักกีฬา
๑๑	ชมรมคลังปัญญา อ.พาน จ.เชียงราย
๑๒	ชมรมคลังปัญญาผู้สูงอายุจังหวัดเชียงราย
๑๓	ชมรมคลังปัญญาผู้สูงอายุตำบลเวียงเหนือ
๑๔	มูลนิธิกระเจกเงา สำนักงานเชียงราย
๑๕	มูลนิธิพัฒนาชุมชนและเขตภูเขา (พชภ.)
๑๖	ศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้าเชียงราย
๑๗	สโมสรฝึกรักการทูตเชียงราย
๑๘	สถาบันการเรียนรู้เพื่อพัฒนาประชาสังคมเชียงราย (สรปส.)
๑๙	สถาบันภูมิปัญญาสร้างสรรค์
๒๐	สภาคนฮักเจียงฮาย
๒๑	สภาหมอเมืองล้านนา
๒๒	สมาคมคนพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกายเชียงราย
๒๓	สมาคมสร้างสรรค์ชีวิตและสิ่งแวดล้อม
๒๔	สมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวภาคเหนือ ๑๗ จังหวัด
	เครือข่ายเกษตรกรรมคุณธรรม

๑	เจมส์คีนนาทองคำ ศูนย์เรียนรู้ผู้พุทธเกษตรอินทรีย์
๒	โรงเรียนชานา แห่งมหาวิทาลัยพุทธเศรษฐศาสตร์
๓	ไร่รื่นรมย์ เกษตรอินทรีย์ เชียงราย
๔	ชมรม ๓ ไร่ บ้านหนองครก
๕	ชมรมเกษตรกรรุ่นใหม่จังหวัดเชียงราย (Young Smart Farmer Chiang Rai Club)
๖	ชมรมวิถีไทยวิถียอง บ้านสันทางหลวง
๗	สภาเกษตรกรเชียงราย
๘	สมาพันธ์เกษตรกรมัยยั่งยืนเชียงราย SDGsPGS จังหวัดเชียงราย
๙	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงราย
๑๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย
	เครือข่ายอำเภอคุณธรรม
๑	ที่ทำการปกครองอำเภอเชียงแสน
๒	ที่ทำการปกครองอำเภอเชียงของ
๓	ที่ทำการปกครองอำเภอเทิง
๔	ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองเชียงราย
๕	ที่ทำการปกครองอำเภอเวียงเชียงรุ้ง
๖	ที่ทำการปกครองอำเภอเวียงแก่น
๗	ที่ทำการปกครองอำเภอเวียงชัย
๘	ที่ทำการปกครองอำเภอเวียงป่าเป้า
๙	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่จัน
๑๐	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่ฟ้าหลวง
๑๑	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่ลาว
๑๒	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่สรวย
๑๓	ที่ทำการปกครองอำเภอแม่สาย
๑๔	ที่ทำการปกครองอำเภอขุนตาล
๑๕	ที่ทำการปกครองอำเภอดอยหลวง
๑๖	ที่ทำการปกครองอำเภอป่าแดด
๑๗	ที่ทำการปกครองอำเภอพญาเม็งราย
๑๘	ที่ทำการปกครองอำเภอพาน

QR Code กลุ่มไลน์

ขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมจังหวัดเชียงราย

QR Code กลุ่มเฟสบุ๊ก

ตลาดนัดคุณธรรมเชียงราย

QR Code เอกสารประกอบการประชุม

งานสัมมนาคุณธรรมจังหวัดเชียงราย วันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

ณ อาคารเจียงแสน ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ GMS

เชียงราย

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

Application Moral Touch

